

Mən çox xoşbəxtəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam...

Ümummilli Lider HEYDƏR ƏLİYEV

Qəzet 1929 -cu ildən nəşr olunur. Təsisçi: Bakı Dövlət Universiteti

25 iyun 2023-cü il

BAKİ UNIVERSİTETİ

MİLLİ TƏRƏQQİ ELM VƏ TƏHSİL OCAĞINDAN BAŞLAYIR

**BDU-da SABAH
qrupları ilə bağlı
görüş keçirilib**

→Səh.2

**BDU-nun kafedra
müdiri
Qazaxistanda
Ümummilli Lider
Heydər Əliyevin
irsı ilə bağlı
məruzə edib**

→Səh.5

**Türkiyənin
Azərbaycandakı
səfirliyinin təhsil
müşaviri ilə görüş**

→Səh.9

**Elm və təhsil naziri
BDU-nun Qazax
filialında olub**

→Səh.11

**Görkəmlı alim
Şirməmməd
Hüseynovun anım
günündür**

→Səh.11

**Azərbaycanın
İsraildəki səfiri
Muxtar
Məmmədov
Holon Texnologiya
İnstitutunda təhsil
alan BDU
tələbələri ilə
görüşüb**

→Səh.15

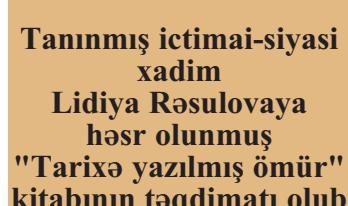
**BDU tələbələri
"Qədim yurd
yerimiz - Qərbi
Azərbaycan" adlı
kitab sərgisində**

→Səh.20

"Qurtuluşumuzun
Memarı"
adlı kitab sərgisi

→Səh.2

Tanınmış ictimai-siyasi
xadim
Lidiya Rəsulovaya
həsr olunmuş
"Tarixə yazılış özür"
kitabının təqdimatı olub

→Səh.5

BDU-nun
həmtəşkilatlığı ilə
Beynəlxalq Arbitraj
Yay Məktəbi başlayıb

→Səh.9

BDU tələbələri
Ümummilli Lider
Heydər Əliyevin
100 illik yubileyinə həsr
olunmuş bədii
yaradıcılıq müsabiqə-
festivalında
qalib gəliblər

→Səh.9

→Səh.20

BDU-da 15 İyun – Milli Qurtuluş Gününə həsr olunmuş tədbir

*İyunun 14-də Bakı Dövlət
Universitetində (BDU) 15 İyun –
Milli Qurtuluş Günüün ot-
uzuncu ildönümündə həsr olun-
muş tədbir keçirilib.*

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları
Fəxri xiyabanı ziyarət edib. Ulu
Öndərin məzəri öünüə əklil və
gül dəstələri qoyulub, xatirəsi
hörmət və ehtiramla yad edilib.
Daha sonra BDU-da Ulu öndərin
büstü öünüə gül dəstələri qoyu-
lub.

Tədbirin rəsmi hissəsində
Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Himni səsləndirilib,
Ümummilli Lider Heydər Əliyevin
və ölkəmizin ərazi bütövlüyü
uğrunda həlak olmuş şəhidlərimizi
əziz xatirəsi bir dəqiqəlik
sükutla yad edilib. Sonra BDU-
nun Jurnalistika fakültəsinin
müəllimi Mahir Qəribovun ssenari
müəllifliyi ilə Azərbaycan
Dövlət Televiziyanın hazırla-
dıgı "Tarixin izi ilə" sənədli filmi
nümayiş olunub.

Tədbirdə çıxış edən BDU-nun
rektoru Elçin Babayev bildirib ki,
15 iyun tariximizə xalqımızın
Milli Qurtuluş Günü, nicat günü
kimi daxil olub. 1993-cü ilin
mürəkkəb, ziddiyyətli və ağır iy-
un günlərində xalqımızı və ölkə-

mizi çətin sınaqdan yalnız fenomenal şəxsiyyət – Ulu Öndər
Heydər Əliyev çıxara bilərdi.
Ümummilli Lider Heydər Əliyevin
yenidən Azərbaycanda siyasi
hakimiyətə qayıtması ilə ölkə-

minin həyatında yeni mərhələnin
əsası qoyuldu: "Ulu Öndərimizin
1993-2003-cü illəri əhatə edən
hakimiyəti dövründə Azərbaycan
postsovət ölkələri ilə müqayisədə
kecid dövrünün çətinliklərini
daha uğurla arxada qoyub, sürətli
dirçəliş mərhələsinə daxil oldu.
Ölkəni bürüyən və xaricdən idarə
olunan vətəndaş mühərabəsinə,
dövlət çevrilişləri cəhdlərinə birmənalı
olaraq son qoyuldu. Dövlətimizin
parçalanma təhlükəsi aradan qaldırıldı,
tədricən əmin-amanlıq bərpa
olundu. Bütün bunların sayəsində
isə ölkəyə böyük həcmde sər-
mayələr calb edildi. Azərbaycanın
ədalətli mövqeyini dəstək-
ləyən dəst və tərəfdəş ölkələrin
sayı günü-gündən artı. Xalqımız
bələlərdən, dövlətçiliyimizi
mehv olmaq təhlükəsindən xilas
edən Ulu Öndər qısa müddət ərzində
bugünkü qüdrətli Azərbaycanın
prioritetlərini müəyyən-
ləşdirdi. Dövlətçiliyimizin hərtə-
rəfli inkişaf konsepsiyasını hazırl-

lədi. Dahi şəxsiyyətin Azərbaycan xalqına ən böyük töhfəsi
isə həmin prioritətləri, inkişaf
konsepsiyasını özündən sonra
həyata keçirəcək siyasi varisini
yetişdirməsi oldu".

Rektor qeyd edib ki, 2003-cü
ildən ölkəmizə uğurla rəhbərlik
edən Prezident İlham Əliyev Ulu
Öndər Heydər Əliyevin milli qurtuluş
konsepsiyasını inamlı həyata
keçirdi. Bununla da xalqımızın
hərtərəfli rifahına nail olundu. Ulu
Öndərin bütün arzuları, planları
və ən əsası özündə tarixi torpaqlar
ımızın azadlığını ehtiva edən
müqəddəs ata vəsiyyəti Prezident
İlham Əliyev tərəfindən əzmlə,
fədakarlıqla yerinə yetirildi. Ulu
Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü
ilin 15 iyununda başlatdığı milli
qurtuluş savaşımız 2020-ci ilin 10
noyabrında müdrik rəhbərimizin
layiqli davamçısı, möhtərem Pre-
zidentimiz İlham Əliyevin qə-
tiyyətli siyaseti, peşəkar diplomati-
k gedişləri və mahir sərkərdəlik
məharəti sayəsində öz məntiqi
sonluğuna çatdı. Bununla da
müstəqil, qüdrətli, ərazi
bütövlüyünü tam təmin etmiş
Azərbaycanın həyatında yeni sə-
hifələr açıldı.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Milli Gimnastika Arenasında BDU-nun Məzun Günü keçirilib

→Səh.24

Prezident İlham Əliyev Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib

Prezident İlham Əliyev Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını və ölkəmizdən kənarda yaşayan bütün soydaşlarımıza İslam dünyasının birlik, bərabərlik və qardaşlıq rəmzi olan müqəddəs Qurban bayramı münasibətilə təbrik edib. Təbrikdə deyilir:

"Hörmətli həmvətənlər! Sizi müqəddəs Qurban bayramı münasibətilə ürkədən təbrik edir, hər birinizə ən səmimi arzu və diləklərimi yetirirəm. İslam dininin əlamətdar mərasimlərindən olan Qurban bayramı özündə xeyirxahlığı, birlilik və bərabərliyi, insanın ülvə amallar uğrunda hər cür fəda-

karlığa hazır olmaq niyyətini eks etdirir. Milli-mənəvi və dini dəyərlərinə həmişə sadıq olan Azərbaycan xalqı bütün dünya müsəlmanları ilə birlikdə Qurban bayramını qardaşlıq, humanizm və həmrəylik rəmzi kimi yüksək əhval-ruhiyyə ilə qeyd edir. Bu günlərdə həm Həcc ziyarətində,

həm də ölkəmizin hər yerində dövlətimizin tərəqqisi, xalqımızın rifahı və əmin-amanlığı üçün dualar edilir, xeyriyyəcilik işləri görülür, şəhidlərimizin nurlu xatirəsi ehtiramla yad olunur.

Öziz bacı və qardaşlarım!

Ümidvaram ki, bu mübarək bayram günlərində dua və diləkləriniz gerçəkləşəcək, Uca Ya-

radan mərhəmətinizi xalqımızdan əsirgəməyəcəkdir. Bir daha hər birinizi və ölkəmizin hüdudlarından kənarda yaşayan bütün soydaşlarımıza səmimi təbriklərimi çatdırır, ailələrinizə xoşbəxtlik, süfrələrinizə bol ruzi və xeyir-bərəkət arzulayıram.

Qurban bayramınız mübarək olsun!"

"Qurtuluşumuzun Memarı" adlı kitab sərgisi

BDU-nun Elmi Kitabxanası 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı "Qurtuluşumuzun Memarı" adlı kitab sərgisi təşkil edib. Sərgidə bu tarixi yaranan, Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub saxlanmasında, möhkəmlənməsində, inkişafında müstəsna rol oynayan, atdıği hər adımdında daim xalqına arxalanan Ulu Öndər Heydər Əliyev və onun hərtərəfli fəaliyyəti haqqında Azərbaycan, rus və ingilis dillərində 100-dən çox kitab nümayiş olunur. Sərgidə nümayiş olunan "Azərbaycanın qurtuluş tarixi", "Qurtuluşdan tərəqqiyə" və s. kimi nəşrlər oxucular tərəfindən böyük marağa səbəb olub.

BDU-da 15 İyun – Milli Qurtuluş Gününe həsr olunmuş tədbir

(Övvəli 1-si səhifədə)

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri, Milli Məclisin komitə sədri Zahid Oruc çıxışında Milli Qurtuluş Gününn tarixi əhəmiyyətini vurgulayıb. Azərbaycanın qazandığı bütün nailiyyətlərin əsasında qurtuluş məfkurəsi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin xilaskarlıq misiyasının dayandığını bildirib.

BDU-nun Tarix fakültəsinin dekanı İbrahim Zeynalov, Azərbaycan tarixi kafedrasının müdürü Azad Rzayev çıxışlarında 15 iyunun Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə yazıldığını və ölkənin iqtisadi, siyasi, hərbi inkişafının möhəs mühətəşəm tarixdən başladığını qeyd ediblər.

Tədbir ədəbi-bədii hissə ilə davam edib.

"Heydər Əliyev İli"nə həsr edilmiş kitab sərgisi

İyunun 19-da Çin Xalq Respublikasının Azərbaycandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri xanım Qo Min BDU-da olub.

Qonağı salamlayan rektor Elçin Babayev bildirib ki, beynəlxalq əlaqələrin inkişaf etdirilməsi BDU-nun İnkişaf Strategiyasının 5 ən vacib elementindən biridir. Bu baxımdan BDU Çinin ali məktəbləri ilə əlaqələri inkişaf etdirmekdə maraqlıdır. Rektor BDU-da çinli tələbələrin çoxluq təşkil etdiyini və onların problemləri, təhsilləri ilə daim maraqlanlığını qeyd edib. Çinli tələbələr BDU-nun sosial-mədəni həyatında da yaxından iştirak edirlər. Hətta onlardan bəziləri Azərbaycan dilində danışa, mahnılar oxuya bilirlər. BDU-da həmcinin Konfutsi İstitutu fəaliyyət göstərir. İstitut Azərbaycanda Çin dilinin və mədəniyyətinin öyrənilməsində mühüm rol oynayır. Elçin Babayev BDU-nun Çinin bir neçə ali məktəbi ilə əlaqələrinin olduğunu, lakin bunun kifayət etmə-

diyini vurğulayıb. O, BDU-nun daha çox çinli tələbəni cəlb etməkdə, həmcinin Çinin ali məktəbləri ilə təkcə təhsil sahəsində deyil, elmi-tədqiqatlarla bağlı da əlaqələr yaratmaqdır, ikili və ya üçlü diplomlar imzalamalıda maraqlı olduğunu deyib.

Səfir Qo Min isə Azərbaycanın ilk və ən böyük universiteti olan BDU-da olmaqdən məmənun olduğunu bildirib. O qeyd edib ki, Azərbaycanda təhsil alan çinli tələbələrin təxminən yarısı BDU-nun payına düşür. Təhsil sahəsində Azərbaycanla Çin arasında böyük perspektivlərin

olduğunu deyən səfir çinli tələbələrə göstərilən qayğıya görə BDU rektoru təşəkkür edib. O, BDU-nun nəzdində Konfutsi İstitutunun Çin dilinin və mədəniyyətinin təbliğində vacib pəncərə olduğunu diqqətə çatdırıb. O, səfirliliyin BDU ilə Çin ali məktəbləri arasında əlaqələr yaratmağa hazır olduğunu bildirib.

Səfir Qo Min BDU-nun nəzdində Konfutsi İstitutunun fəaliyyəti və kollektivi ilə tanış olub. Daha sonra BDU-da təhsil alan çinli tələbələrlə görüşüb.

Sərgide müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu və memarı, Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini eks etdirən kitablar, 44 günlük Vətən mühəribəsindəki tarixi Zəfərimizə həsr olunan nəşrlər, dahi liderin məzunu olduğu BDU ilə bağlı kitablar, eyni zamanda Azərbaycan Milli Kitabxanası tərəfindən "Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri" seriyası ilə buraxılan bibliografik göstəricilər nümayiş olunub. Kitab sərgisi professor-müəllim heyətinin və tələbələrinin xüsusi marağına səbəb olub.

Sərginin nümayışı zamanı həmcinin İformasiya və sənəd menecmenti fakültəsinin tələbələrinin ifasında Ulu Öndər Heydər Əliyev, azad Qarabağımıza, 44 günlük Vətən mühəribəsindəki tarixi Zəfərimizə həsr edilmiş şeir və musiqi nömrələri səsləndirilib.

Otuz il əvvəl – 1993-cü ilin iyun ayında Azərbaycan xalqı tarixinin və təleyinin ən mürəkkəb, ən ziddiyətli anlarını yaşayırıdı. Ötən əsrin 80-ci illərinin sonundan başlayan siyasi, iqtisadi, mənəvi böhran 1993-cü ilin iyununda xarici və daxili düşmənlərimizin səyləri ilə özünün pik həddinə çatmışdı. Xalqımız illərlə arzusunda olduğυ və yenicə bərpa etdiyi dövlət müstəqilliyini itirməyin bir addimlığına gətirilib çıxarılmışdı.

Eyforiya dalğası ilə hakimiyyətə yiyələnmiş təcrübəsiz siyasetçilərin yanlış qərarları, yarıtmaz idarəciliyi rəngləri da-ha da tündləşdirirdi. Yenicə müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan inkişaf və tərəqqi əvəzinə gündən-günə tənəzzülə uğrayır, torpaqlarımız bədnam qonşularımız tərefindən ard-aradı işgal olunur, öz təleyinin sahibi ola bilməyən xalqımız vətəndaş qarşısızmasına yuvarlanırdı.

Ayrı-ayrı şəxslərin, siyasi qruplaşmaların tabeliyində olan qanunsuz silahlı dəstələr, acliq, qitliq, səfələt, çörək növbələri, özbaşinalıq, siyasi qruplar arasındaki intriqalar, vəzifə hərissiliyi, kürsünün Vətəndən üstün tutulması 1993-cü ilin iyununun acı, eyni zamanda gerçek tablodur.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayevin "Milli qurtuluşumuzun 30 illiyi" sərlövhəli məqaləsində yer alıb.

Məqalədə qeyd olunur ki, belə bir şəraitdə xarici və daxili düşmənlərimiz ölkə rəhbərliyinin siyasi səbətsizliyindən, daxili və xarici siyasetdə buraxılan kobud səhvlərindən əlverişli fürsət kimi yarananaraq Azərbaycanın müstəqilliyinə birdəfəlik son qoymaq üçün son hücumu hazır idilər.

Məqalədə vurgulanır ki, 1993-cü ilin iyunu dövlətçiliyimizin sonu olmadı, əksinə, xalqımızın və dövlətimizin təleyində yeni mərhələnin başlangıcı oldu. XX əsrin 70-80-ci illərində ən ağır şərtlərə, təqiblərə mərdliklə, cəsarətlə və əlbəttə ki, müdrikliklə sinə gərərək respublikamızın hərtərəfli inkişafına nail olan, milli müstəqilliyimizə gedən tarixi yoluñ təməllərini yaranan xilaskar rəhbərimiz, qədir bilən xalqımızın haqlı olaraq Ümummilli Lider, Ulu Öndər adlandırdığı düha - Heydər Əliyev oğlu Əliyev xalqın çağırışına səs verək müqəddəs bir missiya ilə Naxçıvandan Bakıya gəldi. Bəli, məhz müqəddəs missiya ilə! Xilaskarlıq missiyasını həyata keçirən Ulu Öndər 1993-cü ilin iyununda ümidsizlik girdabında boğulan, müstəqilliyini itirməyin bir addimlığında olan xalqımızın nicati, xilası missiyası ilə yenidən böyük siyaset meydanına qayıtdı.

Ümummilli Liderin siyasi həkimiyətə gəlişi ilə bulanıq su-larımız durulmağa, sabahlarımız

Milli qurtuluşumuzun 30 illiyi

Milli qurtuluşumuzun 30-cu zirvəsindən keçdiyimiz tarixi yola nəzər saldıqca bir xalq olaraq bir daha təsdiqləyirik ki, müasir müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu Heydər Əliyevin milli qurtuluşumuzun və nicatımızın davamlı və dayanıqlı inkişafına ən böyük töhfəsi özündən sonra

İlham Əliyev kimi dünya siyasetinin fenomeni olan siyasi varisini yetişdirməsidir. Prezident İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasetini uğurla davam və inkişaf etdirməsi nəticəsində xalqımız və dövlətimiz inkişaf və tərəqqiyə nail oldu.

aydınlaşmağa başladı. Ulu Öndər siyasi iradəsi, qətiyyəti, yüksək idarəcilik məhərəti, ənəsasi isə xalqına olan sonsuz sevgisi ilə bütün çətinlikləri ar-xada qoymağı, müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmış ölkəmizi qüdrətli dövlətə çevirməyi bacardı. Bu dönüs, bu qayıdış böyük bir xalqın, eyni zamanda, yenicə müstəqilliyini bərpa etmiş bir dövlətin sözün bütün mənalarında milli qurtuluşu, milli nicati idi. Ona görə da müdrik xalqımız Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçildiyi 1993-cü il 15 iyun tarixini uzaqqorunliklə Milli Qurtuluş Günü adlandırdı.

15 İyun - Milli Qurtuluş Günü hər bir azərbaycanlı yəni ruh, yeni ovqat, yaşaməq, qurub-yaratmaq əzmini bəxs etdi. Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan tarixinin dönüş nöqtəsi adlandırdığı Milli Qurtuluş Günü bu gün xalq və dövlət olaraq əldə etdiyimiz bütün uğurların məhək daşıdır. Hər bir azərbaycanlı o məhək daşını göz bəbəyi kimi qorunmalı, müstəqil dövlətimizin inkişafına öz töhfəsinə verməlidir.

1997-ci ildən etibarən rəsmi dövlət bayramı kimi təsis edilən 15 iyun tarixi xalqımızın coşqu və həvəslə, eyni zamanda, Ulu Öndərə sonsuz sevgi və ehtiramla qeyd etdiyi böyük bir bayramdır.

Bu gün əminliklə söyləyirik ki, dövlətçiliyimizin inkişafının yeni mərhələsi məhz bu tarixi gündən - 1993-cü ilin 15 iyunundan başlayır. Həmin vaxtdan etibarən Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə siyasi-iqtisadi islahatlara, peşəkar ordu quruculuğuna başlanıldı. Özbaşinalığın, xaosun

ram ki, mənim axıra çatdırı bil-mədiyim taleyüklü məsələləri, planları, işləri Sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırı biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidi bəsləyirəm" - kəlamindəki müqəddəs arzular gerçəkləşdi. Bütün bunnar bugünkü xoşbəxt Azərbaycanın tablosu, Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyata keçmiş arzularıdır.

Bu gün müzəffər Azərbaycan xalqına mənsubluğunu ilə qürur duyan, Ulu Öndərin "Mən çox xoşbəxtəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam" - kəلامı ilə şöhrətini zirvələrə ucaltdığı, eyni zamanda, Azərbaycan xalqının milli sərvəti, milli iftixarı adlandırdığı Bakı Dövlət Universitetinin kollektivi də bütün xalqımız kimi "Heydər Əliyev İli"ni və milli qurtuluşumuzun 30-cu ildönümünü böyük hörmət və ehtiramla qeyd edir. Bakı Dövlət Universitetində bu əlamətdar, tarixi hadisələrlə bağlı elmi konfranslar, seminarlar, xüsusi mühazirələr, ustاد dərsleri keçirilir, məqalə, esse, rəsm, bədii qiraət müsabiqələri, kitab və rəsm sərgiləri, biliq və idman yarışları, müxtəlif turnirlər, ağacəkmə aksiyaları, bölgələrə səfərlər, muzeylərə ekskursiyalar təşkil olunur, kitablar nəşrə hazırlanır.

Hər birimiz çox xoşbəxtik ki, bu gün Ulu Öndərimizin 100 illik şanlı yubileyini və milli qurtuluşumuzun şərəflə 30-cu ildönümünü qalib xalq kimi qarşılayırıq. Bu əlamətdar, tarixi günlər düşmənin zülmündən qurtulmuş müqəddəs yurd yerlərimizdə, azad Qarabağımızda, Zəngözurda bayram ovqatı ilə, bu günlərdə Həkəri çayının üzərində düşmənlərimizə əbədilik göz dağı kimi ucaldılmış şanlı bayraqımızın cazibəsində müzəffər xalqımız tərefində üzüağ, alniaçıq şəkildə qeyd edilir.

1993-cü ilin 15 iyunundan başlayan, 2020-ci ilin 27 sentyabrından yeni, parlaq səhifələri yazılın qurtuluş savaşıımız və tarixi zəfərlərimiz isə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə siyasi müstəvidə bu gün də davam edir.

Elçin Babayev
Bakı Dövlət Universitetinin
rektoru

AZƏRTAC
15.05.2023

*İyunun 6-da BDU-da
Türkiyənin Elmi və Texnoloji
Tədqiqat Şurasının prezidenti
Hasan Mandalla görüş keçirilib.*

Qonağı BDU-da görməyin qürurverici olduğunu bildirən rektor Elçin Babayev qeyd edib ki, Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığı “bir millət-iki dövlət-tək yumruq” formulu ilə daha da möhkəmlənir. Hər iki ölkə bu birliyi elm-təhsil sahəsində də uğurla davam etdirir. Rektor Azərbaycanın Elm və Təhsil Nazirliyi ilə TÜBİTAK arasında

TÜBİTAK-in prezidenti Hasan Mandalla görüş

*İyunun 7-də BDU ilə
Türkiyənin Üsküdar Universiteti
arasında elm və təhsil sahəsində
akademik əməkdaşlıq protokolu
imzalanıb.*

Əməkdaşlıq protokolunu BDU-nun rektoru Elçin Babayev və Üsküdar Universitetinin rektoru Nazife Güngör imzalayıblar.

Rektor Elçin Babayev BDU-nun Türkiyənin İzmir Yüksek Texnologiyalar İstítutu, Bilkent Universiteti, Ankara Universiteti, İstanbul Texniki Universiteti və s. tanınmış universitetləri, həmçinin qardaş ölkənin Elmi və Texnoloji Tədqiqat Şurası (TÜBİTAK) ilə yaxından əmək-

elm, texnologiya sahələrində əməkdaşlıq dair niyyət məktubunun imzalanmasının önəmini vurğulayıb. Bildirib ki, TÜBİTAK-la əməkdaşlıq BDU-nun beynəlxalq layihələrdə iştirak seviyyəsini qaldıracaq. TÜBİTAK tərəfindən 20 prioritət istiqamət üzrə böyük layihələr həyata keçiriləcək. Elm və Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə həmin layihələrdə Azərbaycanın ali

məktəbləri, o cümlədən BDU-nun da iştirakı nəzərdə tutulur.

TÜBİTAK-in prezidenti Hasan Mandal isə elm və təhsilin inkişafında ölkələrarası əməkdaşlığın böyük rola malik olduğunu, bu layihədən hər iki ölkənin faydalanaçığını qeyd edib. O, iştirakçılarla TÜBİTAK-in həyata keçirəcəyi layihə və istiqamətlər barədə ətraflı məlumat verib.

BDU Türkiyənin Üsküdar Universiteti ilə akademik əməkdaşlıq protokolu imzalayıb

İyunun 7-də BDU-nun rektoru Elçin Babayev Qırğızistanın ölkəmizdəki fövqənlədə və səlahiyyətli səfiri Kayrat Osmanaliyevlə görüşüb.

Rektor Elçin Babayev səfirə BDU-nun tədris, elmi fəaliyyəti, beynəlxalq əlaqələri barədə məlumat verib. Qeyd edib ki, Azərbaycanın ən böyük və qədim universiteti olan BDU-da 24 mindən artıq tələbə təhsil alır. BDU-nun 16 fakültəsində elmin müxtəlif sahələri üzrə yüksəkxitəslə kadrlar hazırlanır. Rektor son illər BDU-nun beynəlxalq əlaqələrinin daha

daşlıq etdiyini, birgə layihələr həyata keçirdiyini qeyd edib. O, Üsküdar Universiteti ilə də ölkələrimizə fayda verəcək və əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirəcək layihələr icra ediləcəyinə əminliyini bildirib.

Üsküdar Universitetinin rektoru Nazife Güngör rektor kimi ilk səfərini BDU-ya etməkdən məmnun olduğunu bildirib. O

qeyd edib ki, BDU və Üsküdar Universiteti jurnalistika, biologiya, psixologiya, qarşılıqlı maraq doğuran digər təhsil və elm sahələri üzrə tədqiqatlar aparacaq. Əməkdaşlıq protokolunda ikili diplom proqramları üzrə layihələrin həyata keçirilməsi, akademik heyətin və tələbələrin qarşılıqlı mübadiləsi də nəzərdə tutulur.

Qırğızıstanın Azərbaycandakı səfiri BDU-da

da genişləndiyini, ikili diplom proqramlarının sayının 11-ə çatdığını, müxtəlif ölkələrin nüfuzlu universitetləri ilə əməkdaşlıq müqavilələrinin imzalandığını bildirib. Bu əməkdaşlıqda türkdilli dövlətlər xüsusi yer tutur. Elçin Babayev BDU-nun Qırğızistan universitetləri ilə əməkdaşlıqla maraqlı olduğunu bildirib.

Səfir Kayrat Osmanaliyev isə qeyd edib ki, Azərbaycanla Qırğızistan ortaqtarixə, mədəniyyətə,

ənənələrə malik qardaş ölkələrdir. Bu baxımdan Azərbaycanın ali məktəbləri ilə əməkdaşlıq Qırğızistan üçün prioritətdir. Səfir hər iki ölkənin flaşman universitetləri olan BDU və Qırğızistan Milli Universiteti arasında əlaqələrin yaradılmasının vacib olduğunu vurğulayıb.

Görüşdə BDU ilə Qırğızistan ali məktəbləri arasında əməkdaşlıq, maraq doğuran digər məsələlərlə bağlı müzakirələr aparılıb.

“Code For Future” layihəsinin məzun günü

yaxşı yetişdirmək üçün əlavə proqramlar mütləqdir. Qazanan Bakı Dövlət Universiteti və tələbələrdir. Bu gün əldə etdiklərinizin bəhrəsini gələcəkdə görəcəksiniz. Müasir çağırışlara cavab verən, yüksəkxitəslə mütəxəssislərin yetişməsi zamanın tələbidir”.

Tədbiri giriş sözü ilə açan BDU-nun rektoru Elçin Babayev qeyd edib ki, 2021-ci ildən uğurla icra olunan “Code For Future” layihəsi tələbələrin IT biliyklərinin artırılmasında böyük rol oynayır. 2022-ci ildən etibarən isə “DevEducation” şirkəti də bu istiqamətdə fəaliyyət göstərir. Layihənin bugünkü məzunları müasir kompüterlərlə təchiz olunmuş auditoriyalarda 4 ay müddətində proqramlaşdırma, sistem administratorluğu və şəbəkə administratorluğu üzrə tədris alıblar: “Bu gün hamı üçün əlamətdar gündür. BDU öz ənənələrinə uyğun təhsil verməyə davam etsə də, tələbələri dəha-

layihədə əldə edilən bilik, bacarıqlar və təcrübə iştirakçıların gələcək həyatında böyük rol oynayacaq: “Gəlin razılaşsaq ki, hər altı ayda təhsil həyatında və eyni zamanda tələblərdə dəyişikliklər baş verir. Əmək bazarı yəni təkliflərlə çıxış edir. “Code For Future” layihəsi tələbələrin məhz əmək bazarının tələblərinə uyğun yetişmələrinə imkan verir”.

TKTA-nın İdarə Heyətinin sədri Ülkər Səttarova layihənin

əhəmiyyətini vurğulayıb, gəncləri bu imkandan maksimum bəhərəlməyə çağırıb.

“DevEducation” layihəsinin rəhbəri Yakov Livşits bu proqramda iştirakçıların qayğısına qalan xeyli sayıda insan olduğunu vurğulayıb. Zəngin və uğurlu olmağın heç vaxt asan olmadığını deyən qonaq sənəti intellekt həyatımıza nüfuz etdiyini, sürətlə sənəti intellekt əsaslı proqramların istifadəyə verildiyini qeyd edib.

Tədbirdə həmçinin məlumat verilib ki, iyul ayının 3-dən avqustun 31-dək “DevEducation” şirkəti tərəfindən BDU-nun bütün fakültələrinin III-IV kurs tələbələri və magistrleri üçün yay məktəbi təşkil ediləcək.

Daha sonra layihə çərçivəsində tədrisi başa vuran BDU tələbələrinin hazırladıqları layihələrin təqdimati keçirilib.

Tədbirin sonunda “Code For Future”nın məzunu olan BDU tələbələrinə sertifikatlar təqdim olunub.

Bəzi tarixi günlər xalqın gələcəyini müəyyən edən böyük başlanğıcların əsasını qoyur, onun tələyini təməzzüldən tərəqqiyə və rifah istiqamətləndirir. Həmin tarixi günlərin çökisi, dəyişir, mövqayı illər keçdiyən də böyüyür. Tarixi yaranan şəxsiyyətlərin ən çətin siyasiyalardakı misilsiz rolları, qəbul etdikləri müdrik qararların qüdrəti bir daha aydınlaşır.

Azərbaycan tarixinin belə önemli günlərindən biri 15 İyun - Milli Qurtuluş Günüdür. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan Milli Qurtuluş Günü xalqımızın və dövlətimizin tarixində müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

1991-ci ildə xalqımız uzun illər arzusunda olduğu dövlət müstəqiliyini yenidən bərpa etək do, tövəsüf ki, qısa zaman kəsiyində müstəqiliyin itirilməsi sınağı ilə üz-üzə qaldı. Müstəqil Azərbaycan inkişaf və rifah əvvəzine günü-gündən təməzzüle uğradı. Xalqımız vətəndaş qarşıdurmasına yuvarlandı. Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü respublikada vəziyyəti daha da gərginləşdirdi. Belə bir dözləməz şəraitdə xalqımızı və ölkəmizi bu acınaqlı vəziyyətdən yalnız fenomenal şəxsiyyət - Ulu Öndər Heydər Əliyev çıxara bilərdi. Qədirbilən xalqımız

Azərbaycan dövlətçiliyinin xilas günü

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan Milli Qurtuluş Günü xalqımızın və dövlətimizin tarixində müstəsna əhəmiyyətə malikdir

yad təsirlərin, siyasi oyunların yaratdığı ümidişliyin girdəbənda boğulsada, müdrik qərar verdi. Bu qərar dünyaya xilaskarlıq missiyası ilə gəlmış Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Naxçıvandı Bakıya - ölkənin siyasi mərkəzinə dəvət edilməsi idi.

1993-cü ilin 9 iyununda xalqının səsinə, harayına səs verərək və eyni zamanda həyatını böyük təhlükələrə ataraq Bakıya dönen Heydər Əliyev mahiyyətə, məzmunca yeni və daha parlaq bir tarixin yaradıcısı oldu. Bu dönüş, bu qayıdır bütün mənalarda milli qurtuluşumuz, milli nticatımız idi. Bu mənada Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri seçildiyi 1993-cü il 15 iyun tarixinin xalqımız tərefindən Milli Qurtuluş Günü adlandırılmasının qədirbilən xalqımızın müdrik rəhbərinə verdiyi tarixi qiymət, öz sabahını müəyyənləşdirmək baxımından verdiyi böyük tarixi qərardır. Azərbaycan

Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan tarixinin dönüş nöqtəsi" adlandırdığı Milli Qurtuluş Günü bu gün əldə etdiyimiz bütün uğurların təməli, məhəşəsi oldu.

1997-ci ildən etibarən rəsmi olaraq dövlət bayramı kimi qeyd edilən bu tarix ilk növbədə XX əsrə ikinci dəfə əldə etdiyimiz müstəqilliyimizin xilası kimi olduqca böyük əhəmiyyət daşıyır.

Məhz bu parlaq tarixdən sonra Ulu Öndərin yorulmaz səyləri nöticəsində dövlət müstəqilliyini itirmək təhlükəsindən xilas olan ölkəmiz ardıcıl rifah və tərəqqi yoluna qədəm qoydu. Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə qısa zaman ərzində aparılan siyasi-iqtisadi islahatlar, peşəkar ordu quruculuğu, bütün bunların fənunda yarammış əmin-amanlıq, sabitlik, rifah xalqımızın sabahə olan ümidişlərini artırıldı. Onu müdrik və cəsarətli rəhbərinin ətrafında yumruq kimi birləşməyə sövq etdi. Eyni

zamanda xalqın inamından güc olan Ulu Öndər müstəqil Azərbaycan dövlətinin siyasi və hüquqi təsisatlarını, inkişaf strategiyasını müəyyənləşdirdi.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev Tanrı tərəfindən üzərinə qoyulmuş qurtuluş missiyasını xalqın hərtərəfli dəstəyi, müdrik rəhbərə olan sonsuz inamı və etibarı sayəsində uğurla gerçəkləşdirdi. Ulu Öndər bu tarixi missiya ilə xalqımız, dövlətimizi ən böyük bəlalardan xilas etdi.

Azərbaycan dövlətini mehv olmaqdan xilas edən, onun hərtərəfli rifahına nail olan Ulu Öndər Heydər Əliyevin ən böyük arzusu, həyata keçirmək istədiyi dəha bir tarixi missiya 1980-ci illərin sonu, 1990-ci illərin əvvəllərində ölkəmizdə yaranmış əzəşənilmiş şəraitində işgal olunmuş tarixi torpaqlarımızın azad edilməsi idi. 2003-cü ildə xalqın yüksək etimadını qazanaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

seçilən İlham Əliyev Ulu Öndərimizin xilaskarlıq, qurtuluş, tərəqqi və rifah missiyasını uğurla davam etdirdi. Ölkəmiz dəha da qüdrətləndi. Əsası Ulu Öndər tərəfindən qoyulan siyasi idarəciliş sistemi inkişaf etdi. Azərbaycanın günbəgün qüdrətləndirən Prezidentimiz İlham Əliyev 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlayan və tarixi Zəfərlə bitən 44 günlük Vətən müharibəsi ilə layiqli davamçılığı olduğu Ümummilli Liderin ən böyük arzusunu gerçəkləşdirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ilin 15 iyununda başlatıldığı milli qurtuluş savaşını Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə Qarabağın işğaldan qurtulması ilə özünün zirvəsinə çatdı. Hazırda azad Qarabağımız müstəqil dövlətimizin gücünü və potensialı ilə yenidən cənnətə çevrilir, doğma Vətənimiz günbəgün inkişaf edir. Bunun üçün 1993-cü ilin 15 iyunundan başlayan qurtuluş yoluna minnətdarıq!

BDU-nun kafedra müdürü Qazaxıstanda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin irsi ilə bağlı məruzə edib

İyunun 7-də Qazaxıstanın Kostanay şəhərində Ulu Öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə və Azərbaycan Mədəniyyət Günlerinə həsr olunmuş silsilə tədbirlər keçirilib.

Kostanay vilayətində "Birlik" Azərbaycanlıların Etnomədəni İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə baş tutan tədbirlər silsiləsi A.Baytursinov adına Kostanay Regional Universitetində və Çelyabinsk Dövlət Universitetinin Kostanay şəhərindəki filialında elmi-praktik konfransın keçirilməsi ilə başlayıb.

"Etniklərə münasibətlər. Müxtəlif ölkələrdə problemlə mə-

sələlərin həlli" mövzusunda təşkil edilən tədbirdə Kostanay vilayətinin icra hakimiyyətinin, Azərbaycanın Qazaxıstandakı səfirliyinin, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin, yerli ictimaiyyətin nümayəndləri, professor-müəllim heyəti və Azərbaycanın olan qonaqlar iştirak ediblər.

BDU-nun Azərbaycan coğrafyası və coğrafiyanın tədrisi metodikası kafedrasının müdürü Saleh Nağıyev tədbirdə məruzə ilə çıxış

müstəqilliyini, milli dövlətçiliyi qoruyub saxlayıb, xalqın ümidi və güvən yerinə çəvirilib.

Məruzədə Azərbaycan və Qazaxıstan arasında strateji tərəfdəşliq, Xəzəryani dostluq məsələləri, Türk Dövlətləri Təşkilatında iki qardaş ölkənin nümunəvi işbirliyi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin Qazaxıstanın görkəmli siyasi xadimləri ilə dostluq əlaqələri, eləcə də dahi rəhbərin diasporun yaranması və inkişafında

rolu barədə ətraflı söz açılıb. Saləh Nağıyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə və Azərbaycan Mədəniyyət Günlerinə həsr olunmuş silsilə tədbirlərdə fəallığına görə Qazaxıstanda Azərbaycanlıların Etnomədəni İctimai Birliyi və Xalq Assambleyası Kostanay vilayəti şöbəsinin xüsusi təşəkkürnaməsinə layiq görültüb.

Tanınmış ictimai-siyasi xadim Lidiya Rəsulovaya həsr olunmuş "Tarixə yazılmış ölüm" kitabının təqdimati olub

diya Rəsulova qeyri-adi idarəcili bacarığına malik, obyektiv insan kimi həm sovet dövründə, həm müstəqillik illərində müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. O, Ümummilli Lider Heydər Əliyev məktəbinin ən parlaq nümayəndəsi idi. Ömrünün sonuna qədər Ulu Öndərin siyasetinə sadıq qalan Lidiya Rəsulova eyni zamanda

Azərbaycanda qadın hərəkatının öncüllərindən olub.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti Xalıq Məmmədov da Lidiya Rəsulovanın ictimai-siyasi fəaliyyəti, xidmətləri ilə bağlı fikirlərini bildirib, onun əziz xatirəsinin həmişə yaddaşlarda yaşayacağımı qeyd edib.

Daha sonra kitabın müəllifi, jurnalist Dilarə Rüstəm, Elm və Təhsil Nazirliyinin Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun direktoru Misir Mərdanov, Xalq artisti Kənül Xasiyeva, vəkil Aslan İsmayılov, Lidiya Rəsulovanın ailəsinin üzvü Emin Rəhimov çıxış ediblər. Çıxışlarda Lidiya Rəsulovanın Azərbaycan dövlətçiliyi

qarşısında xidmətləri vurğulanıb, onunla bağlı xatirələr səsləndirilib.

Tədbirin sonunda "Mədəniyyət" TV-nin Lidiya Rəsulovanın xatirəsinə həsr etdiyi "Tarixə yazılmış ölüm" filmi nümayiş olunub.

Azərbaycan xalqının təleyində böyük əhəmiyyəti olan günlərdən biri və ən önəmlisi tariximizə qızıl hərflərlə yazılmış 15 İyun – Milli Qurtuluş Günüdür. Bu əlamətdar gündən ötən 30 il Azərbaycanın qurtuluş və zəfər dövrüdür. 1993-cü il iyunun 15-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqın təkidi tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycan dərin ictimai-siyasi böhranından xilas oldu, davamlı inkişafın təməlləri qoyuldu. “Mənim həyatım da, fəaliyyətim də yalnız və yalnız Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub saxlanması, ölkəmizin bu ağır vəziyyətdən qalxmasına həsr olunacaqdır”, – deyən Ümummilli Lider problemlərin həlli üçün ilk növbədə bütün səylərini ölkədə vətəndaş həmrəyliyinin, sabitliyin təmin olunmasına yönəldti və buna nail oldu. Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə hüquqi, demokratik və dünyəvi dövlət quruculuğuna başlanması, dövlət siyasətində insan hüquq və azadlıqlarının qorunmasına xüsusi önəm verilməsi və bu sahədə aparılmış əsaslı hüquqi islahatlar bütövlükdə cəmiyyətin və dövlətin inkişafında əvəzsiz rol oynamaya qəna, hüquq elminin müasir tələblərə uyğun təkamülündə də mühüm əhəmiyyət kəsb edib. Belə ki, milli insan hüquqları standartlarının beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması məqsədilə görülən bütün tədbirlər, qəbul edilmiş normativ-hüquqi aktlar, verilmiş fərman və sərəncamlar mərhələli şəkildə demokratik ədalət mühakiməsi prinsiplərinə əsaslanan üç pilləli məhkəmə sisteminin, konstitusiya nəzaretinin və s. bu kimi yeni təsisatların yaradılması ilə nəticələnib, dövlət orqanlarının fəaliyyətinin demokratizm, humanizm və insan hüquqlarına hörmət prinsiplərinə uyğun formada təşkilinə istiqamət verib.

İnsan hüquqları elminin formalması insan hüquqları sahəsində qanunvericilik bazasının yaradılması və inkişafından xeyli dərəcədə asılıdır. Beynəlxalq hüquq normalarında təsbit olunsa da, məhz milli səvəyyədə hüquq və azadlıqların tanınması və onların müdafiəsi mexanizmlərinin işləniləbilə hazırlanması insan hüquqları elminin inkişafına təkan verdi:

- Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyinə tapşırıldı ki, insan hüquqlarına dair beynəlxalq aktların öyrənilməsi məqsədilə respublikanın ali, orta ixtisas və orta məktəbləri üçün insan hüquq və azadlıqlarına dair dərsliklərin hazırlanmasını təmin etsin;
- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatına tapşırıldı ki, əlaqədar dövlət orqanları ilə birlikdə insan hüquqları üzrə fəaliyyət göstərən beynəlxalq institut və mərkəzlərdə müvafiq tədqiqat və təhsil proqramlarının öyrənilməsi üçün mütəxəssislərin iştirakını təmin etsinlər.

imkan yaratdı. Bütün bunlar da müasir insan hüquqları elminin dinamik inkişafını şərtləndirdi.

1995-ci ildə Konstitusianın qəbulu insan hüquq və azadlıqlarına yeni yanaşmanı təqdim etdi. Konstitusianın qəbul ediməsi, xalqımızın həyatında və dövlətçiliyimizin qurulmasında yeni bir mərhələnin başlangıcını qoydu, respublikada dövlət quruculuğu sahəsində yeni imkanlar açdı. Bu mühüm sənədin ən üstün və fərqli cəhətlərindən biri onun müddəalarında insanlara dövlət və cəmiyyət tərəfindən verilmiş və verilməli olan, habelə cəmiyyət üzvləri tərəfindən etibar edilən və etibar edilməsi mümkün sayılan bütün hüquq, azadlıq və vəzifələrin bütöv və vəhdət halında öz əksini taparaq bir-birini tamamlamasıdır.

Lakin Ulu Öndərin uzaqqorun siyasəti hüquq və azadlıqların yalnız bəyan olunması ilə kiñayətlənməyib, onların təminat və müdafiə mexanizmlərinin işlənməsində ifadə olunub. Bunu bağılı Ümummilli Liderin “İnsan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında” 22 fevral 1998-ci tarixli Fərمانı və “İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi haqqında” 18 iyun 1998-ci il tarixli Sərəncamı xüsusi qeyd olunmalıdır. Belə ki, Fərmandan müvafiq qurumlara verilən tapşırıqlar sırasında aşağıdakı istiqamətlər insan hüquqları elminin inkişafında dönüs nöqtəsi yaratdı:

- Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyinə tapşırıldı ki, insan hüquqlarına dair beynəlxalq aktların öyrənilməsi məqsədilə respublikanın ali, orta ixtisas və orta məktəbləri üçün insan hüquq və azadlıqlarına dair dərsliklərin hazırlanmasını təmin etsin;

- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatına tapşırıldı ki, əlaqədar dövlət orqanları ilə birlikdə insan hüquqları üzrə fəaliyyət göstərən beynəlxalq institut və mərkəzlərdə müvafiq tədqiqat və təhsil proqramlarının öyrənilməsi üçün mütəxəssislərin iştirakını təmin etsinlər.

Qeyd olunan istiqamətlər üzrə tədbirlər planı İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramında öz əksini tapıb.

Ulu Öndərin qabaqcıl dövlət siyasəti insan hüquqları elminin müasir inkişaf perspektivlərini aşağıdakı kimi müəyyən edib:

Birincisi, bu sahədə tədqiqatlar aparan tədqiqatçı və alımlar üçün sərbəst araştırma aparmaq üçün şərait yaradılması nəticəsində xarici dövlətlərin təcrübəsi və beynəlxalq normalar müfəssəl təhlil olundu, insan hüquq və azadlıqları ilə bağlı milli normalar dəyişikliklərə bağlı təkliflər işlənib hazırlanırdı.

İkinci, insan hüquqları ilə bağlı müxtəlif təsisatların yaradılması və onların elmi-tədqiqat sahəsində əməkdaşlığı insan hüquqları elminin müasir əsaslarla yenidən formalasdırılmasını şərtləndirdi.

Üçüncüüsü, insan hüquqları ilə bağlı müxtəlif fənlərin ali təhsil müəssisələrində tədrisi istiqamətdə köklü dəyişikliklərin edilməsi Azərbaycan hüquq elmində müasir insan hüquqları elminin inkişafına təkan verdi.

İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramının təsdiq edilməsi haqqında” 18 iyun 1998-ci il tarixli Sərəncamı xüsusi qeyd olunmalıdır. Belə ki, Fərmandan müvafiq qurumlara verilən tapşırıqlar sırasında aşağıdakı istiqamətlər insan hüquqları elminin inkişafında dönüs nöqtəsi yaratdı:

Ulu Öndərin müasir insan hüquqları siyasətini yeni mərhələdə uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev də Konstitusianın əsas hüquqi mənbə olaraq, demokratik əsaslarla söykənməsini başlıca inkişaf istiqaməti kimi götürüb. Belə ki, 2016-cı ildə keçirilmiş ümum-xalq səsverməsi nəticəsində insan ləyaqətinin qorunması və ona hörmət edilməsi konstitution qaydada bəyan olundu.

Qeyd olunduğu kimi, Ulu Öndər siyasətində insan hüquqları ilə bağlı müxtəlif təsisatların yaradılması və onların elmi-tədqiqat sahəsində əməkdaşlığı insan hüquqları elminin inkişafının

ikinci istiqamətini təşkil edib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin 18 iyun 1998-ci il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramında insan hüquqları üzrə elmi-tədqiqat institutunun yaradılması, eləcə də insan hüquqları üzrə fəaliyyət göstərən beynəlxalq institut və mərkəzlərdə, digər təsisatlarda müvafiq tədqiqat, təhsil və təcrübə proqramlarının öyrənilməsi üçün mütəxəssislərin iştirakının təmin edilməsi müvafiq dövlət orqanlarına həvalə olunub. Bütün bu tədbirlər insan hüquqları üzrə elmi biliklərin mübadiləsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Ümummilli Liderin insan hüquqları yönümlü siyasətinin başlıca istiqamətlərindən biri kimi Ermenistanın Azərbaycana təcavüzü nəticəsində qacqın və məcburi köçküm düşüş şəxslərin hüquqlarının kütləvi şəkildə pozulması faktının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və onlara dəymiş zərərin Ermenistan dövləti tərəfindən ödənilməsi məqsədilə tədbirlərin həyata keçirilməsi olub. Bu məqsədlə Dövlət Proqramında insan hüquqlarının müdafiəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı və Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramında “insan hüquqları sahəsində tədris, maarifləndirmə, elmi-analitik və əməkdaşlıq tədbirləri” prioritət istiqamətlər sırasında mühüm yer almaqdadır. Bu istiqamət üzrə planlaşdırılan və icra olunan bir çox tədbirlərin həyata keçirilməsində aktiv iştirak etmək fakültələrin həyata keçirilməsi olub. Bu məqsədlə Dövlət Proqramında insan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramında insan hüquqlarının kütləvi şəkildə pozulması hadisəsi kimi azərbaycanlıların represiyası, soyqırımı və deportasiyası haqqında sənədli, bədii filmlərin çəkilişi və digər sənət əsərlərinin, o cümlədən monumental əsərlərin yaradılması əsas tədbirlər sırasında öz əksini tapıb. Bu işdə milli hüquq elminin də payına çoxsaylı elmi tədqiqatların aparılması, alımlar tərəfindən Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması işi düşür. Bu sahədə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun müxtəlif layihələr həyata keçirərək yeni cəmiyyət quruculuğunda fəal iştirakını, ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına öz töhfəsinə xüsusi qeyd etmək lazımdır. Belə fəaliyyətin nəticəsidir ki, artıq Azərbaycan dünyada nəinki coğrafi mövqeyinə, həmçinin mədəni ərsinə, elminə, tarixi abidələrinə, zəngin dövlətçilik, multikulturalizm və tolerantlıq ənənələrinə görə tanınır.

Yeni formalasən informasiya cəmiyyətində Fondun konstitusyon niyyətlərin reallaşmasına xidmət edən bir çox məqsədləri vətəndaş cəmiyyəti institutlarının inkişafında, hüquqi dövlət və sosial dövlət modellərinin tətbiqində, habelə müxtəlif insan hüquq və azadlıqlarının həyata keçirilməsində əvəzedilməz rolə malikdir.

Növbəti mühüm istiqamət Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qabaqcıl elm və təhsil siyasetin

tinin nəticəsi olaraq, insan hüquqları ilə bağlı tədris sisteminde köklü dəyişikliklərin edilməsində ifadə olunub. Bu istiqaməti Hüquq fakültəsinin timsalında şərh etmək olar. Ulu Öndərin və onun layiqli davamçısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin mütərəqqi siyasetinə sadıq qalan fakültəmizin insan hüquqları elmi sahəsində həyata keçiridiyi fəaliyyət hər zaman respublikamızda qəbul edilmiş milli hüquq normalarını, dövlət proqramlarını rəhbər tutub. Belə ki, Ulu Öndərin Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramında əsası qoyulmuş, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilən və 28 dekabr 2006-ci il, 27 dekabr 2011-ci il tarixli Sərəncamlarla təsdiq olunmuş Azərbaycan Respublikasında insan hüquqlarının müdafiəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı və Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramında “insan hüquqları sahəsində tədris, maarifləndirmə, elmi-analitik və əməkdaşlıq tədbirləri” prioritət istiqamətlər sırasında mühüm yer almaqdadır. Bu istiqamət üzrə planlaşdırılan və icra olunan bir çox tədbirlərin həyata keçirilməsində aktiv iştirak etmək fakültələrin həyata keçirilməsi də payına düşüb. Belə ki, həm Dövlət Proqramında, həm də Milli Fəaliyyət Planı və Proqramında aşağıdakı tədbirlərin hər bir zaman mütəmadi icrası nəzərdə tutulub:

- insan hüquqları və azadlıqları problemləri üzrə ixtisaslaşan mütəxəssislərin hazırlanması;
- ali məktəblər üçün insan hüquq və azadlıqlarına dair mövzuların öyrənilməsi üçün tədris yükünün müəyyən edilməsi, tədris vəsaitlərinin nəşri, tədris proqramlarının tekmilləşdirilməsi;
- insan hüquqları ilə bağlı dərs vəsaitlərinin və ədəbiyyatların hazırlanması və nəşri;
- insan hüquqlarına dair tələbələr üçün olimpiadaların, müsabiqələrin keçirilməsi, insan hüquqlarının tətbiqinə dair bədii sərgilərin, festivalların və digər tədbirlərin keçirilməsi;
- insan hüquqları üzrə ixtisaslaşan dövlət qurumlarının əməkdaşlarının mütəmadi olaraq bu sahədə beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi prosesinə cəlb edilməsi və mənimşənilmiş müsbət təcrübənin yayılması;
- hüquqi maarifləndirmə məqsədilə müxtəlif çap məhsullarının – kitabların, bukletlərin, bülletenlərin hazırlanması və əhalidə arasında yayılması işinin təşkili.

Hüquq fakültəsi elm və təhsil siyasetimizdə vacib sayılan yuxarıdakı istiqamətlər üzrə daimi və dinamik şəkildə fealiyyət göstərir. Fakültəmiz insan hüquqları üzrə təhsil siyasetində 2011-ci ildə qəbul edilmiş Birleşmiş Millətlər Təşkilatının İnsan Hüquqları üzrə Təhsil və Təlim Beyannaməsinin aşağıdakı müddəəsini rəhbər tutur ki, bu müddəə Ulu Öndərin təhsil siyasetinin hər zaman əsas qayəsini təşkil edib: "İnsan hüquqları üzrə təhsil və təlim insan hüquqlarının universallığı, bölgünəməzliyi və qarşılıqlı asılılığı prinsiplərinə uyğun olaraq, hər kən üçün insan hüquqlarına və əsas azadlıqlara hörmət və onlara riayət edilməsinin təbliği üçün vacibdir".

İnsan hüquqları üzrə təhsil insan hüquqlarının hər bir cəmiyyətdə reallığa çevriləməsinin hamının ortaç məsuliyyəti olduğu anlayışını formalasdirdiği üçün davamlı təkmilləşdirilməli olan tədris prosesi ni əhatə etməlidir. Bu baxımdan Hüquqsünsənliq ixtisasında insan hüquqları sahəsində biliklərin geniş tədris edilməsinə, bu sahədə ixtisaslaşmış kadrların hazırlanmasına təlobat günbəğün artır. Hüquq fakültəsində artıq illərdür ki, bakalavriat seviyyəsində "İnsan hüquqları" fənni tədris olunur. Həmçinin magistratura seviyyəsində Azərbaycan və ingilis dillərində tədrisi aparılan "İnsan hüquqları" ixtisaslaşmasında bu sahədə kadr hazırlığı həyata keçirilir.

Dövlət başçısının insan hüquqları yönümlü siyasetində əsas tədbirlərdən biri də insan hüquqları üzrə ixtisaslaşan dövlət qurumlarının əməkdaşlarının mütəmadi olaraq bu sahədə beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi prosesinə cəlb edilməsi və mənimənənilmiş müsbət təcrübənin yayılması məqsədilə beynəlxalq təşkilatlarla sıx əməkdaşlıq edir. BMT ilə, xüsusilə də BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarlığı ilə six əməkdaşlığımız mövcuddur. Bu əməkdaşlığın nəticəsidir ki, ötən ilin dekabrın 9-də Ali Komissarlıqla birgə Beynəlxalq insan hüquqları gününe həsr edilmiş beynəlxalq konfrans keçirdik. İlk dəfə olaraq fakültəmizin tələbələri tərəfindən insan hüquqları gününə həsr edilmiş videoçarx hazırlanı və nümayiş etdirildi. Bununla yanaşı, ilk dəfə olaraq Hüquq fakültəsinin tələbələri, o cümlədən fakültənin SABAH qrupunun tələbələri tərəfindən hazırlanmış insan hüquqları mövzusunda sosial teatr tamaşası təqdim olundu. Fakültənin 15 tələbəsinin iştirakı ilə təqdim edilən tamaşada insan hüquqları sahəsində ayrıseçkiliyin yolverilməzliyi, qadın hüquqları, gender bərabərliyi ilə bağlı maarifləndirici xarakterli məsələlər işıqlandırılıb. Tamaşanın əsas sujet xəttinin mahiyyəti ondan ibarətdir ki, bir qız uşağının tehsildən məqsədli şəkildə məhrum edilməsi ilk növbədə onun iradəsinə qarşı edilən qanunsuz aktdır və bu qanunsuz hərkətlər şəxsin cəmiyyətdə mövqə tutmasına manecilik törədir.

Bundan başqa, fakültənin tarixində ilk dəfə olaraq "Tələbə tərəfindən tələbə üçün" layihəsinin icrasına başlanılib. Layihənin əsas məqsədi təlimci tələbənin öz biliklərini tələbə yoldaşları ilə bölüşmək və qarşılıqlı şəkildə öyrənməkdir. Bu güñədək keçirilmiş təlimlərin mövzularına diqqət yetirsək, hamısı insan hüquqlarına həsr olunub: "Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannaməsinin girişi"; "Ümumdünya İnsan Hüquqları Beyannaməsi və Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası: müqayisəli təhlil"; "Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyası və Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qrarları" və s.

UNESCO-nun təhsilin göləcəyi təşəbbüsü üzrə hesabatlarında qeyd olunur ki, ali təhsil əxlaqi təşviq etməli, tələbələrə öz vətəndaşlıq və ətraf mühitlə bağlı məsuliyyətlərini daha yaxşı dərk edən bacarıqlı vətəndaşlar olmağa kömək etməlidir. Ali təhsil həm də sosial-mədəni baxımdan aktual olmalıdır. Mədəni müxtəlifliyin qiymətləndirilməsi, insan hüquqlarının müdafiəsinə sadıqlik və bütün formallarda ayrıseçkiliyə dözümsüzlik əsas təhsil məqsədləri olmalıdır. Bu cür dəyərləri və prinsipləri inkişaf etdirən ali təhsil mühazirə zalları və virtual məkanların hüdudlarından kənara çıxır və daim inkişaf edir. Belə istiqamətləri rəhbər tutan Hüquq fakültəsinin əsas missiyalarından biri də vətənpərvər,

hüquqi dövlət quruculuğuna və hüquqi islahatlara töhfə verə biləcək mütəxəssislərin hazırlanmasından ibarətdir. Bu baxımdan rəqəmsal cəmiyyətin formalasdığı bir dövrdə tələbələrin dünyada və respublikamızda baş verən hadisələrlə bağlı düzgün məlumatlandırılması fakültənin bilik mübadiləsində aktiv iştirakını təmin edir.

Bununla belə, insan hüquqları sahəsində biliklərin, tədrisin daim yenilənməsinə və inkişafına ciddi ehtiyac duyulur. Bu məqsədə fakültəmizdə hər il insan hüquqları sahəsində yeni dərslik, dərs vəsaiti və programların yazılımasına dəstək göstərilir, mövcud vəsaitlər daim yenilənir. Bununla bağlı BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarlığı ilə "İnsan hüquqları" magistratura ixtisaslaşması üçün yeni tədris planı və programının hazırlanması xüsusiliyə qeyd olunmalıdır. BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarlığının dəstəyi ilə Hüquq fakültəsinin ekspertləri tərəfindən "İnsan hüquqları" magistratura ixtisaslaşmasının tədris planı tamamilə yenidən işlənib, Azərbaycan və ingilis dillərində vahid bir külliyyat şəklində çap edilib. Ekspertlər yeni tədris programının hazırlanması zamanı insan hüquqları üzrə təhsil sahəsində beynəlxalq təcrübəni geniş təbliğ ediblər.

İnsan hüquqları və azadlıqları problemləri üzrə ixtisaslaşan mütəxəssislərin hazırlanması məqsədilə Hüquq fakültəsi savadlı və ixtisaslaşmış kadrların yetişdirilməsində beynəlxalq təşkilatların təcrübə bilikləri ilə yanaşı, dövlət orqanlarının bu sahədə fəaliyyəti üzrə məlumatların da tələbələrə çatdırılması nüvəsində başlıca məqsəd kimi seçib. Bu sahədə hüquqsünsənliq kadrların təcrübə biliklərinin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı Ədliyyə Nazirliyinin Hüquq fakültəsinə göstərdiyi dəstək xüsusilə qeyd edilməlidir. Hüquq fakültəsi ilə Ədliyyə Nazirliyi arasında razılışmaya əsasən, hüquqsünsənliq tələbələr müntəzəm olaraq Nazirliyin tabeliyində fəaliyyət göstərən qurumların, o cümlədən məhkəmələrin işi ilə yerində tanış olur, ədliyyə orqanları işçilərin praktiki mühəzairolarını dinləyirlər. Bundan əlavə, Ədliyyə Nazirliyi ilə razılıq əsasında "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində əməkdaşlıq davam etdirilir. Bütün bunlar məhz hüquq elminin və təhsilinin müasir standartlara uyğun təşkilinə xidmət edərək, təcrübə biliklərin əldə olunmasına, gənclərimizin hüquq düşüncəsinin və hüquq mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsinə xidmət göstərir.

Bələ təcrübənin müxtəlif dövlət orqanları ilə əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilməsi planlaşdırılır. Bütün bunlar insan hüquqları yönümlü hüquqsünsənliq kadrların yetişdirilməsinə xidmət edir.

Artıq üçüncü ildir ki, Azərbaycan xalqı Qurtuluş Günü ilə fərqli əhval-ruhiyyə ilə qeyd edir. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şənli Azərbaycan Ordusu Vətən mühabibəsində parlaq Qələbə qazanaraq işğal altındaki torpaqlarımızı azad etdi, ölkəmizin ərazi bütövülüyü təmin olundu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin arzuları illər sonra reallaşdı, Prezident İlham Əliyev ata vəsiyyətini uğurla yerinə yetirdi. Bu gün qədim yurdumuz Qarabağda üçrəngli bayraqımız əzəmətlə dalğalanır.

Prezident İlham Əliyevin Ulu Öndərin siyasi kursunu uğurla davam etdirilməsi və zənginləşdirməsi sayəsində Azərbaycan dönyanın dinamik inkişaf edən, modernləşən, beynəlxalq miqyasda nüfuzu gündən-günə artan dövlətinə çəvrilib. Vətən mühabibəsində qazanılan möhtəşəm Zəfər də bu uğurların mənətiqi nəticəsidir. Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva ilə birlidə azad edilmiş torpaqlarda infrastruktur layihələrinin təməlini qoyur və artıq icra edilmiş layihələrin açılışlarını edirlər. Əminlik ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha uca zirvələr fəth ediləcək, bir vaxtlar düşmənin yerlə-yeksan etdiyi Qarabağ dönyanın ən gözəl güləşlərindən birinə çəvriləcəkdir.

Zaur Əliyev,
Hüquq fakültəsinin dekanı,
hüquq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

BDU-nun həmtəşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyev və insan hüquqları: Qurtuluşdan başlanan inkişaf yolu" adlı Beynəlxalq elmi-praktiki konfrans

İyunun 19-da Hüquq fakültəsinin Ədliyyə Nazirliyi ilə birgə Fəaliyyət Planına uyğun olaraq "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində "Heydər Əliyev və insan hüquqları: Qurtuluşdan başlanan inkişaf yolu" mövzusunda Beynəlxalq elmi-praktiki konfrans keçirilib.

Hüquq fakültəsinin dekanı Zaur Əliyevin və Ədliyyə Nazirliyinin Hüquq fakültəsinə göstərdiyi dəstək xüsusilə qeyd edilməlidir. Hüquq fakültəsi ilə Ədliyyə Nazirliyi arasında razılışmaya əsasən, hüquqsünsənliq tələbələr müntəzəm olaraq Nazirliyin tabeliyində fəaliyyət göstərən qurumların, o cümlədən məhkəmələrin işi ilə yerində tanış olur, ədliyyə orqanları işçilərin praktiki mühəzairolarını dinləyirlər. Bundan əlavə, Ədliyyə Nazirliyi ilə razılıq əsasında "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində əməkdaşlıq davam etdirilir. Bütün bunlar məhz hüquq elminin və təhsilinin müasir standartlara uyğun təşkilinə xidmət edərək, təcrübə biliklərin əldə olunmasına, gənclərimizin hüquq düşüncəsinin və hüquq mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsinə xidmət göstərir.

Açılış nitqi ilə çıxış edən Milli Məclisin İnsan hüquqları Komitəsinin sədri Zahid Oruc, Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Səbino Əliyeva, millət vəkilləri, hakimlər, ədliyyə orqanlarının əməkdaşları, vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri iştirak ediblər.

Konfransda Türkiye'nin Balıkesir Üniversitesi rektoru, hüquq elmləri doktoru, professor Yücel Oğurlu, Ankara Üniversitesi Hukuk fakültəsinin dekanı, hüquq elmləri doktoru Cavid Abdulla-zadə, Kazan Federal Üniversitesi Beynəlxalq hüquq və Avropa hüquq kafedrasının müdürü, hüquq elmləri doktoru, professor Muhammed Özən, həmin fakültənin professoru, hüquq elmləri doktoru Cavid Abdulla-zadə, Kazan Federal Üniversitesi Beynəlxalq hüquq və Avropa hüquq kafedrasının müdürü, hüquq elmləri doktoru, professor Adel Abdullin, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin hakimi, hüquq elmləri doktoru, professor Lətif Hüseynov, İnsan hüquqları və informasiya hüququ UNESCO kafedrasının professoru, hüquq elmləri doktoru Əmir Əliyev məruzələrlə çıxış ediblər.

Beynəlxalq elmi-praktiki konfrans müzakirələrlə öz işini yekunlaşdırıb.

İyunun 12-də BDU-nun "Code For Future" layihəsi çərçivəsində icra olunan "Code Academy" layihəsinin növbəti məzun günü keçirilib.

Məzunları təbrik edən rektor Elçin Babayev bildirib ki, BDU-nun 5 əsas prioritetindən biri kompüter elmləri və riyaziyyatdır. Bunun bir neçə səbəbi var. BDU-nun çox güclü riyaziyyat məktəbi, tətbiqi riyaziyyat və kibernetika istiqamətində böyük uğurları var. Digər tərəfdən kompüter elmlərinin öyrənilməsi günün tələbidir. Lahiyədə iştirak məzunlara əmək bazarının tələbələrinə uyğun mütəxəssis kimi yekşimək, uğurlu karyera qurmaq imkanı verəcək.

"Code Academy"nin təsisçisi və direktoru Ülvi Aslanov Elm və Təhsil, Rəqəmsal İnkışaf və Nəqliyyat nazirliklərinin dəstək verdiyi layihənin bir neçə universitetdə icra olunduğunu bldirib. O qeyd edib ki, indiyədək BDU-da 276 tələbə layihədən məzun olub. Onlardan 40-i şəbəkə administratorluğu, 189-u programlaşdırma, 40-i sistem administratorluğu, 7-si oyun proqramları üzrə biliklərə yiyələnib. 2022-2023-cü tədris ilinin payız semestrində isə 100 tələbə layihə üzrə məzun olub.

Təhsildə Keyfiyyət Təminati Agentliyinin sədr müavini Kamran Rəsulov isə məzunları təbrik edib, layihənin üstünlüklerində danışib. O, informasiya texnologiyaları sahəsində bilik və bacarıqların artırılmasının əmək bazarının tələbi olduğunu qeyd edib.

Daha sonra layihə çərçivəsində tədrisi başa vuran BDU tələbələrinin hazırladıqları layihələrin təqdimatı keçirilib.

Tədbirin sonunda "Code Academy" layihəsinin məzunu olan BDU tələbələrinə sertifikatlar təqdim olunub.

"Pillə 2" festivalında iştirak edən tələbələr sertifikata layiq görülüb'lər

İyunun 12-də BDU-nun Mədəniyyət-yaradıcılıq Mərkəzinin "Yarımçıq qalmış" tamaşası "Pillə 2" tələbə tamaşaları festivalında iştirak edib. Mədəniyyət-yaradıcılıq Mərkəzinin əməkdaşı Vahid Orucoglu-nun quruluşu rejissorluğu, BDU tələbələrinin iştirakı ilə səhnələşdirilən tamaşa peşəkar teatrşunaslar, təqnidçilərin iştirakı və münsifliyi ilə qiymətləndirilib. Tamaşanı ifa edən tələbələr festivalda iştiraklarına görə sertifikatlarla təltif olunublar.

Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev "Pillə 2" tələbə tamaşaları festivalında iştirak etmiş tələbələrlə görüşüb, onlara yaradıcılıq uğurları arzulayıb.

Təhsilin İnkışafı Fonduunun təşkilatçılığı ilə IELTS imtahanında uğur qazanmış BDU tələbələrinin təltifolunma mərasimi

İyunun 13-də BDU-nun Təhsilin İnkışafı Fonduunun təşkilatçılığı ilə IELTS imtahanında uğur qazanmış tələbələrin təltifolunma mərasimi keçirilib.

Mərasimdə çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev qeyd edib ki, Təhsilin İnkışafı Fonduun yaradılması ali təhsil müəssisələrinin inkışaf üçün böyük fürsətdir. Ali məktəblər Fondu yaratdığı bütün imkanlardan yararlanmalıdır. Rektor bildirib ki, xərici dillerin, o cümlədən elm, inkışaf dili sayılan ingilis dilinin öyrənilməsi günün tələbidir. Bunu nəzərə alaraq BDU-da dövlət-özəl əməkdaşlığı formatında "You will speak" Dil Mərkəzi yaradılıb.

Təhsildə Keyfiyyət Təminati Agentliyinin (TKTA) İdarə Heyətinin sədri Ülkər Səttarova imtahanda uğur qazanan tələbələri təbrik edib, onlara uğurlar arzulayıb. O qeyd edib ki, elmi-pedaqoji heyət özvləri və təhsilalanların IELTS imtahanına təşviq edilməsini hədəfleyən layihənin icrasına 2022-ci ilin oktyabr ayından başlanılıb. Təhsilin İnkışafı Fondu və Təhsildə Keyfiyyət Təminati Agentliyinin birgə icra etdiyi layihənin tərəfdəşərələri Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pe-

rının tərkib hissəsidir. Təhsilin İnkışafı Fonduun İdarə Heyətinin sədri El-nur Nəsibov isə əvvəlcə rəhbərlik etdiyi qurumun fəaliyyət istiqamətləri və həyata keçirdiyi layihələrlə bağlı təqdimat edib. O bildirib ki, universitetlərin elmi-pedaqoji heyət üzvləri və təhsilalanların IELTS imtahanına təşviq edilməsini hədəfleyən layihənin icrasına 2022-ci ilin oktyabr ayından başlanılıb. Təhsilin İnkışafı Fondu və Təhsildə Keyfiyyət Təminati Agentliyinin birgə icra etdiyi layihənin tərəfdəşərələri Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti və Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetidir. Artıq Bakı Slavyan Universiteti də layihəyə qoşulub. Layihə çərçivəsində IELTS imtahanında iştirak edən və yüksək bal toplayan 300-dək akademik heyət üzvü və tələbənin bu imtahan üzrə ödənişləri Təhsilin İnkışafı Fondu tərəfindən qarşılanır.

Sonda BDU-nun IELTS imtahanında uğurlu nəticə göstərən 18 tələbəsinə müvafiq sertifikatlar təqdim olunub.

BDU İspanyanın Donostia Beynəlxalq Fizika Mərkəzi ilə əməkdaşlıq müqaviləsi imzalayıb

Müqavilə çərçivəsində həmçinin birgə konfransların, sərgilərin, seminarların, simpoziumların, qısa kursların, təlimlərin təşkili və qarşılıqlı maraq doğuran digər sahələr üzrə əməkdaşlıq edilməsi də nəzərdə tutulur.

Bakı Dövlət Universiteti dünyadan nüfuzlu elm və təhsil müəssisələri ilə ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığın gücləndirilməsinə, qarşılıqlı elm, təhsil mübadiləsinin təmin edilməsinə, beynəlxalq əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə daim xüsusi diqqət yetirir. Bu istiqamət Universitetin İnkışaf Startegiyasında prioritet məsələ hesab olunur. Bu məqsədlə də BDU ilə İspanyanın Donostia Beynəlxalq Fizika Mərkəzi arasında əməkdaşlıq müqaviləsi imzalanıb.

Əməkdaşlıq müqaviləsində magistratura və doktorantura səviyyələrində tələbə, tədqiqatçı, akademik və inzibati heyətin mübadiləsi, onlar üçün birgə təlim proqramlarının təşkili, qarşılıqlı maraq doğuran mövzular üzrə ortaş elmi layihə və tədqiqatların həyata keçirilməsi, elmi jurnallarda birgə nəşrlərin verilməsi kimi mühüm məsələlər öz əksini tapıb. Həyata keçirilən əməkdaşlığın əsas məqsədi BDU-nun müvafiq Mərkəzlə əlaqələrinin təkmilləşdirilməsi, qarşılıqlı təcrübə mübadiləsinin aparılmasıdır.

Müqaviləni BDU-nun rektoru Elçin Babayev və Donostia Beynəlxalq Fizika Mərkəzinin Prezidenti Pedro Miguel Echenique Landiribar imzalayıb. Müqavilə çərçivəsində həmçinin birgə konfransların, sərgilərin, seminarların, simpoziumların, qısa kursların, təlimlərin təşkili və qarşılıqlı maraq doğuran digər sahələr üzrə əməkdaşlıq edilməsi də nəzərdə tutulur. Bu isə öz növbəsində gələcəkdə ikitərəfli münasibətlərin daha da genişləndirilməsini təmin edəcək.

Məlumat üçün bildiririk ki, 2000-ci ildə fəaliyyətə başlayan Donostia Beynəlxalq Fizika Mərkəzi fizika və əlaqəli fenlər üzrə qabaqcıl tədqiqatları inkişaf etdirən tədqiqat mərkəzidir. Mərkəzdə əsasən kondensasiya olunmuş maddə fizikası, materialşunaslıq, nanoelm, kimyəvi fizika, kosmologiya, hissəciklər fizikası və digər mövzular istiqamətində tədqiqatlar aparılır. Tədqiqat istiqamətinə kimya və bioelmələr üzrə tədqiqatlar da daxildir. Mərkəz inkişaf etmiş cəmiyyətin qabaqcıl elmi tədqiqatlara ehtiyacı olması fikri əsasında yaradılıb. Hər il Mərkəzin tədqiqatçıları tərəfindən 400-dən çox elmi əsər nəşr olunur və müxtəlif sayda qrant layihələri icra edilir.

BDU-nun həmtəşkilatçılığı ilə Beynəlxalq Arbitraj Yay Məktəbi başlayıb

İyunun 26-da BDU, Türkiyənin İbn Haldun Universiteti və Türk Arbitraj Akademiyası tərəfindən Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) dəstəyi ilə Beynəlxalq Arbitraj Yay Məktəbi öz işinə başlayıb.

Açılış mərasimində çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev bildirib ki, Azərbaycanda hüquqi dövlət quruculuğu və müasir hüquq sisteminin yaradılması Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Hüquq sahəsində islahatlar, dünya hüquq sistemində integrasiya baxımından ölkəmizdə önəmlı tədbirlər həyata keçirilib. Rektor beynəlxalq arbitraj sahəsində təhsil və kadr hazırlanlığı məsələsinin əhəmiyyətinə toxunub: "Arbitraj hüquq mühəbəsələrin daha səmərəli həlli üçün əsas addımlardan biridir. Beynəlxalq Arbitraj Yay Məktəbi bu istiqamətdə mövcud olan problemlərin həlli üçün mühüm addım olacaq. Türk Dövlətləri Təşkilati və akademik dairələrin birgə əməkdaşlığı ilə beynəlxalq hüquq, beynəlxalq kommersiya hüquq, beynəlxalq arbitraj hüquq, mülki və prosessual hüquq sahələri üzrə gənc hüquqsunas kadrların hazırlanması çox faydalıdır".

Türkiyənin İbn Haldun Universitetinin prorektoru Ali Yeşilirmak layihənin iştirakçılara uğurlar arzulayıb, təşkilatçılara minnətdarlığını bildirib. O qeyd edib ki, Beynəlxalq Arbitraj Yay Məktəbinin məqsədi sözügedən sahədə gənc hüquqsunaslar hazırlamaq, o cümlədən ayrı-ayrı şəxslər, biznes struk-

turları və təşkilatların iştirak etdiyi Alternativ Mühəbəsələrin Həlli Platforması yaratmaq üçün türk dövlətlərindən olan alimləri və praktik hüquqsunasları bir araya gətirmədir.

TDT-nin baş katibinin müavini Sədi Cəfərov türkdilli dövlətlərin müxtəlif sahələr üzrə əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirib və bu əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurgulayıb. Sədi Cəfərov TDT-nin akademik əməkdaşlıq, türk dövlətləri universitetləri arasında əlaqələrin genişləndirilməsi, mübadilə proqramlarının yaradılması, elmi tədqiqatların aparılması və məhkəmə-hüquq sahəsində mütəxəssislərin hazırlanması məsələlərinə sadıqlığını də qeyd edib. Azərbaycan Mediasiya Şurası İdarə Heyətinin sədri Nadir Adilov tədbirin əhəmiyyətinə toxunaraq, BDU-nun rəh-

bərliyi ilə türkdilli dövlətlərin arbitr üzrə təlim-tədris mərkəzinin yaradılmasını təklif edib.

O qeyd edib ki, belə programların həyata keçirilməsi mübahisələrin həllinin alternativ üsullarının inkişafına töhfə verə, bu da məhkəmə orqanlarının işini azalda bilər.

Milli Məclisin üzvləri Nizami Səfərov, Ramin Məmmədov, BDU-nun Hüquq fakültəsinin dekanı Zaur Əliyev çıxışlarında beynəlxalq kommersiya və investisiya mübahisələrinin həllində arbitrajın mühüm rolunu vurgulayıb, Beynəlxalq Arbitraj Yay Məktəbinin keçirilməsinin türkdilli dövlətlər arasında əməkdaşlığın və dostluğun möhkəmləndiriləsi kimi qiymətləndiriləblər.

Beynəlxalq Arbitraj Yay Məktəbi iyunun 30-dək davam edəcək.

Türkiyənin Azərbaycandakı səfirliyinin təhsil müşaviri ilə görüş

İyunun 8-də BDU-nun rektoru Elçin Babayev Türkiyənin Azərbaycandakı səfirliyinin təhsil müşaviri Nurullah Feyzi Yazıcı ilə görüşüb.

Rektor Elçin Babayev qonağa BDU-nun əcnəbi tələbələrinin arasında Türkiyədən olan tələbələrin üstünlük təşkil etdiyini və onların daim qayğı ilə əhatə olunduğunu bildirib. O qeyd edib ki, türkiyəli tələbələr daha çox sosiologiya, psixologiya və hüquq ixtisaslarını seçirlər. Rektor BDU-da təhsil alan türkiyəli tələbələrin sayının daha da artırılması üçün birlikdə çalışmağın zəruriyini vurğulayıb.

Türkiyənin Azərbaycandakı səfirliyinin təhsil müşaviri Nurullah Feyzi Yazıcı isə qeyd edib ki, təhsil Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığında önemli nöqtədir. O, Azərbaycanın ali məktəblərində təhsil alan türkiyəli tələbələrlə vaxtaşırı görüşlər keçirildiyini, bu tələbələrə dair elektron portalın yaradılacağını bildirib.

Görüşdə BDU-nun türkiyəli tələbələrinin təhsilləri, maraq doğuran digər məsələlərlə bağlı müzakirələr aparılıb.

Qurban bayramınız mübarək!

İslam dünyasının ən müqəddəs bayramlarından sayılan Qurban bayramı bütün müsləman ölkələrində təmtəraqla qeyd olunur. Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Qurban bayramı Azərbaycanda dövlət səviyyəsində bayram edilir.

Dini qurban kəsmə mərasimi İslamdan əvvəl də mövcud olub, lakin o vaxtlar günahdan təmizlənmək və sair üçün edilib. Hicrinin (Məhəmməd Peygəmbərin Məkkədən Mədinəyə köçməsi) ikinci ilindən sonra qurban kəsmənin İslam aləmində başqa məqsədləri və səbəbləri yaranıb. Belə ki, dini qurban kəsmə İslam aləmində böyük ruh yüksəkliliyi, dindarlıq, xeyriyyəçilik, başqalarına kömək etmək kimi əlamətlərə yiyələnib. Dini qurban kəsmə İbrahim Peygəmbərin həyatında baş verən əhvalatdan sonra yaranıb.

İnsanları humanizmə, mərhəmətə və vəhdətə dəvət edən Qurban bayramında müsləmanlar Haqq yolunda, nəcib amallar uğrunda hər cür fədakarlıq hazırladıqlarını nümayiş etdirir, Ulu Yaradana yaxınlığın sevincini yarayırlar.

Bəsər mədəniyyətinin möhtəşəm mərhələsini təşkil edən İslam sivilizasiyası xalqımızın dünyagörüşünün formallaşmasında və milli-mədəni inkişafında müstəsna rol oynayıb, mütərəqqi İslam adət-ənənələri və mənəvi-əxlaqi dəyərləri Azərbaycanda hər zaman uca tutulub. İslam dünyasının tarixi-mədəni mərkəzlərindən biri kimi Azərbaycan dünya mədəniyyətinə və elmi-fəlsəfi fikrinin inkişafına misilsiz töhfələr bəxş edib. Ölkəmizin rifahi, fərvənliyi üçün edilən dualar, Qələbə ovqatı və Allaha şükranlıq hissi ilə kəsilən qurbanlar cəmiyyətizmizdə milli-mənəvi həmrəylik ruhunu daha da gücləndirir.

BDU tələbələri Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş bədii yaradıcılıq müsabiqə-festivalında qalib gəliblər

İyunun 25-də Ali təhsil müəssisələrinin tələbələri arasında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş bədii yaradıcılıq müsabiqə-festivalının nəticələri açıqlanıb. BDU-nun tələbələri müsabiqə-festivalda bədii qiraət, xor ifaçılığı və milli rəqs janrları üzrə təmsil olunublar.

Sərqsünsəliq fakültəsinin III kurs tələbəsi Eltac Abbasov, İnformasiya

və sənəd menecmenti fakültəsinin III kurs tələbəsi Nilufər Qəhrəmanova bədii qiraət üzrə, BDU-nun Qazax filialı, Pedaqoji fakültəsinin tələbəsi Bəsti Alicanova xalq mahnısı ifaçılığı üzrə I, qızlardan və oğlanlardan ibarət rəqs kollektivi milli rəqs üzrə II, xor kollektivi isə III yerə layiq görülüb. Qaliblər diplom və hədiyyələrlə təltif olunublar.

Bundan əlavə, Universitetin bir qrup tələbəsi müsabiqə-festivalda fəal iştirakına görə diplomlarla təltif ediliblər.

BDU-nun Sosial məsələlər, tələbələrlə iş və ictimaiyyətə əlaqələr üzrə prorektoru Əliş Ağamirzəyev festival-müsabiqədə qalib olan tələbələri təbrik edib, onlara fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

İyunun 16-da BDU, "SARA INVEST" Holding və "Agro" Bitki Klinikasının təşkilatçılığı ilə dövlət-özəl əməkdaşlığı çərçivəsində ""Tomato Brown rugose fruit" virusu" və onunla mübarizə tədbirləri mövzusunda regional elmi-praktik konfrans keçirilir.

Konfransın açılış mərasimində çıxış edən BDU rektoru Elçin Babayev bildirib ki, dövlət-özəl tərəfdaşlığı çərçivəsində təşkil olunan regional konfransda fitopatogenlərlə mübarizə tədbirləri müzakirə edilir. Bu, təsadüfi deyil. Təbiət elmləri sahəsində BDU-nun 5 elmi prioritetindən biri məhz biologiya və həyat haqqında elmlərdir. BDU İsrailin, Türkiyənin aparıcı universitetləri ilə müxtəlif layihələr, programlar reallaşdırır: "Ərzaq təhlükəsizliyinin, eyni zamanda biotəhlükəsizliyinin təmin edilməsində patogen mikroorganizmlərlə mübarizə böyük əhəmiyyət daşıyır. Bitkiçilik məhsullarına təsir edən patogen mikroorganizmlər insan sağlığının üçün bilavasitə təhlükə törətməsə də, hər il milyonlarla dollar dəyərində məhsulun məhvini səbəb olur. Dünyada ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsində ciddi problemlər yaranıb və bir çox ölkə kənd təsərrüfatı məhsullarının tə-

BDU-da fitopatogenlərlə mübarizə tədbirlərinə dair regional elmi-praktik konfrans keçirilir

dərükündə bu faktorlardan asılı vəziyyətdədir. Ölkəmizdə kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan məqsədönlü və ciddi islahatlar nəticəsində bu sahə qeyri-neft sektorunun lokomotivinə çevriləkdir. Hər il müxtəlif növ zərərverici və patogen mikroorganizmlərlə yoluxma hallarının qarşısı effektiv şəkildə alınırsa və ya bu tip hallarda düzgün laboratoriya diaqnozlari qoyulub müvafiq mübarizə metodları tətbiq edilərsə, iqtisadi itkilerin miqdarı nəzərə çarpacaq səviyyədə azalar. "Tomato Rugose Brown Virus" və ya "Pomidorun Qonur Qırışılıq Virusu" dünyada geniş yayılıb və bu virusun səbəb olduğu iqtisadi zərər olduqca böyükdür. El-

mi-praktik əssaslara dayanan həll metodlarının inkişaf etdirilməsinə universitet və kənd təsərrüfatı sahəsində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq strukturlarının işbirliyi vacibdir.

Rektor diqqətə çatdırıb ki, "universitet - özəl sektor işbirliyi"nin başlanğıcı sayılan bu konfrans böyük əhəmiyyət kəsb edir. Konfrans çərçivəsində bu sahədə qardaş Türkiyənin zəngin praktikası da müzakirə ediləcək. Bununla yanaşı, BDU və "SARA INVEST" birləşərək elmi-praktik layihələrin icrasına da başlayacaq.

"SARA INVEST" Holdingin direktoru Baba Qurbanov isə qeyd edib ki, adıçəkilən virusla mübarizə bütün ölkələri

ürün həlli vacib olan problemlərdən biridir. Pomidor və bibər bitkilərini yolu xdur virus ərazi radiusundakı bütün birkiləri məhv edir. Ona görə də ölkələrin istehsal və ixrac potensialını kəskin şəkildə aşağı salan virusla bağlı araşdırımlar aparmaq, onun təsirinin minimuma endirilməsi gərəkdir. O, konfransın problemdən çıxış yollarının tapılmasına töhfə verəcəyinə əminliyini bildirib.

BDU rektorunun strateji inkişaf və əlaqələr üzrə müşaviri Xəlid Bayramlı diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan universitetləri arasında ilk dəfə olaraq Bakı Dövlət Universiteti özəl sektorla birlikdə layihələr icra etməyə başlayıb: "İsrail, Türkiyə, Özbəkistan, Av-

ropanın əksər ölkələrində geniş yayılmış bu virus olduqca dayanıqlıdır, onunla mübarizə çötürdir. BDU-nun elmi potensialından istifadə etməklə problemin risk qiymətləndirməsini aparmaq və həlli yollarını araşdırmaq nəzərdə tutulur".

"Toxumçuluq və Tingçilik" MMC-nin direktoru Xəqani Məmmədov da ərzaq təhlükəsizliyi baxımından dünya ölkələrinin qarşısında duran əsas vəzifənin məhsul istehsalını artırmaq və mövcud problemləri aradan qaldırmış olduğunu vurgulayıb. O, konfransda aparılan müzakirələrin qida təhlükəsizliyi sahəsində problemlərin həllinə yardım edəcəyini bildirib.

BDU-da gənclərdə depressiyanın aradan qaldırılması yolları araşdırılıb

İyunun 22-də BDU-da Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş "Gənclərdə depressiyanın yaranması səbəbləri və aradan qaldırılması yolları" adlı elmi-praktik seminar keçirilib.

Sosial elmlər və psixologiya fakultəsinin Psixologiya kafedrasının müdürü, dosent Səxavət Əliyeva bildirib ki, elmi-praktik seminar Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş Tədbirlər Planı çərçivəsində keçirilir: "Ulu Öndər Heydər Əliyev millətin inkişafını təhsildə göründü. Məhz bunun üçün dövlət təhsil siyasetini prioritət məsələ kimi daim diqqət mərkəzində saxlayıb".

Seminarin məruzəçisi - BDU-nun Psixologiya kafedrasının baş müəllimi, doktorant, psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru Kamilə Kazımova qeyd edib ki, depressiya insannın mənfi əhval-ruhiyyədə olması, həyəcan, halsızlıq, yuxusuzluq, psixomotor ləngimə, narahatlıq, həmçinin müxtəlif somatik simptom və şikayətlərlə müşayiət olunan, tekrar yaşanma ehtimalı olan, insanı həyatdan zövq almaqdan məhrum edən, özünəqəsd və s. halların yaşandığı psixi pozuntudur. Yüngül, orta və ağır variantlarda təsadüf edi-

lən pozuntu zamanı xəstələr əsas etibarilə əhval-ruhiyyənin davamlı aşağı enməsi, məraq və zövqün yoxluğu, enerjilərinin olduqca zoifləməsindən şikayət edirlər. Ümumi yorğunluğun və fəallığın xeyli enməsi xəstənin az hərəkətli və ya hərəkətsiz vəziyyətdə qalmasına səbəb olur. Bu vəziyyət özünüqiyətəndirmənin aşağı düşməsi, həyatın mənasını itirməklə müşayiət olunur.

Psixi və Davranış Pozuntularının Beynəlxalq Təsnifatına (XBT-10) uyğun şəkildə depressiv pozuntu diaqnozunun qoyulması üçün əlamətlər 2 həftədən az olmayıaraq müşahidə edilməlidir.

Azərbaycan Psixiatriya Assosiasiyasının prezidenti, professor Nadir İsmayılov, BDU-nun Psixologiya kafedrasının professoru Elnarə Şəfiyeva, Fəlsəfə kafedrasının

müdiri, dosent Kəmalə Pənahova, Elmi fəaliyyətin təşkili və innovasiyalar Mərkəzinin direktoru, professor Mais Süleymanov, Mərkəzin Doktorantura şöbəsinin müdürü, dosent Mirnamik Bəşirov, Fəlsəfə tarixi və mədəniyyənşünaslıq kafedrasının müəllimi Sevinc Mislixanova elmi-praktik seminarın əhəmiyyətindən söz açaraq, depressiyanın genetik, bioloji, psixosial, sosial, psixoloji və s. aspektlərini təhlil ediblər.

Eyni zamanda gənclərdə depressiyanı aradan qaldırmaq üçün istifadə olunan psixoterapiya metodları müzakirə edilib. Həmçinin Hamilton və Bek testlərindən istifadə edilərək tələbələrdə depressiyanın praktik təyini aparılıb.

Sonda seminar iştirakçıları sertifikatla təltif olunub.

26 iyun – Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri Günü həsr olunub

İyunun 25-də Tarix fakültəsinin təşkilatçılığı ilə 26 iyun – Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri Günü həsr olunmuş elmi tədbir keçirilib.

Tarix fakültəsinin dekanı İbrahim Zeynalov bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 22 may 1998-ci il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə Əlahiddə Azərbaycan Korpusunun, yəni Milli Ordunun yarandığı gün – 26 iyun Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri Günü elan olunub. Həmin gündən hər il bu tarix rəsmi dövlət bayramı kimi qeyd edilir. Azərbaycana birinci rəhbərliyi dövründə milli hərbi təhsil sisteminin əsasını qoyan Ümummilli Lider Heydər Əliyev onun daha da inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə 1999-cu il yanvarın 20-də Hərbi Akademiyənin yaradılması haqqında Fərman imzayıb.

Ulu Öndərin 20 avqust 2001-ci il tarixli Fərmani əsasında isə Silahlı Qüvvələr üçün kadər hazırlığının təkmilləşdirilməsi məqsədilə Müdafiə Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən məktəblər Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi, Azərbaycan Hərbi Dənizçilik Məktəbi və Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbi adlandırılıb. Hazırda Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin quruluğu, təkmilləşdirilməsi və inkişafı prosesi Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam

edirilir. Məhz onun dövründə həyata keçirilən təxiroşalınmaz tədbirlər nəticəsində Azərbaycan Ordusu da-ha da təkmilləşərək yüksək səviyyəyə çatdırılıb. İbrahim Zeynalov qeyd edib ki, 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan ordusu Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə düşmən üzərində tarixi zəfər çaldı, işgal olmuş ərazilərimizi düşməndən azad etdi. Bütçə vəsaiti ildən-ilə artırılan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hərbi imkanları daha da genişlənir. Fəxrimiz olan Ordu-muz hazırda dönyanın 50 ən güclü ordusu sırasında yer alır.

Tarix fakültəsinin dekan müavini Kəmalə Nəcəfovun moderatorluğu ilə keçirilən tədbirdə Qədim dünya və orta əsrlər tarixi kafedrasının müdürü, akademik Yaqub Məmmədov, Azərbaycan tarixi (təbiət fakültələri üzrə) kafedrasının müdürü, dosent Mehman Abdullayev, Azərbaycan tarixi (humanitar fakültələr üzrə) kafedrasının müdürü, dosent Azad Rzayev, Avropa və Amerika ölkələrinin yeni və müsir tarixi kafedrasının doktorantı Cavid Məmmədli çıxış ediblər. Məruzəçilər Azərbaycanda milli ordu quruculuğunu mərhələləri barədə sənəd və mənbələri diqqətə çatdırıb, Qarabağın 30 illik işğaldən azad olunmasının, 44 günlük Vətən müharibəsinə əldə olunan qələbənin tarixi əhəmiyyətini vurgulayıblar.

Elm və təhsil naziri BDU-nun Qazax filialında olub

İyunun 19-da Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev BDU-nun Qazax filialında olub.

Nazir filialın binası, auditoriya və laboratoriyaları, maddi-texniki bazası ilə yaxından tanış

olub, professor-müəllim heyəti ilə görüşüb. Filialın direktoru Arif Rüstəmov elm və təhsil nazirinə filialda tədris prosesi, təhsilin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi sahəsində görülən

işlər barədə məlumat verib, qarşıya qoyulan vəzifələrdən danışıb. Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev BDU-nun Qazax filialının kollektivinə öz tövsiyələrini verib, uğurlar arzulayıb.

BDU-nun Qazax filialında Məzun Günü

İyunun 19-da BDU-nun Qazax filialında Məzun Günü keçirilib.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Torpaqlarımızın müdafiəsi uğrunda canından keçən şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Filialın direktoru Arif Rüstəmov əlamətdar gün münasibətilə məzunları, onların valideynlərini təbrik edib, ölkəmizdə təhsilə göstərilən dövlət qayğısına, filialın əldə etdiyi nailiyyətlərdən danışıb. Filialı bakalavriat səviyyəsi üzrə 371, magistratura səviyyəsi üzrə isə 8 tələbənin bitirdiyini qeyd edən Arif Rüstəmov məzunların gələcəkdə bacarıqlı mütəxəssis kimi ölkəmizin tərəqqisində, cəmiyyətin inkişafında mühüm rol oynayacaqlarına əmin olduğunu bildirib.

Filialın Tədris və elmi işlər üzrə direktor müavini Məmməd Yusifov, Pedaqoji fakültənin dekanı Hamlet İlyasov çıxışlarında məzunlara uğurlar arzulayıb-

lar. Tələbələrdən Mədina Mustafayeva məzunlar adından danışaraq onlara bəslənən ümidi ləri öz eməli işləri ilə doğruldacaqlarını söyləyib, onlara yaradılan yüksək şəraitə görə minnətdarlığını bildirib.

Tədbirdə filialın ictimai-mədəni, kütləvi tədbirlərində, eləcə də təhsildə forqlənən bir qrup məzuna mukafatlar verilib.

Məzun Günü konsert programı ilə davam edib.

24 İyun Görkəmli alim, Əməkdar jurnalist, mətbuat tariximizin və Xalq Cümhuriyyətinin ən mahir araşdırıcısı Şirməmməd Hüseynovun vəfatının ildönümüdür.

Şirməmməd Hüseynov 1924-cü il dekabrın 17-də Şəki şəhərində anadan olub. 1940-ci ildə Şəki şəhəri Mirzə Fətəli Axundov adına 2 sayılı orta məktəbi bitirib, 1940-1942-ci illərdə Şəki ikiillik Müəllimlər İnstitutunun fizika-riyaziyyat fakültəsində oxuyub. O, 1945-1950-ci illərdə indiki Bakı Dövlət Universitetinin Filologiya fakültəsinin Jurnalistika şöbəsində ali təhsil alıb.

Universiteti fərqlənmə diplomu ilə başa vuran Şirməmməd Hüseynov Mixail Vasiljeviç Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsinin aspiranturasına daxil olub, 1954-cü ildə təhsilini tamamlayıb dissertasiya müdafiə edərək tarix elmləri namizədi elmi dərəcəsi alıb.

1954-cü ildən indiki Bakı Dövlət Universiteti Filologiya

Görkəmli alim Şirməmməd Hüseynovun anim günüdür

fakültəsinin Jurnalistika kafedrasında elmi-pedaqoji fəaliyyətə başlayan Şirməmməd Hüseynov həyatını universitetə bağlayaraq ömrünün sonuna dək burada baş müəllim, dosent, 1962-1969-cu illərdə Filologiya fakültəsinin dekan müavini, 1970-1976-ci illərdə Jurnalistika fakültəsinin dekanı, 1976-1988-ci illərdə Mətbuat tarixi və ideoloji iş metodları kafedrasının müdürü olub, 1988-ci ildən ömrünün sonuna dək həmin kafedranın professoru vəzifəsində çalışıb.

Elmi fəaliyyətini, əsasən, Azərbaycan jurnalistikası tarixinin öyrənilməsinə həsr edən Şirməmməd Hüseynov mətbuatşunaslığı dair 30-dan çox kitab və monoqrafiyanın, 800-dən artıq elmi və elmi-publisistik məqalənin müəllifidir.

Şirməmməd Hüseynov bir alim və pedaqoq kimi Azərbaycan klassik jurnalistikasının görkəmli simaları Həsən bəy Zərdabi, Əli bəy Hüseynzadə, Məhəmməd Əmin Rəsulzadə, Üzeyir Hacıbəyli, Əhməd Ağaoğlu, Cəlil Məmmədquluzadə irsini hərtərəfli araşdıraraq yetişməkdə olan nəslə çatdırılmasında təqdirəlayıq xidmətlər göstərib. Alimin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qurucularının fəaliyyətinə dair araşdırmalarının Azərbaycan tarixinin öy-

rənilməsində xüsusi əhəmiyyəti var. Şirməmməd Hüseynov Azərbaycan klassik publisistika məktəbi ənənələrini müstəqillik dövründə yeni bir məktəb səviyyəsinə yüksəldib. Yüzlərlə jurnalistin ustاد kimi şöhrət qazanmış alimin elmi kadrların yetişdirilməsində də böyük əməyi olub. Azərbaycanlıq ideologiyasının təbliğində, gənc nəsil jurnalistlərin milli təəssübkeşlik, vətəndaşlıq ləyaqəti, obyektivlik ruhunda tərbiye olunmasına Şirməmməd Hüseynovun xidmətləri əvəzsizdir. Bu gün də onun tələbələri Bakı Dövlət Universitetində, eləcə də digər elm və təhsil müəssisələrində, kütləvi informasiya vasitələrində öz müəllimlərinin yolunu uğurla davam etdirirlər.

Şirməmməd Hüseynov Azərbaycan jurnalistikasının inkişafında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib. O, bir sırə mükafatlara layiq görülüb, Azərbaycan Respublikasının "Şərəf" ordeni ilə təltif olunub.

Görkəmli alim 2019-cu il iyunun 24-də ömrünün 95-ci ilində vəfat edib.

Unudulmaz pedaqoq və publisist, əsl ziyanı Şirməmməd Ağaməmməd oğlu Hüseynovun əziz xatirəsi Azərbaycan xalqının qəlbində daim yaşayacaq.

"Nigar Rəfibəyli-110" adlı kitab sərgisi

Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanası Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, tərcüməçi, Əməkdar mədəniyyət işçisi, Xalq şairi Nigar Rəfibəylinin anadan olmasının 110 illiyinə həsr edilən kitab sərgisi təşkil edib. Sərgidə şairənin Azərbaycan və xarici dillərdə nəşr edilmiş kitabları, tərcümə və tərtib etdiyi, redaktori olduğu kitablar, sözlərinə yazılmış mahnıların yer aldığı nəşrlər, haqqında yazılan kitablar nümayiş olunub.

Nümayiş olunan kitablar sırasında onun hələ həyatdaykən işiq üzü görən "Dənizin səsi gelir" (1964), "Ana səsi" (1969) və s. kimi şerlər kitabları da yer alıb.

BDU və Qazax Milli Tədqiqat Texniki Universiteti arasında ikili diplom programının məzunları dissertasiya işlərini müdafiə ediblər

Bakı Dövlət Universiteti və Satbayev adına Qazax Milli Tədqiqat Texniki Universiteti (QMTTU) arasında Neft kimyası ixtisaslaşması üzrə ikili diplom programında təhsil alan magistrantların dissertasiya işlərinin müdafiəsi keçirilib.

İkili diplom programı üzrə təhsil alan Zülfiyə Hüseynli "Texniki pambıq yağı biodizel istehsalında xammal kimi", Yerasil Kamşiger "İon mayelərin avtomobil əlavələri kimi tətbiqi" mövzularında yerinə yetirdikləri dissertasiyalarını müdafiə ediblər.

Kimya fakültəsinin dekanı Fuad Kərimli, müdafiə komissiyasının sədrleri İbrahim Məmmədov və Aygül Amitova ikili universitet arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq əlaqələrindən bəhs edib, magistrantlara uğurlar arzulayıblar.

Cıxışlardan sonra magistrantlar komissiya üzvlərinin suallarını cavablandırıblar.

Qeyd edək ki, BDU və QMTTU arasında Neft kimyası ixtisaslaşması üzrə ikili diplom programının məqsədi neft-qaz kimyası, yanacaqlar, təbii karbohidrogen ehtiyatları əsasında texniki əhəmiyyətli maddələrin alınması sahəsində hərtərəfli biliyi olan, müasir düşüncəyə sahib, problemlərin həllini bilən, eləcə də onları real olaraq tətbiq etmək bacarığına malik mütəxəssislərin hazırlanmasıdır. İkili diplom layihəsində təhsil alanlar neft kimyası, kimya mühəndisliyi elmlərinin fundamental və tətbiqi metodlarından istifadə edərək öz peşə fəaliyyətlərində praktik problemləri effektiv təsnif və həll etmək bacarıqları qazanacaqlar.

Sadə, səmimi, ötkəm görkəmi var. İddiaları da öz yerində. Ən böyük iddiasi isə ölkəmizdə Kimya üzrə Nobel mükafatı qazandırmadır. Bu, bizim Nəriman Şirinlidir. BDU-nun nəzdində “Gənc istedadalar” liseyinin ötənilki məzunu, hazırda Singapur Milli Universitetində (National University of Singapore – NUS) Kimya mühəndisliyi ixtisası üzrə təhsil alan, beynəlxalq və yerli olimpiadalar qalibi Nəriman Şirinli...

Bakıya gelişində ilk işlərindən biri doğma universitetə və liseyə baş çəkmək olub.

Gəlin, onunla yaxından tanış olaq.

- *Nəriman, özün barədə bir qədər ətraflı məlumat verə bilsənmi?*

- V sinifdən “Gənc istedadalar” liseyinə qəbul olunmuşam. VII sinifdən liseyə xüsusi kimya dörsleri almağa başladım və Respublika Fənn Olimpiadasına (RFO) qatılırlaq, gümüş medalla təltif edildim. VIII sinifdə RFO-da gümüş medala layiq gördüm. Sonra beynəlxalq olimpiadalarla həzırlaşmağa başladım. IX sinifdə RFO-da qızıl, X sinifdə ilk beynəlxalq olimpiadadan bürünc medal əldə etdim. X sinifdə Azərbaycanın da qatıldığı üç beynəlxalq olimpiadanın hər birində bürünc medal qazandım. XI sinifdə isə onların hər birindən gümüş medal aldım. X sinifdə RFO-dan qızıl, “Sabahın alimləri” Respublika Olimpiadasından qızıl, XI sinifdə de RFO-dan qızıl və “Birincilərin birincisi” nominasiyası üzrə mükafat qazandım.

- *Gələcək karyerani necə təsəvvür edirdin? Singapurda təhsil almaq ideyası hardan meydana gəldi?*

- Uşaq vaxtlarından ən böyük hədəfim və anamın da istəyi mənim Nobel mükafati almağımı. Hətta bəzən anam zarafatla deyir ki, mənə Nobel alanda zəng edərsən (gülür). Onun üçün də düşündüm ki, xarici universitetlərə sənəd vermək bir qədər doğru olar. Bu yolla xarici universitetlərdəki Nobel mükafatçılarından da dərs ala bilərəm. X sinfin sonlarında xarici universitetlərə sənəd vermək üçün lazımlı olan sertifikatları əldə etməyə başladım. Bura SAT, IELTS və s. daxildir. IELTS-dən 8 bal aldıqdan sonra

“Gənc istedadalar” liseyinin Singapurda təhsil alan məzunu: “Dərman sintezlərini süni intellektə daşıyaraq Nobel mükafatı almaq istəyirəm”

universitetlərə qəbul üçün müraciət etdim. Sənəd verdiyim universitetlər arasında Amerika, Singapur və Türkiyə universitetləri vardı. Qəbul olduğum universitetlər Koreyanın KAIST, Türkiyənin Koç, Singapur Milli Universiteti oldu. Sənəd verdiyim universitetlər arasında ən gözəlmədiyim NUS idi. Çünkü NUS dünya universitetləri siyahısında kimya sahəsi üzrə üçüncüdür. Xarici tələbələr üçün də çox limitli bir universitetdir. KAIST-ə getməyə hazırlaşdıqm anda NUS-dan qəbul gəldi və mən orda təhsili davam etdirməyə qərar verdim.

- *Nədən Nobel mükafatı? Bu mükafatı nə üçün qazanmaq istəyirsən?*

- Əslində əsas məqsədim hansı elmi araşdırmanın və ya elmi məqaləmin olması deyil, bu elmi araşdırmanın insanlara töhfə verəcəsidir. Mənə, Kimya elminin önemini “COVİD-19” pandemiyası dövründə peyvəndlərin hazırlanmasında bir daha anladığ. Mən də bu tip bir layihə hazırlamaq istəyirəm ki, insanlara töhfə versin. Bunun nəticəsində Nobel mükafatı almaq istəyirəm.

- *Singapur təhsili necədir? Hansı əzəllikləri var?*

- Hər bir xarici universitetdə olduğu kimi, Singapur universitetində də təhsildə müəyyən fərqliliklər var. Məsələn, dörslerin keçirilmə stili fərqlidir. Elə dörsler var ki, 30 nəfər, elə dörsler də var ki, 5-6 min nəfər götürülür. Bu da bir çox mühazirələrin onlayn for-

mada keçirilməsinə səbəb olur. Müəllimlər, professorlar bu dörsləri ya “Zoom” platforması üzərində keçir, ya da video formatda mövzunu izah edirlər. Canlı dörslər isə 30 nəfərlik qruplar şəklində professor və ya professor köməkçisi tərəfindən keçirilir. Bir çox dörslərdə qayib limiti məsələsi də yoxdur. Bu, mənim üçün çox əlverişlidir. Çünkü mənim olimpiadalara hazırlıq mərhələlərindən qalma bir vərdişim var. Mövzuları özüm internetdən öyrənirəm. Mən istəyirəm ki, müəllimin yönləndirməsi ilə bir şeyi öyrəndikdə o zaman biliyin ancaq o müəllimin bildikləri qədər olur. Qiymətləndirmə sisteminde də fərqliliklər var. Orada olimpiadada olduğu kimi, medal, rəqabət sistemidi. Yəni, mən 90 faiz yüksəm da, 95 faiz yüksəm adam çox olduqda mən yenə “B” alıram. Əslində mənim üçün Singapur təhsilini maraqlı edən cəhətlərdən biri də budu. Bakalavr olmağıma baxmayaraq, araşdırmalara qatıla, bir çox laboratoriya işlərinə qoşulub, hətta elmi məqalələr də çıxara bilirəm.

- *Həzirdə hansı sahədə araşdarmalar aparırsan?*

- Həzirdə material mühəndisliyi, ümumi fiberlər sahəsində araşdarmalar aparıram. İndi öyrənmə mərhələsindəyəm. Bu araşdırmaqaya qoşulmaqdə əsas məqsədim yeni bilikləri əldə etməkdir. Çünkü mənə tədris edilən

bir çox biliklər olimpiadalarla həzirlıq dövründə öyrəndiklərimə eynilik təşkil edir. Təze şəyərə öyrənmək istəyirəm. Buna görə də araşdırmaqla qoşuluram. Bu araşdırmaqla bakalavr səviyyəsinə deyil, doktorantura səviyyəsinə əhatə edir.

- *Hansı global problemin həlli istəyardin?*

- Dərman sintezlərini süni intellektə daşımaq istəyirəm. Bu sahədə hazırda işlər gedir. Amma mən bunu daha da inkişaf etdirərək, bu tip məsələlər üzərində çalışmaq istəyirəm.

- *Kimyanın daha çox hansı sahəsinə marağın var?*

- Hazırda kimya mühəndisliyi oxuduğumdan indidən dəqiq nəsə söyləmək düzgün olmaz. Amma olimpiadalara hazırlıq mərhələsindən üzvi kimyaya daha çox marağım var. Buna da səbəb üzvi kimyanın həyatın əsasını təşkil etməsidir.

- *Təqaüd əsasında təhsil alırsan?*

- Dövlət programına əsasən təhsil alıram. Dövlət programı mənim illik yaşayış xərclərimi, universitetin xərclərini ödəyir.

- *Azərbaycandan gedən 17 yaşlı bir gənc üçün Singapurda yaşamaq çətindir?*

- Mənim üçün əsas çətinlik ünsiyyət qurmaq oldu. Çünkü Singapurda məktəb və universitet arasında politeknik dediyimiz bir qurum var ki, onlar artıq orda ixtisasları üzrə oxuyurlar. Mənim bütün qrup yoldaşlarım NUS-a gəlməzdən əvvəl bir-birilərini tanıydırlar. Mən goldikdə artıq 180 nəfər kimya mühəndisliyi oxuyan dostlar arasında tək idim. Yalnız bu - onlarla ünsiyyət yaratmaq mənim üçün bir qədər çətin oldu. Həmçinin ölkədəki yeməklərə adaptasiya olmaq çətin idi. Amma ümumi olaraq Singapurdan çox razıyam, xüsusilə ölkənin təbiəti, təhsili məni ora bağlayır.

- *Azərbaycanlılar varmı ora-da? Ümumiyyətlə, daha çox kimlərlə ünsiyyət yaradırsan?*

- Oxuduğum universitetdə məndən savayı yalnız bir azərbaycanlı təhsil alır. Ümumiyyət-

lə, NUS 2022-ci ilə qədər xarici tələbələr üçün ayrılan kvotada azərbaycanlılara yer verməyib. Ötən il mən və doktoranturadan bir tələbə qəbul olduq. Ən çox onunla əlaqədə idim. Singapurun Nanyang Texniki Universitetində də əvvəlcədən dövlət programı əsasında 10-dan artıq tələbə oxuyur. Hazırda onlar Singapurda işləyirlər. Bundan əlavə, mənim qəbul olduğum il Nanyang Texniki Universitetinə 2 nəfər azərbaycanlı getdi, onlarla da əlaqəm var. Hazırda isə oxuduğum universitetə xalam qızı və Riyaziyyat olimpiadasının qalibi olan tanışım da qəbul alıb. Mənçə, gələn il dəha da maraqlı olacaq.

- *Singapurda asudə vaxtını necə keçirirsən?*

- Düzü, asudə vaxtım çox qalmır. Vaxtım olanda dörslərdən əlavə programlaşdırma öyrənməyə çalışıram. Bir də türk doktorantlarla, ən çox da Uğur adlı bir dostumla şahmat, stolüstü tennis oynamığı sevirəm.

- *Mətbəx problemlərini necə həll edirsən?*

- Hamının bildiyi kimi, Asiyada yemək məsələsi çətindir. Amma bir müddət keçəndən sonra öyrəşməyə başlayırsan.

- *“Gənc istedadalar” liseyindəki sinif yoldaşlarını əlaqən var?*

- Mən bir az uzaqda olduğum üçün əlaqə nisbətən zəifdi. Amma təzelikcə iki dəfə onlarla görüşmüşəm. Liseyəki “Son zəng”ə də getmişik. Nə qədər uzaqda olsam da, onlarla əlaqəm hər zaman davam edəcək.

- *Həyatının sonrakı mərhələsini, Singapur təhsilindən sonra necə düşünürsən?*

- Universiteti bitirdikdən sonra iş həyatına atılmağı düşünmürəm. Akademiyada qalmak istəyirəm. Amma bu, çox uzun perioddur, indidən nəsə demək, proqnoz söyləmək çox tezdi. Qabaqda üç il var.

**Nurlan Cəbrayılovda
Jurnalistika fakültəsinin
I kurs tələbəsi**

Sərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda tədqiqat aparılıb

Aparılan analizlərin nəticələrinə əsasən, çay sularının zəhərliliyinə maddolərdən təmizlənməsi üçün ekoloji səmərəli təkliflərin irəli sürüləməsi nəzərdə tutulub. Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının Ekoloji və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşları, BDU-nun Ekoloji və torpaqşuraslı fakültəsinin Ekoloji kimya kafedrasının müdürü, professor Sevinc Hacıyeva və kafedra əməkdaşları Aytən Səmədova, Nailə Cəfərova “Qarabağ ərazisində çayların çirkənmə səviyyəsinin tədqiqi və aradan qaldırılması yollarının işlənməsi” grant layihəsi çərçivəsində Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunda tədqiqat aparıblar.

Tədqiqat ərazisində Oxçuçay üzrə müxtəlif məntəqələrdən (Sayıflı, Bürünü və Cahangirbəyli), həmçinin Həkəri və Bəsəritçaydan nümunələr götürüllər.

BDU-nun nəzdində “Gənc istedadlar” liseyində “Son zəng”

İyunun 14-də BDU-nun nəzdində “Gənc istedadlar” liseyində “Son zəng” tədbiri keçirilib.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himminin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Daha sonra Vətənimizin azadlığı uğrunda şəhid olan soydaşlarımızın xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib.

Tədbirdə çıxış edən BDU-nun Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru Hüseyn Məmmədov məzunları və

onların valideynlərini təbrik edib. Liseyin fəaliyyətindən söz açan prorektor bu illər ərzində qazanılan nəqliyyətlərdən danışıb, lisey şagirdlərinin respublika və beynəlxalq olimpiadalarda, müxtəlif bilik və idman yarışlarında qazandıqları uğurlara tö-

xunub. Liseyin direktoru Arif Bağırov da məzunları təbrik edib, onlara gələcək həyatlarında uğurlar arzayıb. Direktor bildirib ki, bu il liseyi 65 məzun bitirir. Onlardan 9-u medalla, 9-u isə fərqlənmə attestatına namizəddir. Həmçinin bu il "Sabahın alimləri" müsabiqəsində liseyin iki

layihəsi I, bir layihəsi II, iki layihəsi III yerə layiq görülüb və bu nəticə ölkə üzrə birincidir. I yeri tutan iki layihə 4 şagirdlə ölkəmizi ABŞ-da keçirilən ISEF beynəlxalq müsabiqəsində təmsil edib. Liseyin şagirdləri Beynəlxalq "Kenquru" Riyaziyyat, Türkiyədə təşkil edilmiş Beynəlxalq Riyaziyyat, Lütfi-Zadə adına məntiq və Respublika fənn olimpiadalarında önemli yerlər tutublar.

Liseyin məzunlarının sinif rəhbərləri Kifayət Şamilova, Samiro Babayeva, Mehparə İbadova, Yegana Qarayeva və Məmməd Cəbbarov çıxışlarında məzunları təbrik edib, onlara tezliklə tələbə adı qazanmayı və ölkəmizin adını daim ucaltmayı arzayıblar. Tədbir şagirdlərin hazırladıqları ədəbi-bədii kompozisiya ilə davam edib.

Tələbəmiz DAAD təqaüdünün hüquqşunaslıq ixtisası üzrə yeganə qalibi olub

BDU-nun SABAH qruplarının Hüquqşunaslıq ixtisasının IV kurs tələbəsi Rəhim Abasov DAAD beynəlxalq təqaüdünün hüquqşunaslıq ixtisası üzrə ölkədə yeganə qalibi olub.

Rəhim Abasov təhsil aldığı müddətdə bir çox rəqabətli beynəlxalq və yerli təqaüd proqramlarının qalibi seçilib. 2022-ci ildə ABŞ Dövlət Departamentinin maliyyələşdiriyi "SUSI" təqaüd proqramının 1000-ə yaxın müraciətçi arasından qalibi olaraq Pensilvaniya ştatında, Shippensburg Universitetində mübadilə təhsili alıb. "Erasmus+TC", "European Young Leaders Forum"da tam təqaüdlə iştirak edib.

Rəhim Abasov müxtəlif vaxtlarda beynəlxalq gənclər təşkilatı olan Avropa Hüquqşunas Tələbələr As-

sosiasiyasının (ELSA Azərbaycan) vitse-prezidenti və prezidenti kimi fəaliyyət göstərib. ELSA-nın Mal-

tada keçirilən 83-cü Beynəlxalq şura toplantısında və Vyanada keçirilən "Rule of Law" konfransında iştirak edib, Avropa Şərqi Tərəfdaşlığı çörçivəsində Azərbaycanın "Gənc Avropa Səfəri" kimi fəaliyyət göstərib.

Rəhim Abasov "Paşa Holding" tərəfindən təşkil olunan "Əlaçı" təqaüdünün 3000 müraciətçi arasından qalibi olub. Təhsil aldığı müddət ərzində "SABAH" qrupları təqaüdü və dövlət təqaüdü alıb.

Hazırda Rəhim Abasov 600-ə yaxın müraciətçi arasından Almaniyanın DAAD təqaüdünün ölkədə hüquqşunaslıq ixtisası üzrə yeganə qalibidir və təhsilini Almaniyada tam təqaüdlə davam etdirəcək.

Məzunumuza gələcək fəaliyyətində uğurlar arzu edirik!

BDU-da olimpiada hərəkatı genişlənir

BDU-da olimpiada hərəkatı genişlənir. BDU Elmi Şurasının iyunun 25-də keçirilən iclasında bununla bağlı qərar qəbul edilib.

Rektor Elçin Babayev qeyd edib ki, bu məqsədlə BDU-da ənənəvi olaraq müxtəlif səviyyəli olimpiadaların keçirilməsi, tələbə və şagirdlər

arasında olimpiada və digər beynəlxalq müsabiqələrin təşviqi nəzərdə tutulub. Eyni zamanda tələbə və şagirdlərin olimpiadalara hazırlanması məqsədilə xüsusi məşğələlər keçiriləcək. Həmçinin olimpiadalara həzirlıq səviyyəsində məşğələ aparan müəllim və olimpiada rəhbərlərinin

mükafatlandırılması da nəzərdə tutulub.

Elmi Şurada Respublika və beynəlxalq fənn olimpiada qaliblərinin müsabiqədən kənar BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyinə qəbul olunması da qərara alınıb.

**BDU rektoru
“Gənc istedadlar” liseyinin məzunu, Singapur Milli Universitetində təhsil alan Nəriman Şirinli ilə görüşüb**

İyunun 19-da BDU-nun rektoru Elçin Babayev BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyinin məzunu, hazırda Singapur Milli Universitetində (National University of Singapore - NUS) kimya mühəndisliyi ixtisası üzrə təhsil alan Nəriman Şirinli ilə görüşüb.

Rektor qeyd edib ki, BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyinin məzunlarının demək olar hamısı dünyadan və ölkənin aparıcı universitetlərinə qəbul olurlar. Kimya üzrə yerli və beynəlxalq olimpiadaların qalibi Nəriman Şirinli də "Gənc istedadlar" liseyinin fəxri məzunlarındandır.

Rektor Nəriman Şirinlinin təhsili, tələbə həyatı, planları ilə maraqlanıb, ona uğurlar arzulayıb.

BDU-nun nəzdində “Gənc istedadlar” liseyinin V siniflərinə qəbul imtahanı keçirilib

İyunun 17-da BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyinin V siniflərinə qəbul imtahanı keçirilib.

Liseyə qəbul olmaq üçün 1918 nəfər müraciət edib. Onlardan 1338 nəfəri Azərbaycan, 580 nəfəri rus bölməsi üzrədir.

2023/2024-cü tədris ilində BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyinin qəbul planı Azərbaycan bölməsi üzrə 75, rus bölməsi üzrə 25 nəfər təşkil edir.

İmtahan prosesi mütəşəkkil qaydada keçirilib, şagirdlərin öz bilik və bacarıqlarını göstərə bilmələri üçün bütün şərait yaradılıb. İmtahanın nəticələrinin yaxın günlərdə açıqlanacağı gözlənilir.

Yay fəsli Azərbaycana iyunun 21-i saat 18:57:47-də daxil olacaq

Yay fəsli (Yay Günəş duruşu) Azərbaycana iyunun 21-i saat 18:57:47-də daxil olacaq. Fizika fakültəsinin Astrofizika kafedrasından verilən məlumatə görə, bu zaman Yerin fırlanma oxu Günəş şüalarının düşmə istiqaməti ilə ən kiçik bucaq əmələ gətirir və ya Günəş həmin gün günorta vaxtı üfüqdən maksimum hündürlükde olur. Həmin gün ən uzun gündüz (gündüzün uzunluğu 15 saat 3 dəqiqə 24 saniyə) və ən qısa gecə (gecənin uzunluğu 8 saat 56 dəqiqə 36 saniyə) olur. Yay fəsliin uzunluğu 93 gün 15 saat 52 dəqiqə 11 saniyə olacaq.

Xarici tələbələrlə səhbətləşməkdə əsas məqsəd, onların ölkəmizdəki təhsili necə dəyərləndirdiklərini, Azərbaycan barədə təəssüratlarını, əcnəbi gənclər üçün yaradılan şəraitdən məmən-nun qalib-qalmadıqlarını, problemlərini öyrənməkdir.

Sayıtımızın "Xarici tələbə" rubrikasındaki növbəti müsahibimiz Afrika qıtəsinin ən kiçik ölkələrindən olan Qambiyadandır. Hazırda Bakı Dövlət Universitetinin beynəlxalq münasibətlər ixtisası üzrə 4-cü kursda ingilis dilində təhsil alan 27 yaşlı Musa K.Ceesay ilə səhbəti təqdim edirik.

Arayış: Qambiya Respublikası uzunluğu 350 km, eni 80 km-ə qədər zolaq şəklində Atlantik okeanından qitənin daxilinə doğru uzanır. Qambiya eyniadlı çayın sahillərində yerləşir və üç tərəfdən Seneqal dövləti ilə əhatə olunub.

Sahəsi 10689 kv.km, əhalisi: 2 milyon 200 min nəfərə yaxındır. Ölkədə əsas danışq dili ingilis, malenke, fula (fulani) dil-ləridir. Əthalinin 90%-i İslam dininə sitayış edir. Ölkəni prezident idarə edir.

Qambiya 1965-ci ildə Böyük Britaniya müstəmləkəsindən azad olub. Paytaxt Bancul eyni adlı adada, Afrikanın qərb sahilində ən mənzərəli yerdə, təbii və dərin buxtada salınmış şəhərdir. Müstəqillik Parkı şəhəri məteriklə birləşdirir. Ölkədə iqlim şəraiti istidir (orta illik temperatur 26°C), yay (iyun-oktyabr) rütubətli və qış (noyabr-may) quraq keçir. Ərazisinin çox hissəsi savannalar tutur.

Ölkəyə əsas valyuta götəren (təxminən 50%) və ixrac olunan yeganə bitki araxisidir. Əsas ərzaq bitkisi isə çeltik, dari, qarğıdalıdır. Sənaye əkinçilik məhsullarının emalı və toxuculuq ilə təmsil olunur.

Qambiya əhalisinin etnik tərkibi müxtəlifdir. Kənd əhalisinin çoxu işləmək üçün şəhərə gedir, burada onlar xidmet sahələrində və turizm sənayesində çalışır. Hər il ölkəyə 100 min nəfər turist gəlir. Bu sahə dövlət bütçəsinin ən gəlirli sahəsinə çevriləməklə yanaşı, kustar sənayenin də inkişafına imkan verir.

Qeyd edək ki, Musa Azə-

İnformasiya və sənəd mənecəmenti fakültəsinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Yaziçilər Birliyi İdarə Heyətinin üzvü, Azərbaycan Dövlət Televiziyanın "Mədəniyyət" kanalının əməkdaşı, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar mədəniyyət işçisi, tanınmış şair Qəşəm Nəcəfzadə ilə görüş keçirilib.

BDU-nun redaksiya-nəşriyyat işi kafedrasının müdürü Knyaz Aslan tədbir barədə məlumat verərək bildirib ki, bu cür görüşlərin keçirilməsi tələbələrin vətənpərvərlik ruhunun, mütləq mədəniyyətinin, estetik zövqünün formallaşmasında və

BDU-nun əcnəbi tələbəsi: "Azərbaycanda təhsil almaq çox sərfəlidir" - MÜSAHİBƏ

Musa K.Ceesay beynəlxalq münasibətlər ixtisası üzrə 4-cü kursda ingilis dilində təhsil alır

baycan dilində sadə cümlələr qu-ra bilir, müsahibə ingilis dilində alınıb.

- **Musa, təhsil üçün Azərbaycanı seçməyinin səbəbi nədir?**

- Deməli, mənim burası - Azərbaycana gəlib oxumağımın səbəblərini belə izah edə bilərəm:

Öncə Azərbaycanı seçməyimin səbəbi Azərbaycan Respublikasının Beynəlxalq İnkışafa Yardım Agentliyinin (AIDA) nəzdində təqaüdümün olmasına dair. Bundan başqa, o vaxt mövcud olan imkanlar arasında Azərbaycanı seçdim, çünkü mənim üçün tanış olmayan bir ölkə idi, əvvəllər buradan heç kimi tanımadım, amma səyahət etmək, qalmak və oxumaq istəyirdim.

BDU-nun Beynəlxalq münasibətlər fakültəsinin tələbəsi kimi inanıram ki, vətəndən uzaqda olan ölkədə təhsil almaq, yaşamaq və öyrənmək insanın biliyinə əlavə dəyər qatacaq. Ona görə də mən Azərbaycanı son beş ildə çox şey öyrənə bilməcəyim bir ölkə kimi gördüm.

Əcnəbi tələbə kimi Azərbaycanda olmağımın digər səbəbi təkcə Azərbaycanın deyil, bütün regionun mədəniyyətini, dillərini, təhsil sistemini, coğrafi mövqeyini və geosiyasi vəziyyəti, hətta illər əvvəl Qafqaz regionunda və ətrafında baş verən siyasi hadisələri öyrənməkdir. Ümid edirəm ki, burada təhsil almaq beynəlxalq münasibətlər ixtisasının tələbəsi kimi göləcəkdə mənim üçün böyük üstünlük ola bilər.

- **Maraqlıdır, xaricdə təhsil almağa necə qərar verdin?**

- Mən həmişə daha çox bilik əldə etmək üçün bakalavr, magistr və PhD təhsili almaq istəyirdim. Yalnız eyni ölkədə təhsil almaq mənçə, darixdircidir və müxtəlif ölkələrdə təhsil almaqla müqayisədə məhdud bilik verir.

- **Bakıda tək yaşayırsan?**

- Xeyr, bir otaq yoldaşım var. O da mənimlə eyni ölkədən - Qambiyadandır. Ümumi olaraq, yaxşı yola gedirik. Bəzən sözümüz çəp gəlir, amma mən mübahisə etməyi sevmirəm. Bələliklə, çox yaxşı anlaşıraq.

- **Burada sosial həyatın necədir?**

- Sosial həyatım normaldır. Universitetdə, şəhərdə və yaşadığım yataqxanada dostlarım var. Dostlarım arasında azərbaycanlılar da mövcuddur.

- **Boş vaxtlarında nə edirsən, işləyirsənmi?**

- Xeyr, işləmirəm. Boş vaxtımla telefonumla sosial mediada, ailəm və dostlarımla yazışmaq və ya səhbət etməklə, ya da bəzən film izləməklə keçirirəm. Yaradıcılıqdan, xüsusən də şeirdən zövq alıram, özüm də şeirlər yazıram. Yemək üçün restoranlara getməyi sevmədiyim üçün çox vaxt evdə özüm xörək hazırlayıram. Bu da sevdiyim məşğulliyətlərdən biridir. Azərbaycan mətbəxi çox ləzzətlidir, xüsusən də kabab və plov əvəz olunmazdır, bəzən döner də yeyirəm.

- **Bəs xərclərini necə qarşılaysın?**

- Evimizin kirayə pulunu və gündəlik ev xərclərini dəstləmlə ortaqla bölürük.

Azərbaycan Respublikasının Beynəlxalq İnkışafa Yardım Agentliyi tərəfindən mənə aylıq 800 manat təqaüd verilir. Tələbə həyatı məlumunuzdur... Bəzən xərclərim çox olanda ailəm də kömək göstərir.

- **Azərbaycan dilini hansı səviyyədə bilirsən?**

- Mənim Azərbaycan dilindən elə də çox biliyim yoxdur, yalnız gündəlik danişqdan bir neçə cümlə öyrənə bilməmişəm.

- **Aılə və dostlarını Azərbaycana dəvət etmək haqda düşünmüsən?**

- Aıləm üçün çox darixıram və onlarla vaxt keçirməyi sevi-

rəm. Xeyr, mən onları heç vaxt buraya dəvət etməmişəm, amma hər iyulda onlara baş çəkirəm və sentyabra qədər onlara oluram.

- **Azərbaycanın təhsil sistemi haqda nə deyə bilərsən? Sənəcə, Azərbaycanda təhsil almağın üstünlükleri nələrdir?**

- Azərbaycanın təhsil sistemi haqda müsbət fikir söyləyə bilərəm. Ən çox seminarlardan və təqdimatlardan zövq alıram. Mənim mövzular haqqında anlayışım burada özünü göstərir.

Xarici ölkədə təhsil almaq çox sərfəlidir, Azərbaycan da bu baxımdan istisna deyil. Mən burada çoxlu yeni şəyər öyrənirəm. Yeni tədris və öyrənmə üsulları ilə bacarıqların artması karyeramı qurmaqdə və müxtəlif yollarla biliklərimi genişləndirməkdə mənə kömək edir. Mən yüksək səslə və fəxrlə deyə bilərəm ki, Azərbaycanın təhsil sisteminən çox razıyam.

- **Azərbaycanın hansı bölgələrində olmusan?**

- Əslində müxtəlif bölgələrdə olmuşam, amma təəssüf ki, hamısının adını xatırlaya bilmirəm. 2018-ci ildən bu günə kimi, adəten fevral ayında ilk semestr imtahanlarından sonra səyahət etmək fürsətindən yararlanıram. Getdiyim yerdən bir neçəsinə sadalaya bilərəm: İsmayıllı, Qəbələ, Şahdag və s.

- **Bura gələndən sonra mərəqəli hadisələrlə qarşılaşmışsan?**

- 2019-cu ildə universitet bağlandıqdan sonra baş verən bir hadisəni xatırlayıram: qrup yoldaşlarımla evimə gedirdim ki, sərxoş bir kişi mənə tərəfə gəldi. Qrup yoldaşları dərhal mənə mühəsirəyə aldılar, mən qorudular. Dostlarımın bu qədər qayğış, mən sevən və mənə dəstək olduğunu bildiyim üçün bu, emosional bir hadisə idi. Mən o anı heç vaxt unutmayacağam və həmişə yanında olan dostlarımla əzizləyəcəyəm, xatırlayacağam və qiymətləndirməyə

davam edəcəyəm.

- **Yəqin ki, tələbə həyatında hansısa çətinliklərlə də üzləşir-sən...**

- 6 noyabr 2018-ci ildə gəldiyim gündən indiyə kimi tələbə olaraq üzləşdiyim çətinliklərin əksəriyyəti akademik problemlərlə bağlı deyil, cəmiyyətlə bağlı problemlərdir. Gülüş, məsxərə, lağ etmək obyekti olmaq..., hətta uşaqların yaxınlaşarkən baxıb gülməkləri mən üzür. Bu hallar ləyaqət və yüksək əxlaqa malik bir insan kimi məni sixir. Belə vəziyyətlərin öhdəsindən gəlmək olduqca çətindir. Hətta qeyd etdiyim bu xoşagelməz hal-lar bəzən yaxşı dostlarım tərəfin-dən dəvət olunduğum görüşlərə də qatılmığımı mane olur. Buları dediyim və geri istəyirəm, lakin suallarınıza verdim cavablarda faktiki və səmimi olma-liyam.

- **Xaricdə təhsil alan bir çox tələbələr oxuduqları ölkələrdə qalmayı seçir və geri qayitmaq istəmirlər. Universitet təhsilini başa vurdugandan sonra geri qayitmaq istəyirən?**

- Bəli, programım bitdiyindən sonra evimə qayitmaq istəyirəm. Mənim burada təhsili davam etdirmək, daimi yaşamaq və ya ailə həyatı qurmaq planım yoxdur. Bilik, təcrübə və bacarıqlarımda kifayət qədər təkmilləşdiyimi düşünürəm. Mən vətənimə qayıdib ölkəmin və regionun inkişafına öz töhfəmi vermək istəyirəm.

Eyni zamanda, mən ailəm gözləyir, 2 ay önce evlənmişəm. İslama görə, harada olursan ol, evlənmək məqbuldur. Demək istədiyim odur ki, ayrı bir ölkədə olsan da, yenə də evlənə bilərsən. Əsas odur ki, həm kişi, həm də qadının ailələri bir araya gəl-sin, insanlar nikah şahidi olsun-lar, dua etsinlər, bu qədər...

Geri döndüyüm zaman gözəl bir toy etməyi düşünürəm.

Mənbə: azedu.az
Tarix: 19.05.2023

Əməkdar mədəniyyət işçisi, şair Qəşəm Nəcəfzadə ilə görüş keçirilib

eləcə də onların sosial fəaliqlarının artmasında mühüm rol oynayır. Knyaz Aslan tanınmış şair Qəşəm Nəcəfzadənin çağdaş ədəbiyyatımızdakı rolundan bəhs edib. Bildirib ki, Qəşəm Nəcəfzadə ədəbiyyatımızda istedadlı şair, publisist kimi imzasını təsdiqləyib: "Qəşəm Nəcəfzadə, eyni zamanda Azərbaycan Yaziçilər Birliyinin Uşaq ədəbiyyatı bölməsinin rəhbəri və "Azə-

baycan" jurnalının poeziya şöbəsinin müdürü kimi də səmərəli fəaliyyət göstərir. O, həmçinin Azərbaycan ədəbiyyatını beynəlxalq poeziya festivallarında layiqincə təmsil edir".

Diskussiya şəraitində keçirilən görüşdə müəllifin və tələbələrin ifasında şeirlər səsləndirilər. Görüşün təşkilinə görə BDU rəhbərliyinə və iştirakçılara təşəkkürünü bildirən Qəşəm Nəcəfzadə vurgulayıb ki, o qalib ölkənin yazarı olduğu üçün bu günlər xüsusişə qururludur: "Vaxtilə torpaqlarımız işgal olunanda ağrı-acı dolu şeirlər yazmışdım. Şükürələr olsun ki, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin layiqli davamçısı, cənab Prezidentimiz, Müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Qarabağımız işğaldən azad olundu və mən gedib Şuşada qələbə şeirimi oxudum".

İştirakçılara böyük marağına səbəb olan görüşün sonunda şair Qəşəm Nəcəfzadə imzalı kitablarını tələbələrə hədiyyə edib.

İnformasiya və sənəd menecmenti fakültəsində özbəkistanlı alımlərlə görüş

İyunun 9-da Özbəkistanın Səmərqənd Dövlət Universiteti, Termez Dövlət Universiteti, Özbəkistan Jurnalistika və Kütləvi Kommunikasiyalar Universitetinin bir qrup professor-müəllim heyəti İnformasiya və sənəd menecmenti fakültəsində olublar.

Görüş zamanı fakultə rəhbərliyi tərəfindən dəst və qardaş ölkədən gələn qonaqlara ölkəmizdəki təhsil mühiti, Azərbaycanın ilk universiteti olan BDU-nun tarihi və bu günü, eyni zamanda İnformasiya və sənəd menecmenti fakültəsi barədə geniş məlumat verilib.

Görüşdə çıxış edən Səmərqənd Dövlət Universitetinin professoru Əzimidin Nəsirov "Heydər Əliyev İlli"ndə Azərbaycanda və Ümummilli Liderin məzunu olduğu BDU-da olmaqlarından məmnunluğunu ifadə edib. O, eyni soya, ortaq tarixə və mədəniyyətə malik xalqlarımızın dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bəhs edərək özbəklərin hər zaman Azərbaycan ədəbiyyatına, mədəniyyətinə böyük maraq göstərdiyini vurğulayıb. Qardaş ölkələr arasın-

da əlaqələrin möhkəmlənməsində Ulu Öndər Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərini diqqətə çatdırın natıq hazırlı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin səyləri ilə dövlətlərarası münasibətlərin on yüksək səviyyəyə çatdığını bildirib.

Son illər Azərbaycanla Özbəkistan arasında elmi əlaqələrin gücləndiriləcək, xüsusilə BDU ilə Özbəkistan universitetləri arasında əməkdaşlıq haqqında müqavilələrin imzalandığını qeyd edən professor Əzimidin Nəsirov birgə elmi konfransların təşkili, müəllim-tələbə mübadiləsi və bu ki-

mi digər məsələlərlə bağlı əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirib.

Sonra Termez Dövlət Universitetinin dosentləri Normat Yuldaşev, Maksuda Berdimuradova, Batur Akbotayev, Gözəl Hümmətova, Hürriyyət Mühiddinova, baş müəllim Yulduz Haitova və Özbəkistanın Jurnalistika və Kütləvi Kommunikasiyalar Universitetinin müəllimi Gülnaz Çurakulova mənzərlərə çıxış ediblər. Qonaqlar həmçinin fakültənin professor-müəllim heyəti və tələbələri ilə müxtəlif mövzularda diskussiya aparıblar.

BDU əməkdaşları "ERASMUS K171" layihəsi çərçivəsində Türkiyəyə səfər ediblər

İyunun 13-də BDU-nun əməkdaşları "ERASMUS K171" layihəsi çərçivəsində Türkiyənin Adana şəhərində Alparslan Türkeş Elm və Texnologiya və Çukurova universitetlərində olublar.

Alparslan Türkeş Elm və Texnologiya Universitetində "Erasmus həftəsi" çərçivəsində tədbirə qatılan digər ölkələrin nümayəndələri üçün BDU-nun fəaliyyətini öks etdirən videomaterial, təqdimatlar nümayiş etdirilib.

Alparslan Türkeş Elm və Texnologiya Universitetinin prorektoru Hasan Kurtaran və Universitetinin beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin əməkdaşları ilə keçirilən görüşdə BDU ilə əməkdaşlıq əlaqələri müzakirə edilib.

"Erasmus həftəsi" çərçivəsində digər ali təhsil müəssisələri və elmi-tədqiqat mərkəzləri öz fəaliyyətləri, o cümlədən BDU ilə birgə fəaliyyət istiqamətləri, universitetlər arasında təbət və humanitar elm sahələri üzrə beynəlxalq əməkdaşlıq, ortaq layihə-

lərin işlənməsi üçün platformaların yaradılması imkanları barədə məlumat veriblər.

Səfər çərçivəsində Çukurova Universitetində keçirilən görüşdə universitetlər arasında əməkdaşlıq məsələləri, ikili diplom proqramları, "Erasmus" tələbə-müəllim mübadiləsi, əcnəbi tələbə qəbulu istiqamətində fikir mübadiləsi aparılıb. Eyni zaman da, Çukurova Texnoparkı əməkdaşla-

rı ilə müasir texnologiyalar və onların tətbiq imkanları müzakirə olunub. Texnoparkın rezidentləri olan bir sıra cari layihələr əyani olaraq BDU əməkdaşlarına nümayiş etdirilib. Çukurova Universitetin Mərkəzi tədqiqat laboratoriyasının elmi-texniki bazasına da səfər edilib. Bu tipli mərkəzlərin sənaye yönümlü layihələrə cəlb olunması barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Baş prokurorun sədrliyi ilə Hüquq fakültəsi tələbələrinin buraxılış işlərinin müdafiəsi keçirilib

İyunun 25-də Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru Kamran Əliyevin sədrliyi ilə Hüquq fakültəsinin Hüquqşunaslıq ixtisasının tələbələrinin buraxılış işlərinin müdafiəsi keçirilib. Müdafiə prosesində BDU rektoru Elçin Bayev də iştirak edib.

Hüquq fakültəsinin Yekun Dövlət Attestasiya Komissiyasının sədri Azərbaycan Respublikasının Baş

prokuroru, I dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Kamran Əliyev, sədr müavini Hüquq fakültəsinin dekanı, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Zaur Əliyev, üzvləri isə kafedra müdirləri və Hüquq klinikasının rəhbəridir.

Baş prokuror Kamran Əliyevin Komissiyaya sədrlik etməsi hüquqşunas tələbələrdə prokuror-

luq orqanlarında çalışmağa həvəs yaratmaqla yanaşı, onların peşəkar hüquqşunas kimi formallaşmasında mühüm rol oynayır.

Müdafiə prosesi Baş prokurorluqda 5 gün ərzində keçirilib. Təqdim edilmiş buraxılış işlərinin əsəriyyəti yüksək qiymətləndirilib və tələbələrin müdafiəsi müvəffəqiyyətlə başa çatıb.

Azərbaycanın İsraildəki səfiri Muxtar Məmmədov Holon Texnologiya İnstitutunda təhsil alan BDU tələbələri ilə görüşüb

İyunun 7-də Azərbaycanın İsraildəki səfiri Muxtar Məmmədov Holon Texnologiya İnstitutunda olub. Səfir burada kompüter elmləri üzrə ikili diplom programına əsasən təhsil alan BDU tələbələri ilə görüşüb.

Səfir Muxtar Məmmədov İsrailin Holon Texnologiya İnstitutu ilə əməkdaşlığın son dərəcə uğurlu olduğunu vurgulayıb. Qeyd edib ki, bununla İsraille Azərbaycan arasında geniş akademik əməkdaşlıq qapı açılıb.

Holon Texnologiya İnstitutunun prezidenti, professor Eduard Yakubov da Azərbaycan-İsrail əlaqələrinin yüksək səviyyədə olduğunu bildirib. O bildirib ki, bu əməkdaşlıqla Holon Texnologiya İnstitutu da öz töhfəsinə verir.

Səfir Muxtar Məmmədov BDU tələbələrinin təhsilləri ilə maraqlanıb, onlara uğurlar arzulayıb.

Qeyd edək ki, Holon Texnologiya İnstitutu ilə BDU arasında kompüter elmləri üzrə ikili diplom programı həyata keçirilir. Programın əsas məqsədi kompüter elmləri sahəsində effektiv alqoritmərin qurulması və təhlilinin müasir metodlarını, texnologiyalarını real sənaye məsələlərinin həllində tətbiq etmək bacarığına malik mütəxəssislər hazırlamaqdır. İkili diplom programı üzrə 15 tələbə təhsil alır. Bu il aprelin 28-də programın ilk 5 məzununun buraxılış mərasimi keçirilib. Mərasimdə Holon Texnologiya İnstitutunun prezidenti, professor Eduard Yakubovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti də iştirak edib. Qalan 10 tələbə isə hazırda Holon Texnologiya İnstitutunda təhsilini davam etdirir.

BDU ilə Holon Texnologiya İnstitutu digər sahələrdə, o cümlədən müasir dövrün tələbələrinə cavab verən SABAH magistr programının hazırlanmasında da əmək-

BDU-nun Mədəniyyət-yaradıcılıq Mərkəzinin "Yarımçıq qalmış" tamaşası "Landau School"da nümayiş olunub

İyunun 24-də BDU-nun Mədəniyyət-yaradıcılıq Mərkəzinin Aprel döyüslərinin yeddinci ildönümünə həsr etdiyi "Yarımçıq qalmış" tamaşası "Landau School" Təhsil Kompleksində nümayiş olunub.

Müəllim-sağird kollektivi tərəfindən maraqla qarşılanan tamaşanın aktyor heyəti, səs rejissoru və rejissor təşəkkürnamə ilə təltif edilib.

Xatırladaq ki, "Yarımçıq qalmış" tamaşası Mədəniyyət-yaradıcılıq Mərkəzinin əməkdaşı Vahid Orucoglu-nun quruluşçu rejissorluğu ilə Universitet tələbələrinin ifasında səhnələşdirilib. Tamaşa Yefim Abramov və Leyla Bəyimin Aprel şəhidlərinin xatirəsinə həsr olunmuş "Xəyalpərvər oğlanlar" əsəri əsasında səhnələşdirilib.

Geodeziya və Kartografiya Agentliyinin əməkdaşlarının BDU-da ustad dərsi

İyunun 7-də Coğrafiya fakültəsində Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Geodeziya və Kartografiya Agentliyinin idarə Heyətinin sədrinin birinci müavini İlqar Əmirovun rəhbərliyi ilə mütəxəssislər qrupu tərəfindən ustad dərsi keçirilib. Dörsin məqsədi Geomatika və geodeziya mühəndisliyi ixtisası üzrə kadr hazırlığı işinin müasir tələblərə uyğun səviyyədə aparılmasına dəstek olmaqdır.

İlqar Əmirov Geodeziya və Kartografiya Agentliyinin strukturunu, fəaliyyəti, yerinə yetirdiyi layihələr haqqında ümumi məlumat verib. Sonra Agentliyin geodeziyaçıları

Cəlil Gəncəmaliyev və Rauf Əliheydərli, kartografi Aqidə Əliyeva müasir geodeziya, geomatika və kartografiq işlərin yerinə yetirilmə texnologiyaları, peyk müşahidələri əsasında alınan təsvirlərdən istifadə etməklə ərazinin plan və

xəritələrinin tərtib edilməsi, GPS peyk mövqetəyinən tərəfinə sistemləri, pilotsuz uçuş aparatları (PUA), dətaların emal proqramları ilə bağlı məruzələr ediblər.

Ustad dərsin ikinci hissəsi praktiki təlimlərlə davam etdirilib. Bu mərhələ-

də Agentliyin mütəxəssisləri tərəfindən müasir geodeziya cihaz və alətlərinin iş prinsipləri, onlarla ölçmə qaydaları əyani şəkildə tələbələrə göstərilib. Eyni zamanda tələbələr tərəfindən bir sıra ölçmələr də həyata keçirilib.

Malinin Faya və Azərbaycanın Acinohur arid seyrək meşələrinin ekoloji vəziyyəti müqayisəli təhlil olunub

İyunun 14-də Ekologiya və torpaqşünaslıq fakültəsində növbəti elmi seminar keçirilib. Seminarda Bioekologiya kafedrasının doktorantı Adama Togolanın "Mali Respublikası Faya meşələrinin və Azərbaycanın Acinohur arid seyrək meşələrinin dayanıqlı idarə olunması" mövzusunda məruzəsi dinlənilib.

Adama Togola çöl və kameral tədqiqatlar əsasında Azərbaycanın Acinohur arid seyrək meşələrinin və Mali Respublikası Faya meşələrinin əsas təbii-ekoloji xüsusiyyətlərinin (relyefi, iqlimi, hidrografiyası, torpaq və bitki örtüyü, landşaftları, canlı aləmi) səciyyəsi haqqında

məlumat verib. Qeyd edib ki, ilk dəfə olaraq Acinohur və Faya meşələrinin 30 il müddəti əhatə edən dövr ərzində (1990-2020-ci illər) vəziyyətinin monitörinqi aparılıb, bu meşələrin deqradasiyasına təsir edən əsas təbii və antropogen amillər müəyyən edilib. Acinohur meşələri və Malinin Faya meşələrindən istifadənin əsas istiqamətləri kimi kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi, mal-qaranın otarılmazı, oduncaq, qida məhsulları, yanacaq və ağac lifi, qeyri-oduncaq məməlumatları və s. tədarükü üçün meşələrin qırılması olduğu müəyyən edilib.

Məruzədə sahil ölkəsi olan Malidə yerləşən Faya meşəsi ilə Azərbaycan

Respublikasının quraqlıq zonasında yerləşən Acinohur arid seyrək meşələrinin ekoloji vəziyyətinin müqayisəli təhlili verilib. Tədqiqat zamanı araşdırılıb ki, tədqiq olunan ərazilər iki müxtəlif qitədə coğrafi cəhətdən uzaq yerləşməsinə baxmayaraq, bu meşələr coğrafi areallarının quraqlığı, bəzi iqlim elementləri, relyef və meşə ehtiyatlarına antropogen təsirin növlərinə görə oxşar xüsusiyyətlərə malikdir. Lakin həmin meşələr bitki örtüyünün növ tərkibi və landşaftın strukturu, torpaq örtüyü, iqlimi, meşə ehtiyatlarından istifadə üsulları, antropogen təzyiqin səviyyəsinə görə fərqlənir.

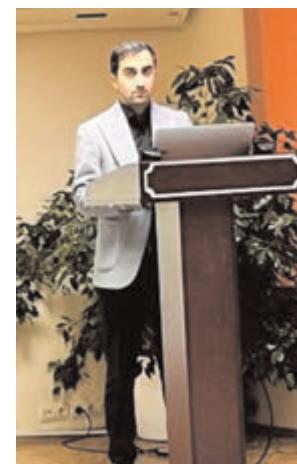
Tədqiqatların yekunu olaraq Adama Togola Malinin Faya meşələri və Azərbaycanın Acinohur arid seyrək meşələrinin resurslarının dayanıqlı idarə olunması sistemi haqqında məlumat verib. O, meşələrin dayanıqlı idarə edilməsi sisteminin 7 tematik element (meşə ehtiyatları və müxtəlifliyi, meşənin sağlamlığı və həyat qabiliyyəti, meşə ehtiyatlarının məhsuldarlıq və mühafizə funksiyaları, sosial-iqtisadi funksiyalar, hüquqi, siyasi və institutional çərçivələr), 8 meyar və 56 göstəricidən ibarət olduğunu qeyd edib.

Sonda məruzəçi iştirakçıların suallarını cavablandırıb.

"Turizm fəaliyyətinin informasiya təminatı"

İyunun 22-də İnfomasiya və sənəd menecmenti fakültəsində "Turizm fəaliyyətinin informasiya təminatı" mövzusunda elmi seminar keçirilib. Elmi seminarda Kitabxana-informasiya resurslarının idarə edilməsi kafedrasının doktorantı Hacı Qasımlı mövzu ilə bağlı məruzə edib. O bildirib ki, turizm məlumatlarla zəngin bir fəaliyyət olduğu üçün bu sahədə prosesin daha effektiv idarə edilməsi baxımından informasiya təminatı yüksək səviyyədə qurulmalıdır.

Tədqiqatda turizmin in-

yardılmasında informasiya təminatının peşəkar şəkildə qurulması, onun davamlı səbəb olur: "Bu mühitin

olaraq təkmilləşdirilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir". Tədqiqatda işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin turizm potensialından da bəhs olunub. Qarabağda yaradılacaq turizm sənayesinin informasiya təminatının xüsusi mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi diqqətənən çatdırılıb.

Məruzədə həmçinin Azərbaycan Milli Kitabxanasında turizmə dair ədəbiyyatın ümumi statistik göstəriciləri təhlil olunub.

Elmi seminar müzakirələrə davam etdirilib.

BDU əməkdaşı Estoniyada keçirilən beynəlxalq seminarda məruzə edib

İyunun 21-də BDU-nun Tədqiqat, İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzin Nanoaraşdırma elmi-tədqiqat laboratoriyasının aparıcı elmi işçisi Lalə Qəhrəmanlı Estoniyadan Tallin şəhərində keçirilən "Fotovoltaika üçün qeyri-üzvi halkogenidlər" adlı I Beynəlxalq seminarda (1st International Workshop on Emerging Inorganic Chalcogenides Photovoltaics) "Yeni tipli Ag-Ag2S-CdS xalkogenid nanotellərinin asan sintezi və onların fiziki xassələri" mövzusunda məruzə ilə iştirak edib.

Seminarda dönyanın aparıcı universitetlərindən dəvət olunmuş məruzəçilər fotovoltaik materiallər, günəş bateriyaları haqqında ən müasir tədqiqat işlərindən bəhs edən mühəzirələr oxuyub və qarşılıqlı müzakirələr aparıblar.

BDU tələbələri üçün ödənişsiz Mobil Development kursları təşkil ediləcək

BDU-nun tələbələri üçün "Code For Future" layihəsi çərçivəsində "DeEducation" IT kolleci tərəfindən yay kursları keçiriləcək.

Kurslarda BDU-nun bütün fakültələri üzrə III-IV kurs tələbələri və magistrler iştirak edə bilərlər.

Kurslarda iştirak edən tələbələr müasir informasiya texnologiyaları sənayesində ən çox tələb olunan sahəyə ənənəvi Frontend Development və ya Mobil Development ixtisasları üzrə biliklərə yiyələnəcəklər.

Kurslar 2023-cü ilin 3 iyul tarixində başlayacaq. "Code For Future" layihəsi çərçivəsində keçirilən kurslar ödənişsizdir.

Nanomaterialların sintezi və tətbiqi üzrə tədqiqatlar davam edir

Tədqiqat, İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzin Nanoaraşdırma elmi-tədqiqat laboratoriyasının əməkdaşları Mustafa Muradov, Sevinc Məmmədyarovə, Qönçə Eyyazova, Ofeliya Balayeva, İləhə Hasanova, Günel Əliyeva, Sevinc Məlikova (Rədasiya Problemləri İnstitutu), Məhəmmədəli Abdullayevin (Geofizika və Geofizika İnstitutu) "Sonokimyəvi metodla sintez olunmuş Co3O4 nanohissəciklərinin Cu ilə aşqarlanması onların struktur, optiki və fotokatalitik xassələrinə təsiri" ("The effect of Cu doping on structural, optical properties and photocatalytic activity of Co3O4 nanoparticles synthesized by sonochemical method") adlı məqaləsi "Scopus" bazasına daxil olan Q2 kvartilli "Optical Materials" (IF: 3.754) jurnalunda dərc olunub.

Məqalədə sonokimyəvi metodla sintez olunmuş təmiz və müxtəlif qatılıqlı Cu ilə aşqarlanmış Co3O4 nanohissəciklərinin rentgen difraksiya (XRD), ultrabənövşəyi spektroskopiya, infraqırmızı spektroskopiya, keçirici elektron mikroskopu və enerji dispersiv rentgen spektroskopiya üsulları ənənəvi təqdimənin nəticələri təqdim olunub. Nəticələrin təhlilinə əsasən, CuxCo3-xO4 nanohissəciklərinin ölçüsü, qadağan olunmuş zonanın eni və fotokatalitik aktivliyi aşqar kimi istifadə olunan misin miqdarı ilə tənzimlənə bilər. Görünən işıq altında metilen gbö boyaq maddəsi üçün ən yüksək degradasiya effektivliyi, 500°C-də termiki emal olunmuş 2% Cu ilə aşqarlanmış Co3O4 nanohissəciklərinin iştirakında müşahidə edilib və effektivliyin 87.51% olması aşkar olunub.

İyunun 7-də İnfomasiya və sənəd menecmenti fakültəsində “İnfomasiya cəmiyyəti və kitabxanalar” mövzusunda elmi seminar keçirilib. Elmi seminarın BDU-nun Kitabxanaşunaslıq kafedrasının baş müəllimi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Eldəniz Məmmədov mövzu ilə bağlı məruzə edib.

Məruzədə əvvəlcə “infomasiya”, “infomasiya cəmiyyəti” anlayışları şərh olunub. Tarixi xronologiyaya əsaslanmaqla infomasiya inqilabları, infomasiya cəmiyyəti quruculuğu və bütün bu proseslərdə kitabxanaların rolü izah edilib. İnfomasiya cəmiyyətinin reallığı kimi meydana çıxan rəqəmsal, virtual, elektron və ağıllı (smart) kitabxanalar haqqında elmi təhlillər aparılıb. Məruzəçi bildirib ki, ənənəvi kitabxana mühitindən rəqəmsal kitabxanaya

gədən inkişaf yolu sənəd-infomasiya resursları ilə infomasiyakommunikasiya texnologiyalarının qarşılıqlı əlaqəsinin intensiv yüksəlişinin təzahürüdür. Ona gö-

rə də infomasiya cəmiyyətində kitabxanaların qarşısında duran əsas vəzifə kitabxana xidmətini müasir tələblərə uyğunlaşdırmaq, ənənəvi kitabxana xidmətini

elektron xidmətlə əvəz etməkdir: “Bu, ənənəvi kitabxana xidmətindən tamamilə imtina etmək deyil. Bu addım infomasiya cəmiyyətinin tələblərinə uyğunlaşmaq, infomasiyanın təhlükəsizliyi və əlyetərliliyi baximından olduqca vacibdir”.

Məruzədə həmcinin infomasiya cəmiyyətinin kitabxanaları üçün peşkar kadr hazırlığının tələbləri barədə məlumat verilib, bu istiqamətdə innovativ elmi paradigmalar diqqətə çatdırılıb. Qlobal infomasiya mühitinin formalşması şəraitində sahə üzrə kadr hazırlığına verilən tələblər, əmək bazarının rəqəbatə davamlı

mütəxəssislərlə təminatı sahəsində qarşıda duran vəzifələr konseptual şəkildə izah olunub.

Eldəniz Məmmədov BDU-nun İnfomasiya və sənəd menecmenti fakültəsinin bu prosesdəki tarixi təcrübəsi və ənənələrini xüsusi vurgulayıb. Tədqiqatda eyni zamanda beynəlxalq təcrübəyə əsaslanmaqla infomasiya cəmiyyəti quruculuğunda kitabxanaların aparıcı rolu ilə bağlı müqayisəli təhlillər aparılıb, sahənin inkişafı ilə bağlı prioritətlər şərh olunub.

Elmi seminar müzakirələrlə davam etdirilib.

BDU məzunuları əmək bazارında ən çox iş tapan universitetlərdəndir

İyunun 9-da “Məktəb guşəsi” təhsil portalının məzunuların əmək bazarında məşğulluğun təmin edilməsi ilə bağlı sorğusunun yekunlarına dair görüş keçirilib.

“Məktəb guşəsi” jurnalının və saytının baş redaktoru Məzaahir Məmmədli bildirib ki, virtual sorğuda ümumilikdə 3709 nəfər iştirak edib. Nəticələrə əsasən, Bakı Dövlət Universiteti (BDU), Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti (ADPU), Azərbaycan Texniki Universiteti (AzTU), Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (ADNSU) və Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC) yüksək göstəricilər əldə ediblər. Vurğulanıb ki, sorğunun keçirilməsində məqsəd universitetlərin məzunularının sonrakı tələyi ilə bağlı nəticələrini bilmələrinə müəyyən qədər yardımçı olmaqdır.

Daha sonra millət vəkilləri Arzu Nağıyev, Ceyhun Məmmədov, Fazıl Mustafa, ekspert Nadir İsafov, Elm və Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şurานın üzvü Pərvanə Məmmədova, UNEC-in prorektoru Raqif Qasımov və digərləri təhsil sahəsində aparılan islahatlar, məzunuların məşğulluq vəziyyəti, ucqar bölgələrdə müəllim kadrları ilə təminat məsələləri və s. haqqında öz fikirlərini bölüşüb, ətraflı fikir mübadiləsi aparıblar. Bildirilib ki, bu gün ali təhsil müəssisələri qəbul planlarını təsdiq edərkən tələbəyönümlü davranışın olunub.

versitetlərin ən önəmli reyting göstəricilərindən biri də onun məzunularının ixtisas üzrə əmək bazarında özlərinə iş tapması və ya universitetin özünün məzunu iş imkanları ilə təmin etməsidir. Digər vacib məsələ isə universitetlərin ölçətanlığıdır ki, burada qurumun ixtimaiyyətə əlaqələrinin təşkili, universitet alımlarının abituriyentlərə görüşləri və s. çox önemlidir.

Sonda sorğuda fərqləndiklərinə görə BDU, ADPU, UNEC, AzTU və ADNSU-ya müvafiq diplomlar təqdim olunub.

BDU-da orta məktəblərin Azərbaycan dili və ədəbiyyat dərsliklərinin dil-üslub problemləri araşdırılıb

İyunun 12-də Filologiya fakültəsinin Azərbaycan dilçiliyi kafedrasının nəzdində “Azərbaycan dilinin tətbiqi məsələləri” elmi-tədqiqat laboratoriyasında “Orta məktəblərin Azərbaycan dili və ədəbiyyat dərsliklərində dil-üslub problemləri” mövzusunda elmi seminar keçirilib. Tədbirdə “Dədə Qorqud”, “Türkoloji araşdırımlar”, “Azərbaycan dilinin tətbiqi məsələləri” elmi-tədqiqat laboratoriyalarının, həmcinin Azərbaycan dilçiliyi və Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi kafedrasının əməkdaşları iştirak ediblər.

Laboratoriyanın böyük elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Xatirə Vəliyeva iştirakçılara orta məktəb dərsliklərində Azərbaycan dili ilə bağlı problemlər haqqında məlumat verib. Qeyd edib ki, dərsliklər tərtib olunan zaman ədəbi dilin normalarından əlavə, dilə estetik baxımdan da diqqətlə yanaşılmalı, suallar aydın olmalıdır, fikir dəlaşıqlığı yaradılmamalı, ədəbiyyat dərsliklərində bədii üslub saxlanmaqla yanaşı, müəllifin nitqi ədəbi dilin orfoqrafik normasına uyğun olmalıdır.

Məruzədə həmcinin o da qeyd olunub ki, Azərbaycan dili və ədəbiyyat dərsliklərində çoxlu dil-üslub nöqsanlarına rast gəlinib. Bunlar daha çox fonetik, leksik, qrammatik, üslubi normaların pozulması, fikir mücərrədliyi ilə bağlıdır. Buna görə də dərsliklərdə dil problemlərinin yaranmaması üçün ədəbi dil normalarına, üslubi normalara, əsasən də elmi üsluba diqqət yetirilməlidir.

Seminar müzakirələrlə yekunlaşıb.

BDU-da 2023/2024-cü tədris ili üzrə yeni ixtisas və ixtisaslaşmalar açılacaq

BDU-da 2023/2024-cü tədris ili üzrə bakalavriat və magistratura səviyyələrində yeni ixtisas və ixtisaslaşmalar açılacaq. BDU-da əmək bazarının tələbləri nəzərə alınaraq ali təhsilin bütün səviyyələri (bakalavriat, magistratura, doktorantura) üzrə təhsil proqramları sənaye-biznes müəssisələrinin mütəxəssisləri ilə birgə hazırlanır və yenilənir.

BDU-nun bakalavriat səviyyəsində 2023/2024-cü tədris ili üzrə “Statistika”, “Meliorasiya mühəndisliyi”, “Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması” ixtisasları açılacaq.

“Statistika” ixtisası Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat, “Meliorasiya mühəndisliyi” ixtisası Geolojiya, “Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması” ixtisası isə Infomasiya və sənəd menecmenti fakültələrində tədris olunacaq.

Magistratura səviyyəsində isə “Tərcümə (ərəb dili üzrə)”, “Davamlı inkişafda təbii eh-

tiatların idarə edilməsi” və “Gömrük ekspertizası” ixtisaslaşmaları açılacaq.

“Tərcümə (ərəb dili üzrə)” ixtisaslaşması Şərqsünaslıq, “Davamlı inkişafda təbii ehtiyatların idarə edilməsi” ixtisaslaşması Coğrafiya, “Gömrük ekspertizası” ixtisaslaşması isə Kimya fakültələrində tədris ediləcək.

Qeyd edək ki, 2023/2024-cü tədris ilindən BDU-nun SABAH qruplarında da 9 yeni ixtisas və ixtisaslaşma açılacaq. SABAH qruplarında bakalavriat səviyyəsində mövcud 9 ixtisasdan əlavə 3 yeni ixtisas əlavə edilib.

SABAH qruplarında magistratura səviyyəsi üzrə 2023-2024-cü tədris ilindən 6 yeni ixtisaslaşmaya (“Ehtimal nəzəriyyəsi və statistika”, “Əməliyyatlar tədqiqi və sistemli təhlil”, “Optimallaşdırma və optimal idarəetmə”, “Nanohisəciklər fizikası”, “Kimyəvi kinetika və kataliz”, “Molekulyar biologiya”) qəbul elan olunub.

Okean yer qabığının formalaşmasında tendensiyalara dair elmi seminar

İyunun 16-də Geolojiya fakültəsində elmi seminar keçirilib. Seminarda Amerika Birleşmiş Ştatlarının (ABŞ) Mayami Universitetinin Geolojiya, Ətraf Mühit və Yer Elmləri Departamentinin professoru Yıldırım Dilek “Ofiolitlər və qlobal tektonika: zamanla okean yer qabığının formalaşmasında tendensiyalar” mövzusunda məruzə edib.

Yıldırım Dilek bildirib ki, ofiolitlər müxtəlif geodinamik şəraitdə - okeanların aralıq sıra dağları istisna olmaqla, adalar qövsündə, qitəknarı hövzələrdə, subduksiya zonalarında da yaranı bilər.

Sonda mövzu ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, mövzu üzrə akademik Vasif Babazadə, professor Nazim İmamverdiyev və digərləri çıxış ediblər.

Sonda mövzu ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, mövzu üzrə akademik Vasif Babazadə, professor Nazim İmamverdiyev və digərləri çıxış ediblər.

Xərçəngin genomu və diaqnostikasına dair elmi seminar

İyünün 2-də Biologiya fakültəsinin Tələbə Elmi Cəmiyyətinin (TEC) təşkilatçılığı ilə "Xərçəng: genomu, diaqnostikası, terapiya metodları" mövzusunda elmi seminar keçirilib.

Elmi seminarda çıxış edən TEC-in Biologiya fakültəsi üzrə elmi rəhbəri, Molekulyar biologiya və biotexnologiyalar kafedrasının müəllimi Nurlan Əmrəhov bildirib ki, sağlam hüceyrələr bölünmə, ölü hüceyrələr əvəz etmə və toxuma zədələnməsimi bərpa etmə qabiliyyəti ilə yenilənir. Bu bölünmə və çoxalma DNT tərefindən idarə olunur və müyyəyen nizama malikdir. Ancaq DNT-nin bir qədər zədələnməsi nə-

ticəsində bəzi hüceyrələr idarə olunmadan bölünür və çoxalır. Bu hüceyrələr birləşərək işlər əmələ götürir. Bədənimizin müxtəlif toxuma və orqanlarında yaranan bilən işlər xoşxassəli və bədxassəli formalarda bölünür. Bədxassəli işlər

böyüdükcə normal toxumaları zədələyir və xərçəng dediyimiz xəstəlik yaranır. Bəzən xərçəng hüceyrələri qan və limfa dövranı ilə əmələ gəldiyi toxumadan başqa toxumalara çataraq xəstəliyin bədənin digər hissələrinə keçməsinə sə-

bəb olur. Xərçəng dünyada ürək-damar xəstəliklərdən sonra ən çox can itkisi nə səbəb olan xəstəlikdir.

III kurs tələbələri Əfsanə Baxışzadə, Sona Dünyamaliyeva, Ləman Ağayeva və Gülnəbər Əhmədova xərçəng xəstəliyi, terapiya metodları, bu sahədə əldə edilmiş elmi nailiyyətlər və hazırda xərçəng xəstəliyində yeni tətbiq olunan müalicə üsulu - immunoterapiya, CAR-T və CRISPR-Cas9 haqqında auditoriyaya geniş məlumat veriblər.

Sonda fakültə dekanı Afet Məmmədova belə seminarların keçirilməsinin, xərçənglə bağlı maarifləndirmənin əhəmiyyətini qeyd edib.

BDU-da elmi seminar: "Kür çayının aşağı axımında yerləşən şəhərlərin demoqrafik göstəriciləri və ekoloji problemləri"

İyünün 1-də Ekologiya və torpaqsünsələq fakültəsinin növbəti elmi seminar keçirilib. Seminarda Coğrafi ekologiya kafedrasının doktorantı Elnur Nağıyevin "Kür çayının aşağı axımında yerləşən şəhərlərin demoqrafik göstəriciləri və ekoloji problemləri" mövzusunda məruzəsi dinlənilib.

Qeyd olunub ki, Kürün aşağı axımında yerləşən və əhalinin ən çox məskunlaşduğu 7 şəhərin (Mingəçevir, Yevlax, Zərdab, Sabirabad, Salyan, Şirvan, Neftçala) demoqrafik vəziyyətinin dinamikası araşdırılıb. Təhlil üçün məlumat bazası kimi 1989-2021-ci illəri əhatə edən əhalinin siyahıya alınması məlumatları və statistik demoqrafik göstəricilər götürülüb. Müəyyən edilib ki, Kürün aşağı axımında yerləşən şəhərlərin inzibati ərazi vahidlərinin ərazisi, əhalisinin sayı və sıxlığında əvvəlki illərlə müqayisədə artım olub. Ən çox təbii artım Sabirabad (165,12%) və Zərdab (153,84%) şəhərlərində müşahidə edilib. Bunun səbəbi həmin şəhərlərdə əhalinin əsasən kənd təsərrüfatının müxtəlif sahələri (taxılçılıq, bostançılıq, üzümçülük, pambıqçılıq) ilə məşğul olmasıdır. Belə ki, əhalisi daha çox sənaye sahələri (neft və qazçılarma, elektroenergetika, kimya, tikinti materialları istehsalı və s.) ilə məşğul olan şəhərlərdə təbii artımın nisbətən aşağı olduğu (Mingəçevir (129,52%)) müşahidə edilib.

Nəticə olaraq Kürün aşağı axımında yerləşən şəhərlərdə demoqrafik inkişaf problemlərinin nizamlanması üçün məşgulluq, sosial müdafiə, tibb və digər sahələrdə davamlı tədbirlərin həyata keçirilməsi, Mingəçevir, Şirvan şəhərlərində yeni sənaye parklarının açılması, şəhər ərazi zərərlərinin yeni şəhərsalma infrastrukturuna uyğun genişləndirilməsi, Yevlax, Zərdab, Sabirabad, Salyan, Neftçala şəhərlərində yeni sənaye məhəllələrinin yaradılması, rekreasiya, aqrosənaye, şəhəryani təsərrüfatların, emal sənayesinin inkişaf etdirilməsi zəruri hesab edilir.

Sintetik üzvi boyaların maqnit nanohissəciklərin iştirakı ilə deqradasiyasına dair elmi seminar

İyünün 13-də BDU Tədqiqat, İnkışaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin Nanolaraslırmalar elmi-tədqiqat laboratoriyasında növbəti elmi seminar keçirilib.

Seminarda laboratoriyanın böyük elmi işçisi, kimya elmləri doktoru, dosent Flora Hacıyeva "Sintetik üzvi boyaların maqnit nanohissəciklərin iştirakı ilə hidrogen peroksidlərlə katalitik degradasiyası" adlı məruzə ilə çıxış edib.

Flora Hacıyeva sintetik üzvi boyaların degradasiya üsulları, maqnit nanohissəciklərin iştirakı ilə fenoton reaksiyalarla qabaqcıl oksidləşmə metodlarının müqayisəli təhlilini və üstün xüsusiyyətlərini göstərib. Məruzəçi müxtəlif sintetik boyaların (Coomassie Brilliant Mavi, Metilen Mavi, Tartrazin, Orange II) maqnetit (Fe_3O_4) nanohissəciklərin iştirakı ilə hidrogen peroksidlərlə katalitik degradasiyasına dair apardığı ekperimental nəticələri təqdim edib, degradasiyanın mexanizmləri haqqında təsviyləri seminar iştirakçılarının nəzərinə çatdırıb.

O, sintetik boyaların degradasiyasına mühitin pH-nin, hidrogen peroksidin və maqnetit nanohissəciklərin qatılığının, müddətin və sair texnoloji parametrlərin təsirinə dair təcrubi nəticələri nümayiş etdirib. Nanoaraşdırmalar elmi-tədqiqat laboratoriyasında bu istiqamətdə işlərin davam etdirildiyini vurgulayan məruzəçi daha sonra seminar iştirakçılarının suallarını cavablandırıb.

"Sosial media və nəşriyyatlar"

sial media sürətlə inkişaf edərək çoxsaylı sənaye sahələrinə, o cümlədən kitab sənayesinə əhəmiyyətli təsir imkanları əldə edib. Çap məhsələrinin və müəlliflərin tanıtılması məqsədilə nəşriyyatlar davamlı olaraq bu platformadan istifadə edirlər. Bu üsul nəşriyyatlara bir çox ənənəvi marketing vasitələrinin gotiro

bilmədiyi uğuru qazandır. Ona görə də müasir dövrdə uğurlu nəşriyyat dedikdə ənənəvi iş üssü ilə yanashı, sosial media ilə işini düzgün qura bilən nəşriyyat nəzərdə tutulur. Məruzədə bu sahədə dünya praktikasından nümunələr nümayiş etdirilib, "YouTube", "Instagram", "Facebook" və s. kimi sosial media plat-

formalarının imkanlarından davamlı şəkildə bəhrələnmənin nəşriyyatların inkişafında oynadığı rol vurgulanıb. Bildirilib ki, bu kimi platformalara çıxış nəşriyyatların nüfuz dairəsini və oxucu auditoriyasını davamlı olaraq artırır.

Məruzədə həmçinin ölkə nəşriyyatlarının bu istiqamətdəki fəaliyyəti tədqiqata cəlb edilib, müxtəlif nəşriyyatların fəaliyyətini öks etdirən nümunələr nümayiş etdirilib, sahənin inkişafı ilə bağlı innovativ təkliflər irəli sürürlüb.

Elmi seminar müzakirələ davam edib.

BDU-da fosfor tərkibli maqnit adsorbentlərin sintezi və tətbiqi üzrə tədqiqatlar davam edir

Kimya fakültəsinin Yüksəkmolekullu birləşmələr kimyası kafedrasının müdürü, professor Rasim Alosmanovun həmmüəllifi olduğu "Qurğunun su, siqaret və torpaqdan vortekslə bərk fazadan ekstraksiyası üçün poli(N-isopropylakrilamid) ilə modifikasiya edilmiş maqnit adsorbenti yüksək ayırdetməyə malik alovlu atom-absorbsiya spektroskopiyasında" (Magnetic Adsorbent Decorated with Poly(N-Isopropylacrylamide) (PNIPAM) Brushes for the Vertex-Assisted Solid Phase Extraction

(VASPE) of Lead in Water, Cigarettes and Soil with High-Resolution Continuum Source Flame Atomic Absorption Spectrometry (HR-CS FAAS) Detection) adlı məqalə "Web of Science" bazasında Q2 kvartilli jurnallar siyahısına daxil olan "Analytical letters" (IF: 2.267) jurnalında dərc olunub.

Məqalədə poli(N-isopropylakrilamid) firçaları ilə modifikasiya edilmiş fosfor tərkibli maqnit adsorbentin sintezi və tətbiqi haqqında məlumat verilib. Modifikasiya prosesi səthin

həyəcanlandırılması ilə atom ötürülməsi radikal polimerləşmə üsulundan istifadə etməklə həyata keçirilib. Nümunənin quruluşu furye çevrilməsilə infraqırmızı və enerji dispersiyan X-şüali spektroskopiyası metodları ilə müəyyənənləşdirilib. Adsorbentin vasitəsilə qurğunun su, siqaret və torpaqdan vortekslə bərk fazadan ekstraksiyası aparılıb. Qurğunun miqdari yüksək ayırdetməyə malik alovlu atom-absorbsiya spektrometriinin tətbiqilə təyin olunub.

BDU əməkdaşları İtaliyada konfransda nanokompozitlərin xassələrinə dair məruzə ediblər

BDU-nun Tədqiqat, İnkışaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin direktor müavini Mustafa Muradov və Nanoaraşdırma elmi-tədqiqat laboratoriyasının aparıcı elmi işçisi Lala Qəhrəmanlı İtaliyanın Roma şəhərində Milli Nüvə Fizikası İnstitutunda professor Stefano Belluccinin rəhbərliyi ilə ənənəvi təşkil olunan "Nanoscience and Nanotechnology 2023" konfransında məruzə ediblər.

Mustafa Muradovun məruzəsi "Termik tablama və qamma radiasiyanın GO/PVS əsasında nanokompozitlərin struktur və optik xassələrinə təsiri" ("Influence of thermal annealing and gamma irradiation on structure and optical

properties of GO/PVA nanocomposites") mövzusuna həsr olunub. Məruzədə termik tablama zamanı temperaturdan asılı olaraq diffuziya proseslərinin qrafen oksidinin polimerdə paylanması, qamma şüaların nanokompozitlərin struktur və optik xassələrinə təsiri" ("Utilization of novel Ag-Ag2S-

şüaların təsiri ilə kompozitlərin kimyəvi tərkibi və optik xassələrinin dəyişdirilməsinin mümkünüyü vurgulanıb.

Lala Qəhrəmanlı isə "Fotokatalitik boyalı deqradasiyası üçün yeni Ag-Ag2S-CdS nanokatalizatorların istifadəsi" ("Utilization of novel Ag-Ag2S-

CdS nanocatalysts for photocatalytic dye degradation") mövzusunda dəvət olunmuş məruzəçi (invited speaker) kimi çıxış edib. Çıxışda yeni növ funksional Ag-Ag2S-CdS hibrid nanokatalizatorlarının xassələrinin öyrənilməsi ilə yanaşı, onların boyalı madələrinin fotodeqradasiyası prosesində effektivliyi haqqında məlumat verilib. Lala Qəhrəmanlı konfransda yerli təşkilat komitəsinin üzvü olmaqla yanaşı, sessiyalarda sədr olaraq da fəaliyyət göstərib.

Konfransda aparılan müzakirələr nəticəsində elmi tədqiqat və təhsil sahələrində birgə layihələrin hazırlanması haqqında razılığa gəlinib.

Alimin tədqiqatlarının nəticələri məşhur "The Physical Review D" jurnalında dərc olunub

BDU nəzdində Fizika Problemləri Elmi Tədqiqat İnstitutunun Nəzəri fizika şöbəsinin müdürü, dosent Şahin Ağayevin "B+>Ds+ Ds- K+ parçalanmasının Ds+ Ds kütlə paylanması astana-yaxın strukturlar", "T0cs0(2900)++

rezonansının D^*+K^* adlı molekulu kimi model-ləşdirilməsi" qapalı çarmstreync skalar tetrakvark kimi" ("X(3960) as a hidden charm-strange scalar tetraquark") adlı üç məqaləsi "Web of Science" bazasında Q1 kvartilli

jurnallar siyahısına daxil olan "The Physical Review D" jurnalının müxtəlif nömrələrində dərc olunub.

Məqalələrdə son illərdə əsasən LHCb eksperimentinin müşahidə etdiyi müxtəlif adron rezonansla-

rının xassələri öyrənilib, onların kütlələri və tam effektiv en kəsikləri molekul və tetrakovark modelləri çərçivəsində hesablanıb. Əldə olunmuş nəzəri və eksperimental nəticələrin müqayisəli analizi aparılıb.

BDU-da Li qruplarında təyin olunmuş fəzalarda məhdudluq meyarlarının alınmasına dair tədqiqatlar davam edir

BDU-nun nəzdində Tətbiqi Riyaziyyat Elmi-Tədqiqat İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Vaqif Quliyevin "Stratified Lie qruplarında təyin olunmuş Orlicz fəzalarda maksimal funksiyaların kommutatorunun Lip-

sitz funksiyaları ilə xarakterizasiyası" ("Characterizations of Lipschitz functions via the commutators of maximal function in Orlicz spaces on stratified Lie groups") adlı məqaləsi "Web of Science" bazasında Q2 kvartilli jurnallar siyahısına daxil olan "Ma-

thematical Inequalities and Applications" (IF: 1.014) jurnalında dərc olunub.

Məqalədə stratifikasiq Li qruplarında təyin olunmuş Orlicz fəzalarda maksimal kommutator operatorun və maksimal kommutator operatorun kommutatorunun məhdud olması üçün zəruri və kafi şərtlər tapılıb. Bu

nəticələrin tətbiqi olaraq stratifikasiq Li qruplarında təyin olunmuş Orlicz fəzalarda maksimal kommutator operatorun və maksimal kommutator operatorun kommutatorunun məhdudluğu üçün meyarlar alınıb. Bu

Alim metal nanohissəciklərin bioloji sintezinə dair tədqiqatlar aparıb

İyunun 1-də Biofizika və biokimya kafedrasının müdürü, professor Rövşən Xəlilovun həmmüəllifi olduğu "Bioloji/kimyavi əsaslı metal nanohissəciklərin sintezi, xarakteristikası və ətraf mühitə tətbiqi" (Biological/chemical-based metallic nanoparticles synthesis, characterization, and environmental applications) adlı elmi iş "Web of Science" elməmetrik bazasına daxil olan (IF: 5.545) "Frontiers in Chemistry" jurnalında çap olunub.

Məqalədə metal nanohissəciklərin bioloji sintezində bəhs edilir. Müəlliflər icmal məqalədə bu istiqamətdə yerli və xarici alimlərin işlərinə istinad verərək, alınan elmi nəticələri müqayisəli analiz edib, müsbət tərəflərini və qarşıya çıxa biləcək problemləri işləndiriblər. Nanohissəciklərin müxtəlif sintez üsulları olsa da, bioloji üsul ekoloji cəhətdən təmiz və təhlükəsiz üsuldur. Nanohissəciklər günümüzdə elmin fərqli sahələrində, xüsusən də tibbdə geniş tətbiq edilir, onların səmərəli üsulla sintezi olduqca aktual məsələdir.

Alimin məqaləsi beynəlxalq impakt faktorlu jurnallarda dərc olunub

İyunun 2-də Mexanika-riyaziyyat fakültəsinin dekanı, professor Ziyatxan Əliyevin həmmüəllifi olduğu "Sərhəd şərtində spektral parametr daxil olan bəzi dördüncü tərtib qeyri-xətti məxsusi qiymət məsələsinin global bifurkasiyası haqqında nəticələr" və "Bəzi qeyri-xətti Sturm-Liuvill məsələlərində sonsuzluqdan global bifurkasiya" adlı məqalələr "Web of Science" beynəlxalq elməmetrik bazasına daxil olan Q1 kvartilli "Tətbiqi Elmlərdə Riyazi Metodlar" və "Malayziya Riyaziyyat Elmləri Cəmiyyətinin Bülleteni" jurnallarında dərc olunub.

Məqalələrdə sərhəd şərtində spektral parametr daxil olan ikinci və dördüncü tərtib adlı diferensial tənliklər üçün asimptotik xətti məxsusi qiymət məsələlərinin trivial olmayan həllərinin sonsuzluqdan global bifurkasiyası tədqiq edilib. Bu məsələlərdən hər birinin trivial olmayan həllərinin asimptotik bifurkasiya nöqtələrində budaqlanan və həmin nöqtələrin ətrafinda uyğun xətti məsələlərin məxsusi funksiyalarının və onların törəmələrinin osillyasiya xassələrinə malik siniflərdə yerləşən bir cüt global kontinuumlar ailəsinin varlığı isbat edilib.

BDU-nun elmi işçisi İtaliyanın Milli Nüvə Fizikası İnstitutunun konfransında polimer nanohissəciklərə dair məruzə edib

İyunun 5-də Tədqiqat, İnkışaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin Nanoaraşdırma elmi-tədqiqat laboratoriyasının elmi işçisi Aynurə Kərimova İtaliyanın Roma şəhərində keçirilən "Nanoscience and Nanotechnology 2023" konfransında "Polimer nanohissəciklər – çatdırılma sistemlərində alət kimi" ("Polymeric Nanoparticles – Tool in a Delivery Systems") mövzusunda məruzə ilə iştirak edib.

Tədqiqat işində dərmanların çatdırılması üçün polimer nanohissəciklərin xüsusiyyətlərinin qısa icmali təsvir edilib. Məruzədə nanodaşıyıcıların müxtəlif dərman maddələrinin çatdırılması üçün coxməqsədli platforma olması barədə məlumat verilib. Bununla yanaşı, nanohissəcik əsaslı dərman çatdırılması ilə bağlı imkanlar və çətinliklər də müzakirə olunub.

Qürur, rəşadət bayramı

26 iyun – Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri Günüdür

Azərbaycanın dövlətçiliyinin və təhlükəsizliyinin qaranti olan Müzəffər Ordumuz bu gün dünyanın ən güclü orduları sırasında yer almaqla yanaşı, regionda sülhün, sabitliyin qorunmasında mühüm rol oynayır.

105 il əvvəl Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökumətinin 26 iyun 1918-ci il tarixli qərarı ilə ölkəmizdə ilk Əlahiddə Azərbaycan Korpusu yaradılıb, bununla Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin təməli qoyulub. Həmin ilin avqust ayının 1-də Hərbi Nazirlik təsis olunub. Beləliklə, uzun müddət hərb sənətindən, ordu quruculuğundan məqsədli şəkildə uzaq salmış xalqımız tarixi ənənələri bərpa edib, sıralarında millətimizin ən cəsur oğullarının cəmləşdiyi milli ordumuz yaradılıb.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1969-cu ildə hakimiyyətə gəlişindən sonra ölkəmizdə hərbi kadrların hazırlanması prosesi geniş vüsət alıb, Bakıda Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Məktəb yaradılıb. Sonralar Ulu Öndər deyirdi: "Biz Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin ilk bünövrə daşlarını qoyanda o, bizim üçün nəzəriyyə deyildi, böyük gələcəyə, Azərbaycanın gələcəyinə baxış idi. Azərbaycanın milli zabit kadrlarının hazırlanması üçün ilk uğurlu addımları idi. Biz bu addımları atarkən düşünürdük ki, zaman gələcək, Azərbaycan xalqı öz milli azadlığına qovuşacaq, öz dövlət müstəqilliyini əldə edəcək, müstəqil Azərbaycan dövləti yaranacaq. Yarandı. Məhz bugünkü müstəqilimizə görə mən bu məktəbi yaratdım, yaşıtdım, böyütdüm".

Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdiğdən sonra milli ordu quruculuğuna yenidən başlanılıb. Ölkəmizdə bütün sahələrin inkişafı kimi, peşəkar, nizami ordu

quruculuğu və vahid komandanlığın yaradılması da Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Ulu Öndərin ardıcıl səyələri, dərin bilik və bacarığı, sərkərdəlik məharəti nəticəsində peşəkar ordunun formalasdırılması prosesinə başlanılıb. Dahi şəxsiyyət tarixi ənənələrə hörmət, varislik prinsiplərinə sədaqətlə yanaşaraq, silahlı qüvvələr gününün tarixinin qeyd edilməsinə də yenidən baxıb və ədaləti bərpa edib.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin 22 may 1998-ci il tarixli fərmanı ilə 1918-ci ildə Əlahiddə Azərbaycan Korpusunun yaradığı gün, yəni 26 iyun Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri Günü elan olunub.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyəti illərində ordu quruculuğu daim prioritet məsələ kimi diqqətdə saxlanılıb, ölkəyə cəlb edilən investisiyalardan əldə

edilən gəlirlər ordunun maddi-texniki təminatına, eyni zamanda hərbçilərin sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına yönəldilib. Ordunun kadr potensialının müasir səviyyədə təmin edilməsi məqsədilə hərbi lisey və ali hərbi məktəblərin maddi-texniki bazası gücləndirilib, strukturu və idarə edilməsi təkmilləşdirilib.

Qalib Ordumuzun əsgər və zabitlərini, bütün xalqımızi bayram münasibətilə təbrik edirik.

Tanrı Azərbaycanımızı və Müzəffər Ordumuzu qorusun!

BDU-nun həmtəşkilatçılığı ilə İstanbulda beynəlxalq seminar-təlimlər keçiriləcək

İslam Dünyası Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilati (ICESCO) tərəfindən 2023-cü il 31 iyul - 5 avqust tarixlərində Türkiyə Respublikasının İstanbul şəhərində "Model Satellite (CanSat) Training Workshop & Aerospace Symposium" təlimləri təşkil olunacaq. Bu semi-

nar-təlimlər BDU-nun həmtəşkilatçılığı ilə keçiriləcək.

Tədbir İslam dünyası ali təhsil müəssisələrinin tələbələri və əməkdaşları arasında kosmik sahəyə marağın artırılması, bu sahədə fundamental bilik və bacarıqların formalasdırılması, yerli kadrların yetişdirilməsi məq-

sədilə təşkil edilir. Təlimlərdə iştirakçı gənclərə nəzəri və praktik biliklər veriləcək, onların elektronika, mexanika və programlaşdırma kimi mühəndislik istiqamətlərində bacarıqları tapşırıqların yerinə yetirilməsi ilə qiymətləndiriləcək.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələr Gününe həsr edilən kitab sərgisi

İyunun 25-də BDU-nun Elmi Kitabxanası Azərbaycan Silahlı Qüvvələr Gününe həsr edilən kitab sərgisi təşkil edib. Sərgidə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tarixini və müasir dövrünü əks etdirən kitablar nümayiş olunur. Nümayiş olunan kitablar sırasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin qətiyyətli sərkərdəliyi, Ordumuzun rəşadəti, xalqımızın "Dəmir yumruq" ətrafında six birlili nəticəsində şanlı qələbə ilə başa çatan 44 günlük Vətən müharibəsindən bəhs edən son illərin nəşrləri oxucular tərəfindən böyük marağa səbəb olub. Sərgidə düşmən tərəfindən torpaqlarımızın qəsb olunmasına qarşı mübarizədə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü

uğrunda hər iki Qarabağ müharibəsində şəhid olan igid və cəsur oğul və qızlarımızın həyatı, keçdiyi döyük yolundan bəhs edən nəşrlər də nümayiş olunmaqdadır.

Gənclərə hərbi işin sevdirləməsi, onlarda hərbi-vətənpərvərlik hissələrinin gücləndirilməsi, orduya xidmətin müqəddəs bir iş, böyük bir borc olduğunu təbliğ edən sərgidə mövzu ilə bağlı Bakı Dövlət Universitetinin 2021-ci ildə işiq üzü görən "Vətən müharibəsi dövründə Bakı Dövlət Universitetinin professor-müəllim heyəti və tələbələrinin ölkə mediasında çıxışları", "Vətən müharibəsi yerli və xarici media-da", "Bakı Dövlət Universiteti Vətən Müharibəsi dövründə", "Tarix yazan məzunlar" adlı nəşrlər də yer alır.

BDU tələbələri "Qədim yurd yerimiz – Qərbi Azərbaycan" adlı kitab sərgisində

İyunun 25-də İnformasiya və sənəd menecmenti fakültəsinin bir grupp tələbəsi Azərbaycan Milli Kitabxanasının əməkdaşları tərəfindən hazırlanın "Qədim yurd yerimiz – Qərbi Azərbaycan" adlı kitab sərgisi ni ziyanət ediblər.

BDU tələbələrini sərgi ilə tanış edən Milli Kitabxananın direktor müavini, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Ədibə İsmayılova Qərbi Azərbaycanın tarixi, mahalları, əhalisi barədə ətraflı məlumat verib. Qeyd edib ki, Qərbi Azərbaycanda yaşayan soydaşlarımız dəfələrlə deportasiyaya məruz qalıb, öz yurd yerlərindən dörgün düşüb, minlərlə insan vəhşicəsinə qotla yetirilib. Tələbələr Qərbi Azərbaycan İcmasının fəaliyyəti barədə məlumatlandırılıb. İcma tərəfindən təsdiq edilmiş "Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiysi"nda

yer almış prioritətlər şərh olunub. Bildirilib ki, sərginin keçirilməsində məqsəd qədim yurd yerlərimiz haqqında sənədlərin, tarixi məlumatların, elmi araşdırılmaların yer aldığı kitabların təbliğ, Azərbaycan həqiqətlərinin tanıdılmasıdır.

"Qədim yurd yerimiz – Qərbi Azərbaycan" adlı kitab sərgisi ilə tanışlıq tələbələrdə böyük tövssürat yaradıb, Milli Kitabxananın əməkdaşları tərəfindən onları maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Qeyd edək ki, sərgidə qədim yurd yerlərimiz olan Qərbi Azərbaycan torpaqları, o cümlədən İrəvan xanlığı, Göyçə, Dərələyəz, Vedibasar, Ağbabə, Zəngəzur, Zəngibasar mahalları və digər tarixi torpaqlarımız haqqında müxtəlif mövzularda kitablar nümayiş olunur.

BDU tələbələrinin maarifləndirmə aksiyası

İyunun 6-da Biologiya fakültəsinin tələbələri 5 iyun – Ümumdünya Ətraf Mühitin Mühafizəsi Günü ilə əlaqədar Universitet ərazisi, AMEA bağlı və Hüseyn Cavid parkında maarifləndirmə aksiyası keçiriblər.

Tələbələr “Biz təbiəti qoruduqca, təbiət də bizi qoruyur”, “Ağac əkmək üçün birləşək”, “Qarabağın məşələrini birlikdə dirçəldək”, “Yer kürəsini iqlim dəyişikliklərdən qoruyaq”, “Gəlin daha yaxşı bir dünya quraq”, “Torpağın dostlara ehtiyacı var” kimi şüurlar səsləndirərək insanları ətraf mühiti qorumağa çağırıblar.

Qeyd edək ki, BMT Baş Assambleyasının 1972-ci ildə keçirilən

iclasında ətraf mühitin mühafizəsi problemlərinə diqqəti yönəltmək üçün 5 iyunun Ümumdünya Ətraf Mühafizəsi Günü kimi qeyd olunmasına qərar verilib.

BDU könüllüləri təmizlik aksiyasında

İyunun 12-də Ekologiya və torpaqşunaslıq fakültəsi üzrə könüllüləri Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, IDEA İctimai Birliyi, Azərbaycan Gənclər Fondu, “Təmiz Şəhər” ASC və BMT İnkışaf Programının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin tərəfdaşlığı ilə “Sahillər təmiz qalsın” şəxsi altında keçirilən ənənəvi sahilyanı təmizlik aksiyasında iştirak ediblər.

Cimərlik mövsümünün açılışı ərəfəsində keçirilən və Ümumdünya Ətraf Mühit Gününe həsr olunan aksiyada könüllülər Corat cimərliyi ərazisini təmizləyib, toplanan tullantılar Balaxanı Bərk Məişət Tullantılarının Çəşidlənməsi Zavoduna təhvil verilib.

XVI Beynəlxalq Astronomiya və Astrofizika Olimpiadasına seçmə imtahanı keçirilib

İyunun 13-də BDU-da XVI Beynəlxalq Astronomiya və Astrofizika Olimpiadasına seçmə imtahanı keçirilib. İmtahanın Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş III Məktəblilərərəsi Astronomiya Olimpiadasının qalibləri iştirak ediblər.

III Məktəblilərərəsi Astronomiya Olimpiadası Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutu, N.Tusi adına Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası, Respublika Uşaq-Gənclər İnkışaf Mərkəzi və Beynəlxalq Astronomiya İttifaqının Astronomiya Təhsili İdarəsi tərəfindən şagirdlər arasında astronomiya sahəsinə marağın artırılması, təhsil sistemində astronomiyaya daha geniş yər verilməsinin təşviq edilməsi, həmçinin qaliblərin Beynəlxalq Astronomiya və Astrofizika Olimpiadasına hazırlan-

ması məqsədi ilə keçirilib. Olimpiadanın qalibləri BDU-da təşkil olunmuş Astronomiya dörslərinə cəlb olunub. Seçmə imtahanı da bu dörslərdə öyrənilmiş biliklər əsasında təşkil edilib. İmtahan nəticəsində seçilən 5 nəfərdən ibarət komanda 10-20 avqust tarixlərində Polşada keçiriləcək XVI Beynəlxalq Astronomiya və Astrofizika Olimpiadasında ölkəmizi təhsil edəcək. Seçilən şagirdlərin nəzəri və praktiki hazırlığı olimpiadanın keçirilməsi tarixinə qədər davam edəcək.

Qeyd edək ki, III Məktəblilərərəsi Astronomiya Olimpiadası və Beynəlxalq Astronomiya və Astrofizika Olimpiadasına hazırlıq dörsləri Cənubi Qafqazda yeganə planetarium olan Tusi-Bohm Planetariumun dəstəyi ilə həyata keçirilir.

BDU-nun tələbəsi aqrar sahədə beynəlxalq təcrübə programını başa vurub

Ekologiya və torpanşunaslıq fakültəsinin magistrantı Gülər Mirzəyeva Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi və İsrailin Arava Beynəlxalq Kənd Təsərrüfatı Tədris Mərkəzinin (AICAT) təşkilatçılığı ilə aqrar sahədə fəaliyyət göstərən gənc mütəxəssislər üçün nəzərdə tutulmuş 11 aylıq təcrübə programında iştirak edib.

Təcrübə programının Məzun Gündündə Azərbaycanın İsraildəki fəvqələdə və səlahiyyətli səfiri Muxtar Məmmədov programı uğurla başa vuran tələbələri təbrik edib, onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

Gülər Mirzəyeva praktiki fəaliyyət göstərdiyi müəssisədə də aktiv və uğurlu fəaliyyətinə görə əlavə sertifikatla təltif olunub.

2023-cü il BDU-nu 5000-dən çox tələbə bitirir

2022-2023-cü tədris ilində BDU-nu 5000-dən çox tələbə bitirir.

Ümumilikdə fəaliyyət göstərdiyi dövr ərzində BDU 200 min nəfərədək mütəxəssis və yüksəkixtisaslı kadr yetişdirib.

Hazırda BDU-da 16 fakültə, 1500 nəfərlik professor-müəllim heyəti fəaliyyət göstərir, 25000-ə yaxın tələbə təhsil alır. Bakalavrıat səviyyəsində 84 ixtisas, magistratura səviyyəsində 246 ixtisaslaşma üzrə kadr hazırlığı həyata keçirilir.

Tələbə Gənclər Təşkilatının üzvləri DTX-nin Akademiyasının “Şöhrət” muzeyində

İyunun 6-da BDU Tələbə Gənclər Təşkilatının üzvləri Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi ilə əlaqədar Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) Heydər Əliyev adına Akademiyasının “Şöhrət” muzeyini ziyarət ediblər.

TGT üzvləri əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Akademiyasının ərazisində ucaldılan abidəsi önünə gül dəstələri düzüblər. Sonra “Şöhrət” muzeyində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin zəngin həyat və fəaliyyətini əks etdirən fotostend və eksponatlarla tanış olublar.

“Şöhrət” muzeyinin eksponat və stendlərində olan unikal sənədlər, arxiv materialları Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətini, mənalı və şərəflə mövzuları, xalqımızın tarixində və tələfəyində oynadığı misilsiz rol, o cümlədən təhlükəsizlik orqanlarındakı xidmət dövrü haqqında məlumatları əks etdirir.

İqtisadiyyat və Humanitar Kollecdə "YUBİLEY" turniri keçirilib

İyunun 6-da BDU-nun nəzdində İqtisadiyyat və Humanitar Kollecin tələbələri arasında “Heydər Əliyev İli”nə həsr edilmiş “YUBİLEY” turniri təşkil edilib.

BDU-nun Tarix fakültəsi üzrə könüllülərinin təşkilatçılığı ilə keçirilən intellektual turnirdə komandalara Ümummilli Liderin həyat yoluna və Azərbaycan tarixinə dair suallar verilib.

Yarışın nəticələrinə görə “Xudafərin” komandası I, “Dəmir Yumruq” komandası II, “Əlinçə” komandası isə III yerə layiq görürlər. Turnirdəki ən yaxşı oyunçu Diana Məmmədova sonda xüsusi sertifikatla təltif edilib.

BDU tələbələri beynəlxalq simpoziumda məruzə ediblər

İyunun 13-də Türkiyənin Qazi Universitetinin professoru, tanınmış türkoloq alim Necati Dəmərin rəhbərlik etdiyi Türkərin Dövriyyəsi İnstitutunun təşəbbüsü ilə Çexiyanın paytaxtı Praqa şəhərində VII Beynəlxalq Türkərin Dövriyyəsi Sosial Elmlər Simpoziumu keçirilib. Dünyanın müxtəlif ölkələrindən tanınmış türkoloqların qatıldığı simpoziumda BDU-nun tələbələri onlayn formada iştirak ediblər.

Bölüm iclaslarında Filologiya fakültəsinin tələbələri – Tələbə Elmi Cəmiyyətinin sədri Zəhraxanım Rəhimova “Qırçıq qrupu türk dillərində ismin hal kateroqriyası”, Vüsalə Rizvanova “Sifətin dərəcə kateqoriyası” və Nəcibə Qurbanova “Mühəkimətül-lüğəteyn” əsəri haqqında” adlı məruzələrlə çıxış ediblər.

Çıxışları maraqla qarşılanan BDU tələbələri sertifikatla təltif olunublar.

İyunun 2-də BDU-nun SABAH qruplarının Hüquqşunaslıq, Sosial münasibətlər və psixologiya fakültəsinin Sosial iş ixtisasları üzrə təhsil alan tələbələrinin Mediasiya Şurasında tədris- istehsalat təcrübələri başa çatıb.

Tədbirdə Mediasiya Şurası İdarə Heyətinin sədri Nadir Adilov, BDU-nun Sosial iş kafedrasının müdürü Üzeyir Şəfiyev, Elm və Təhsil Nazirliyinin SABAHH qrupları layihəsinin icra Komitəsinin rəhbəri Eldar Qocayev, Ədliyyə Nazirliyinin Ədliyyə Akademiyasının pro-

BDU-nun doktorantı çirkab suları ağır metallardan təmizləyən təbii sorbent əldə edib

İyunun 14-də kimya fakültəsinin Analitik kimya kafedrasının doktorantı Tahir Cavadzadə İtalyanın La Sapienza Universitətində 3 aylıq elmi-tədqiqat işini uğurla yekunlaşdırıb.

Tahir Cavadzadə La Sapienza Universitətin professoru Luca Di Palmanın elmi rəhbərliyi ilə “Ingegneria Chimica Materiali Ambiente” bölümündə qida tullantılarından təbii sorbent əldə edib. Bu sorbent çirkab sularından ağır metalları təmizlə-

mək imkanına malikdir. Yüksək faizlə çirkab sudan mi-

si təmizləyən təbii sorbentlərin Abşeron yarımadasının neftlə çirkənləşmiş sularının təmizlənilməsində tətbiqi imkanı da tədqiqt planına salınıb.

Qeyd edək ki, Tahir Cavadzadə Avropa İttifaqının 2019 - 2023-cü illər üzrə nəzərdə tutulan “Azərbaycanda ekoloji xarakterli fövqəladə hallar üzrə 3-cü dövr yeni magistratura səviyyəsini dəstəkləyən innovativ təlim mərkəzi” (ITACA) layihəsi çərçivəsində İtaliyada tədqiqat işi aparmaq imkanı əl-

SABAHH qruplarının tələbələri Milli Məhkəmə Müsabiqəsinin XII buraxılışının qalibi olublar

BDU-nun SABAHH qruplarının Hüquqşunaslıq ixtisasının III kurs tələbələri Şahin Bayramlı və Elmar Bəyərov Avropa Hüquqşunas Tələbələr Assosiasiyanın Azərbaycan nümayəndəliyi (ELSA Azərbaycan) tərəfindən keçirilən Milli Məhkəmə Müsabiqəsinin XII buraxılışının qalibi olublar.

Vəkillər Kollegiyasının dəstiyyi ilə keçirilən müsabiqə türk dünyasının ilk qadın hüquqşunası və vəkili Süreyya Ağaoğlu-nun 120 illik yubileyinə həsr olunub.

3 mərhələdən ibarət müsabiqənin final mərhələsi Azə-

baycan Respublikasının Ali Məhkəməsində baş tutub. Final mərhələsində prosesə Ali Məhkəmənin Mülki kollegiyasının hakimləri Aqil Abbasovun sədrliyi, Vüdadi Məmmədov,

Zaur Əliyevdən ibarət tərkibdə baxılıb. Qiymətləndirilmə nəticəsində “The Court Jesters” komandasının üzvləri Şahin Bayramlı və Elmar Bəyərov qalib elan olunub.

BDU-nun 265 tələbəsi yaz semestri üzrə təhsil krediti alıb

Təhsil krediti almaq istəyən tələbələr www.e-ttkf.edu.az üzərindən elektron müraciət edə bilərlər

BDU-nun 265 tələbəsi 2022/2023-cü tədris ilinin yaz semestri üzrə təhsil krediti almaq hüququ əldə edib. Onlardan 84-ü sosial, 181-i isə standart təhsil kreditidir.

2022/2023-ci tədris ilində isə ümumilikdə 563 tələbəyə tələbə krediti verilib. Onlardan 172-i sosial, 391-i isə standart təhsil krediti olub.

Təhsil krediti almaq istəyən tələbələr www.e-ttkf.edu.az üzərindən elektron müraciət edə bilərlər.

Qeyd edək ki, təhsil tələbə krediti verilən zaman girov və ya zəminlik tələb olunmur. Təhsil tələbə krediti uzunmüddətdir və təhsil müddətində, güzəşt və möhlət dövründə tələbədən kreditin qaytarılması tələb edilməməklə yanaşı, faizlər də hesablanır.

rektoru Elçin Xələfov iştirak edib.

Qeyd olunub ki, SABAHH qruplarının Hüquqşunaslıq, Sosial münasibətlər və psixologiya fakültəsinin Sosial iş ixtisasları üzrə təhsil alan IV kurs tələbələri Mediasiya Şurasında tədris-istehsalat təcrübələri verilib.

Mediasiya Şurası ilə BDU arasında imzalanmış əməkdaşlıq haqqında memorandum çərçivəsində həyata keçirilib. Mediasiya Şurası hər il tələbələrin təcrübə programlarında iştirakını təmin edəcək.

Sonda təcrübə programını uğurla başa vurmuş tələbələrə sertifikatlar təqdim olunub.

SABAHH qruplarının tələbələri üçün ekstremal şəraitdə psixoloji xidmətin təşkilinə dair praktik dərs

İyunun 14-də BDU-nun SABAHH qruplarının Psixologiya ixtisasının II kurs tələbələri və Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Akademiyasının kursantları üçün ekstremal şəraitdə psixoloji xidmətin təşkilinə dair praktik dərslər təşkil olunub.

BDU-nun SABAHH qruplarının Ümumi psixologiya fənninin müəllimi Aytən Quliyevanın rəhbərliyi ilə dərs prosesində tələbələr ekstremal şəraitdə psixoloji xidmət, fəlakətlər və insan psixo-

logiyası, insan psixologiyasının sosial-psixoloji aspektləri barədə təqdimatla çıxış edib, testlər keçirilib.

Dərs zamanı ekstremal və fövqəladə hallar zamanı xilasedicilərin hadisələri aradan qaldırması yolları nəzəri-praktiki cəhətdən izah olunub.

Praktiki dərsin keçirilməsində məqsəd ekstremal və fövqəladə vəziyyətlərdə xilasedicilərin adekvat reaksiyaya hazırlıqlı olmasıdır.

SABAHH qruplarının tələbəsi "Sühl səfiri" adını qazanıb

BDU-nun SABAHH qruplarının Hüquqşunaslıq ixtisasının IV kurs tələbəsi Cavid Rəhimli Almaniya Xarici İşlər Nazirliyinin tərəfindən maliyyələşdirilən və Volksbund Xalq Birliyi tərəfinən təşkil olunmuş “Sühl Xətti” layihəsi çərçivəsində bir sıra sahər və tədbirlərdə iştirak edib.

Layihə çərçivəsində Cavid Rəhimli Almaniya, Polşa, Litva və Latviyanın bir sıra tarixi əhəmiyyətli şəhər və kəndlərini

ziyarət edib, tarixçilərlə, diplomatlarla görüşüb, intensiv təlim programını uğurla tamamlamaqla “Sühl səfiri” adını qazanıb.

Səfərlər zamanı BDU tələbəsi digər layihə iştirakçılarına Qərbi Azərbaycanın tarixi, xüsusən Qafan hadisələrindən bəhs edib.

Qeyd edək ki, layihə mühərbi və münaqışa ilə bağlı tarixi yerlərin araşdırılması, sülh təşviq etmək məqsədi daşıyır.

DİN-in Baş Kadrlar İdarəsinin rəisi Rafiq Abbasov Hüquq fakültəsinin tələbələri ilə görüşüb

İyunun 2-də Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Baş Kadrlar İdarəsinin rəisi, general-major Rafiq Abbasov Hüquq fakültəsinin tələbələri ilə görüşüb.

Görüşdə çıxış edən rektor Elçin Babayev bildirib ki, BDU-nun əsas missiyalarından biri ölkə üçün yüksəkxitəsləti, peşəkar kadrlar hazırlamaqdır. Məzunların işlə təmin olunma göstəricilərinə görə BDU digər ali məktəblərdən öndədir. Rektor Azərbaycan polisinin ölkədə ictimaiyyəsi sabitliyin, dövlətçiliyiminin qorunmasında xüsusi xidmətlərini xatırladıb, son illər bu sahədə müsbət dəyişiklikləri qeyd edib. O, belə görüşlərin tələbələrin karyerasında önemli rolunu malik olduğunu vurğulayıb.

DİN-in Baş Kadrlar İdarəsinin rəisi, general-major Rafiq

Abbasov tələbələri DİN-də işə qəbul qaydaları, şortlar və güzəştərlə tanış edib. Bildirib ki, hazırda daxili işlər orqanlarında 1400 BDU məzunu çalışır. Onlardan 971 nəfəri hüquqşunasdır. Həmin şəxslərdən 259 nəfəri müxtəlif vəzifələri tutur. Daxili işlər orqanlarında çalış-

mağın çətin, məsuliyyətli və şərəflə olduğunu qeyd edən general-major Rafiq Abbasov kadr seçimində BDU məzunlarına xüsusi önem verildiyini bildirib.

General-major Rafiq Abbasov daha sonra BDU tələbələrinin suallarını cavablandırıb.

BDU tələbəsinin yaradıcılıq sərgisi

İyunun 5-də Ekologiya və torpaqşunaslıq fakültəsində 5 iyun - Ümüdünyə Ətraf Mühitin Mühafizəsi Günüə həsr olunmuş yaradıcılıq sərgisi keçirilib.

Sərgidə fakültənin Ekolojiya ixtisası üzrə IV kurs tələbəsi Bahar Həşimovanın tullantı kağız materiallarının tekrar istehsalından hazırlanmış əl işləri və onlar üzərində rəsmənləri sərgilənib.

Bahar Həşimova həmçinin tullantı kağız materiallarının

təkrar istehsalı prosesini də əyani şəkildə sərgi iştirakçılarına təqdim edib. Təkrar istehsal kağızları üzərində təsvir edilmiş rəsm əsərlərinin əksəriyyəti ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində vacib çağrıqlara həsr olunub.

BDU-nun Qazax filialında yaz imtahan sessiyasında 1746 tələbə iştirak edir

İyunun 5-də BDU-nun Qazax filialında 2022/2023-cü tədris ilinin yaz semestrinin imtahan sessiyası başlayıb.

Bakalavriat səviyyəsində 17 ixtisas üzrə 1735, magistratura səviyyəsində 7 ixtisaslaşma üzrə 11 tələbə imtahanlarda iştirak edir.

Yaz imtahan sessiyası ilə bağlı filialda əvvəlcədən lazımi hazırlıq işləri görülüb, nəzarətçi müəllim-koordinatorların siyahısı təsdiq olunub, imtahanların şəffaf və obyektiv keçirilməsi üçün lazımi şərait yaradılıb. İmtahanların nəticələri imtahan keçirilən gün tələbələrə elan olunur.

İmtahan sessiyasında tələbələrin müraciətlərinin qəbulu və araşdırılması, tələbələrin biliyinin

qiymətləndirilməsində obyektivliyin təmin olunması məqsədilə Operativ Qərargah və Apelyasiya Komissiyası formalasdırılb. Filialda "Qaynar xətt" də fəaliyyət göstərir.

Sessiya iyulun 5-dək davam edəcək.

BDU Elmi Kitabxanasından növbəti kitab bağışlama aksiyası

İyunun 6-da BDU-nun Elmi Kitabxanası Nərimanov rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminə (MKS) 572 nüsxə ədəbiyyat hədiyyə edib. Kitabxananın mübadilə-ehtiyat fondundan Nərimanov rayon MKS-in filiallarında daha çox ehtiyac duyulan elmi, bədii, tədris ədəbiyyatı seçilərək təhvil verilib. Hədiyyə olunan ədəbiyyatların

içərisində BDU-nun mətbəəsində çap olunan "Bakı Universitetinin Xəbərləri" jurnalının son ilərdəki buraxılışları, ayrı-ayrı fakültələrin keçirdiyi konfransların materialları, həmçinin Universitetin professor-müəllim heyətinin müəllifi olduğu dərslik və dərs vəsaitləri də yer alıb.

BDU-da programlaşdırma müsabiqəsi keçirilib

İyunun 1-də "BDU könüllülər"nin təşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyev İli"nə həsr olunmuş "Yeni başlayan programçılar-2" adlı programlaşdırma müsabiqəsi keçirilib. Müsabiqədə tələbələr nəzəri və praktiki biliklərə əsaslanaraq mübarizə aparıblar. Dörd turdan ibarət olan yarışın ilk mərhələsi programçı məntiqi ilə bağlı olub. Komandalar verilmiş vaxt ərzində suallara cavab tapmağa çalışıblar. İkinci mərhələdə hər komanda öncədən bildirilmiş mövzular üzrə

bir programçı seçib. Programçılar elektron sistemdə qurulmuş məsələləri həll edərək komandalarına xal qazandırıblar. Yarışın üçüncü mərhələsində tələbələr IT sahəsi ilə bağlı nəzəri sual və məsələləri cavablandırıblar. Sonuncu mərhələdə komandalar səviyyə məntiqi ilə programlar yazıblar.

Müsabiqənin nəticəsinə əsasən, "Meta Team" komandası I, "Not Found 404" komandası II, "Hacktives" komandası isə III yerə layiq görüldü.

BDU-da yaz imtahan sessiyası başlayıb

İyunun 5-dən BDU-da 2022-2023-ci tədris ilinin yaz semestrinin imtahan sessiyası başlayıb. Sessiya iyulun 5-dək davam edəcək.

Bakalavriat səviyyəsi üzrə imtahanlar yazılı və şifahi olmaqla iki növbədə (saat 10:00 - 13:00 və saat 14:00 - 17:00), magistratura səviyyəsi üzrə saat 14:00-dan 17:00-dək keçiriləcək.

Bakalavriatura səviyyəsində 704 qrup üzrə 15 mindən çox, magistratura səviyyəsində 240 ixtisaslaşma üzrə 1000-ə yaxın tələbə imtahan verəcək. Müxtəlif səbəb-

lərdən imtahanda iştirak etməyən təhsilalnlara həmin fənlərdən imtahan vermək üçün 2023-ci il iyul ayının 6-dan 12-dək şərait yaradılacaq.

Sessiyanın gedişinə operativ nəzarət, tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsində şəffaflığı təmin etmək məqsədilə İmtahan Qərargahı və Apelyasiya Komissiyası yaradılıb. Komissiya sessiya müddətində imtahanların gedişi ilə əlaqədar ərizə, təklif, Elm və Təhsil Nazirliyinin "Qaynar xətt" i vəsitiylə daxil olmuş şikayətlərin araşdırılmasını təmin edəcək.

BDU-nun nəzdində İqtisadiyyat və Humanitar Kollecdə yaz imtahan sessiyasında 800-dək tələbə iştirak edir

İyunun 2-dən BDU-nun nəzdində İqtisadiyyat və Humanitar Kollecdə 2022-2023-ci tədris ilinin yaz semestrinin imtahan sessiyası başlayıb. Sessiya iyulun 5-dək davam edəcək.

Yaz imtahani sessiyası zamanı üzrülü və üzrüsüz səbəblərdən imtahanda iştirak etməyən təhsilalnlara həmin fənlərdən imtahan vermək üçün iyul ayının 6-dan 12-dək şərait yaradılacaq.

Sessiyanın gedişinə operativ nəzarət, tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsində şəffaflığı təmin etmək məqsədilə İmtahan Qərargahı və Apelyasiya Komissiyası yaradılıb. Komissiya sessiya müddətində imtahanların gedişi ilə əlaqədar ərizə, təklif və Elm və Təhsil Nazirliyinin "Qaynar xətt" i vəsitiylə daxil olmuş şikayətlərin araşdırılmasını təmin edəcək.

İyünün 23-də Milli Gimnastika Arenasında Bakı Dövlət Universitetinin Məzun Günü keçirilib.

Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, Ulu Öndər Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin əziz xatirəsi anılıb.

Tədbiri açıq elan edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev məzunları təbrik edib, onlara uğurlar arzulayıb: "Bu gün siz ömrünüzün ən rəngarəng dövrü olan qaynar tələbəlik illeri ilə virdalaşırsınız. Yüksək ixtisaslı mütəxəssislər, ölkəmizin böyük ümidi ləbədiyi gənclər, layiqli vətəndaşlar kimi özür yolunuzun yeni, parlaq səhifəsinə açırsınız. Bu unudulmaz anları sizlərlə bölüşmək çox xoşdur, qürurvericidir! Müasir cəmiyyətimizin inkişafı yüksək təhsilə, elm və innovasiyalarla, bilik, bacarıq və səriştərlə six bağlıdır. Siz Universitetdə əldə etdiyiniz bu bilik və bacarıqlara arxalanaraq, dövlətimiz və xalqımız, doğma və müqəddəs BDU qarşısında məsuliyyətinizi dərk etməklə, yüksək ixtisaslı gənc mütəxəssislər kimi qüdrətlənən, qalib və möqrur ol-

Milli Gimnastika Arenasında BDU-nun Məzun Günü keçirilib

nuyam" deməkələ Universitetimizə ən böyük qiymətini verib. Həmişə fəxr edək və qürur duyaq ki, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin məzunu olduğu Bakı Dövlət Universiteti ailəsinin üzvləriyyik və sizlər bu müqəddəs ali təhsil ocağından məzun olursunuz. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın bilavasitə iştirakı ilə ölkədə elm və təhsilin inkişafı üçün at-

kadr hazırlığı həyata keçirilir. Bütödə 5000-dən çox tələbə BDU-dan məzun olur: "Bakı Dövlət Universiteti Azərbaycan xalqının övladlarına layiqli ali təhsil vermək, vətənəmizin bəşəri elm və mədəniyyət məkanında layiqli yer tutmasını təmin etmək kimi ən uca missiyasını şərəflə yerinə yetirir. Hazırda universitetimizdə tarixi ənənələrin və modern dünya təcrübəsinin vəhdəti şəklində tədris müasir, inovativ telim texnologiyaları əsasında qurulmaqdadır, elmi-tədqiqat işlərinin məzmunu günün tələblərinə uyğun şəkildə yenilənməkdir. Beynəlxalq əlaqələr və ölkədaxili əməkdaşlıq uğurla inkişaf etdirilir. Universitet daxilində islahatlar aparılır, dəyərlər, gənc kadrlara meydən açılır. Hazırda dünyadan aparıcı universitetləri – İsrail, Fransa, ABŞ, İsvəçrə, Qazaxıstan və digər ölkələrin nüfuzlu universitetləri ilə 11 ikili diplom programı əsasında kadrlar həzırlayırlar. Bu ilin aprel ayında Bakı Dövlət Universiteti İsrailin Holon Texnologiya İnstitutu ilə kompüter elmləri üzrə ikili diplom programının ilk məzunlarının buraxılış mərasimini yüksək səviyyədə keçirdi. Əsasını Eynək və Veyçmanın qoyduğu Yeruşəlim İbrani Universiteti ilə Dövlət Proqramı çərçivəsində ikili diplom və tədqiqat proqramları uğurlu nəticələr verəcək. Bütün bunların nəticəsidir ki, məhz Bakı Dövlət Universiteti "Times Higher Education" nüfuzlu beynəlxalq reyting siyahısında yer alan ilk Azərbaycan ali məktəbi olub. Universitetimiz dünyadan bir sıra elm və təhsil reytinglərində təmsil olunur və daha önsıralarda olmaq üçün ciddi səyərlər göstərir. Bu il ən böyük uğurlarımdan biri də BDU-nun İstanbulda keçirilmiş "TEKNOFEST-2023" Aerokosmik və Texnologiya Festivalında təmsil olunan komandalarının qazandıqları möhtəşəm qələbə oldu. BDU-nun iki komandası müxtəlif layihələrlə 20000-dən çox layihə arasın-

kəmizin inkişafına dəyərli töhfələr verə, tariximizin yeni yazılın səhifələrinin həmmüəllifləri ola bilərsiniz. Cənnət Vətənəmizin daha da qüdrətlənməsində, xalqımızın rifahının yüksəldilməsində, dövlətçiliyimizin möhkəmləndirməsində fəal iştirak etmək, Vətən və xalq sevgisi ilə yaşamaq, yaratmaq sizin gələcək həyatınızın əsası olacaq. Təkcə Azərbaycanda deyil, bütün müsəlman Şərqiñde ilk dünyəvi ali təhsil ocağı olan və 104 illik zəngin tarixə malik Bakı Dövlət Universitetinin məzunları sırasında elmə, mədəniyyətə, siyasetə layiqli töhfələr verən dahi və görkəmli şəxsiyyətlər çox olub. Onların hər birinin ömrü yaxşıdır, xalqa və dövlətə sədaqəti, əvəzedilməz xidmətləri sizlərə örnək olmalıdır. BDU-nun ən böyük məzunu, heç şübhəsiz, bu il 100 illik yubileyini həm ölkə daxilində, həm də ölkə xaricində böyük təntənə ilə qeyd etdiyimiz dahi şəxsiyyət, Ulu Öndər Heydər Əliyevdir. Ulu Öndər "Mən çox xoşbəxtəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məz-

lan addımlar, yüksək ixtisaslı insan kapitalının formalasdırılması istiqamətində görülen işlər dövlətimizin inkişafı, gələcəyi üçün ən yaxşı sərmayə və təminatdır. Siz bu hərəkatın ən yaxşı daşıyıcıları olacaqsınız".

Rektor vurgulayıb ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin "Azərbaycan xalqının, Azərbaycan Respublikasının milli sərvəti, milli iftخارı" adlandırdığı BDU 1919-cu ildə cəmi 2 fakültə, 44 nəfərlik professor-müəllim heyəti və 1094 tələbə ilə fəaliyyətə başlayıb. Bu gün isə Universitetdə 16 fakültə, 1500 nəfərlik professor-müəllim heyəti fəaliyyət göstərir, 25000-ə yaxın tələbə təhsil alır. 120 kafedra, 2 elmi-tədqiqat institutu, 4 elmi-tədqiqat mərkəzi, Tədqiqat, İnkışaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzi, 21 elmi-tədqiqat, 23 tədris laboratoriysi, 5 muzey, Qazax filialı, İqtisadiyyat və Humanitar Kolləj, "Gənc istedadlar" liseyi fəaliyyət göstərir. Bakalavriat səviyyəsində 84 ixtisas, magistratura səviyyəsində 246 ixtisaslaşma üzrə

üçün yüzlər yüksək ixtisaslı kadr yetişdirib. BDU-nun məzunları tarix boyu ölkə quruculuğunda çox mürəkkəb, məsuliyyətli və eyni zamanda nəcib missiyani şərəflə yerinə yetiriblər və yetirməkdə davam edirlər".

Sonra Universitet tələbələrinin ifasında BDU-nun himni sözləndirilib.

Gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş, Prezident İlham Əliyev tərəfindən qətiyyətlə davam etdirilən dövlət gənclər siyasetinin əhəmiyyətindən bəhs edib. O, BDU-nun Azərbaycanın inkişafına mühüm töhfələr verdiyini deyib: "Siz qalib xalqın qalib gənclərisiniz. Həyatınızın bu mərhələsinə uğurla tamamlayıb növbəti mərhələyə qədəm qoyursunuz. Hər birinizə uğur olsun!".

Nazirin çıxışından sonra BDU haqqında videoçarx nümayiş olundu.

BDU İctimai Nəzarət Şurasının üzvü, millət vəkili Arzu Nağıyev, Xüsusi Təyinatlı

fakültəsindən məzun olan İnci Kərimovanın atası Kərim Kərimov çıxışlarında məzunları təbrik edib, onlara şəxsi və iş həyatlarında uğurlar arzulayıblar.

Sonra Ulu Öndər Heydər Əliyev haqqında videoçarx nümayiş olunub.

Ümumi Orta Müvəffəqiyət Göstericisi (ÜOMG) yüksək olan və xüsusi fəallığı ilə seçilən 33 məzuna sertifikat və hədiyyələr təqdim edilib. Xatır lövhəsinə ən yüksək ÜÖMG olan BDU tələbələrinin adları həkk edilib.

Tədbirdə dəha bir ilk yaşanıb. Eyni anda Məzun Günü keçirən BDU, İstanbul Texniki Universiteti və Azərbaycan Texniki Universiteti (AzTU) ortaq bağlılığı yaradıblar. İstanbul Texniki Universitetinin rektoru İsmail Koyuncu, BDU rektoru Elçin Babayev və AzTU rektoru Vilayət Vəliyev 3 universitetin məzunlarını təbrik edib, Türkiye-Azərbaycan qardaşlığının daha da güclənəcəyini bildiriblər.

Tədbir konsert programı ilə davam edib.

Buraxılışa məsul:
Afaq Sadıqova

Redaksiya heyəti:
Əliş Ağamirzəyev
Vüqar Əliyev
Cahangir Məmmədli
Qulu Məherremli
Xatire Hüseynova
Samir Mirzəyev
Günel Orucəliyeva

Dizayn - tərtibat:
Aynur Qurbanqızı

Bakı Dövlət Universitetinin mətbəəsində çap olunmuşdur.

Çapa imzalanıb:
25.06.2023
Tiraj: 1000 nüsxə

Redaksiyanın mövqeyi ilə müelliflərin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Dərc olunan məqalələrin mətninə görə redaksiya məsuliyyət daşıdır.
Əlaqə nömrəsi:
(+994 12) 538 42 08